

ES STRUKTŪRINIŲ FONDŲ PROJEKTAS

**BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ ĮSIVERTINIMO
RODIKLIŲ ATNAUJINIMAS IR NAUDOJIMO JAIS METODIKOS/REKOMENDACIJŲ
SUKŪRIMAS**

SFMIS NR.: VP1-2.1-ŠMM-01-V-03-001

**BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ
VEIKLOS KOKYBĖS ATNAUJINAMŲ ĮSIVERTINIMO
RODIKLIŲ VERTINIMO TYRIMO
ATASKAITA**

Rengėjai:

S. Balčiūnas
dr. J. Valuckienė

Vilnius

2014

1. MOKYKLOS VEIKLOS VERTINIMO RODIKLIŲ VALIDUMO TYRIMO METODOLOGINĖS NUOSTATOS

Konceptualios tyrimo nuostatos. Šiuolaikinė švietimo sistema turi orientuotis į naujausias mokymo(si) tendencijas, kurias sąlygoja sparti informacinių mokymosi technologijų kaita, besimokančios, tinklinės, solidarios visuomenės kūrimo iššūkiai. Šiems iššūkiams atliepia Geros mokyklos koncepcija (2013), ne tik nubrėžianti šiuolaikinės mokyklos raidos orientyrus, bet ir suteikianti konceptualų pagrindą mokyklų veiklos kokybės vertinimui.

Mokyklos veiklos vidinį vertinimą galima apibrėžti kaip struktūrą, kurią sudaro vertinimo sistemos komponentės: **funkcijos, procesai ir sandara** (Švietimo kokybės vertinimo metodologija, 2008). Mokyklos veiklos rodiklių sistema apima antrąją šios struktūros komponentę, tačiau jos negalima vertinti atsietai nuo kitų dviejų: vertinimo funkcijų ir vertinimo proceso.

Vidinio **vertinimo funkcijas** apibrėžia vertinimo tikslai, kuriuos, bendrai galima klasifikuoti į tris grupes: *atskaitomybės, informavimo ir tobulinimo*. Mokslinių tyrimų rezultatai (MacBeath, 2008, Chapman and Sammons, 2013) atskleidžia, kad mokyklos savęs vertinimo tikslų apibrėžimas nėra triviali problema.

Daugelio šalių švietimo sistemose įsigalėjusi ir palaikoma tarptautinių organizacijų, pvz., tokių, kaip OECD, mokinių pasiekimų, kaip šalies ekonominio konkurencingumo vystymosi prielaidos, matavimo praktika, daro įtaką ir mokyklos vadybos kultūrai valstybės lygmeniu: mokyklos privalo pateikti įrodymus švietimu suinteresuotoms šalims / socialiniams dalininkams, kad pasiekia valstybės nustatytus tikslus, t. y., dirba kokybiškai.

Atliekant vertinimą mokyklos veiklos tobulinimo tikslu, remiantis duomenimis / įrodymais, siekiama sužinoti, ką ir kaip reikia gerinti mokyklos veikloje. Instituciniame mokyklos veiklos kokybės vertinimo lygmenyje yra išskiriami du požiūriai: pirma, savęs vertinimas traktuojamas kaip mechanizmas, kurio pagalba mokykla ir mokytojas atsiskaito už savo darbą ir stebi savo praktiką. Minėti autoriai šį požiūrį vadina „ortodoksiniu“. Antrasis požiūris teigia, kad savęs vertinimas yra galimybė profesionalų dialogo vystymui(si) bendradarbiaujant, remiantis atliktu įvertinimu.

Lietuvos Mokyklos vidaus audito metodikoje (2008) vidaus vertinimo tikslas yra apibrėžiamas kaip mokyklos veiklos kokybės tobulinimas: „*kurti mokyklą kaip nuolat savo veiklos kokybę įsivertinančią ir tobulinančią organizaciją*“, Šioje metodikoje ypatingai pabrėžiamas duomenų apie mokyklos veiklą patikimumas ir jais grindžiamas bendruomenės susitarimas dėl mokyklos veiklos kokybės gerinimo prioritetų, įsivertinimo rezultatų panaudojimas kryptingai mokyklos kaitai. Tokią mokyklos veiklos vertinimo paskirtį galima klasifikuoti kaip instrumentinę, reglamentuojančią aiškias įsivertinimo duomenų panaudojimo procedūras, siekiant susitarimo dėl veiklos tobulinimo tikslų.

Vertinant Lietuvos mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo struktūrą, svarbu pažymėti, kad mokyklos veiklos kokybės procesų tyrimų rezultatai (Schildkamp, Vanhoof, Van Petegem, Visscher, 2012), leidžia tvirtinti, kad toks veiklos vertinimo rezultatų panaudojimas yra daugiau instrumentinis, tinkamas paremti administracinius sprendimus, kurie yra mažai reflektuojami visoje mokyklos bendruomenėje. Būtent veiklos kokybės įsivertinimo rezultatų interpretacijos stoka,

nepakankamas mokyklos bendruomenės, ypač mokytojų, įsitraukimas į refleksiją, nesukuria savo darbo tobulinimo motyvatorių ir nepalaiko vidinės motyvacijos veiklos kokybės gerinimui.

Geros mokyklos koncepcijoje (2013) kaip esminis geros mokyklos bruožas, šalia bendruomenės sutarimo, nurodoma bendruomenės mokymusi grįsta veikla. Vadovaujantis šia conceptualia nuostata, yra tikslinga mokyklos vidinio įsivertinimo funkcijų grupę papildyti mokymosi tikslu, pabrėžiančiu įsivertinimo metu mokykloje vykstančių transformacijų prigimtį, t. y., vidaus vertinimas turi tapti mokykloje vykstančių mokymosi procesų dalimi.

Taip pat būtina atkreipti dėmesį, **kad bet kuri vertinimui naudojama rodiklių sistema yra tiesiogiai susijusi su vertinimo procesu ir turi koreliuoti su pasirenkamu vertinimo modeliu.** Mokslinėje literatūroje yra skiriama daugiau kaip 20 įvairiausių vertinimo modelių (Christie, Alcin, 2012), tarp kurių dažniausiai minimi: į tikslus orientuotas vertinimas (R. Tyler), į sprendimus orientuotas vertinimas (D. L. Stufflebeam), į vartotoją orientuotas vertinimas (M. Skriven), atliepiamasis vertinimas (R. Stake), į panaudojimą orientuotas vertinimas (M. Q. Patton).

Tokia vertinimo modelių įvairovė leidžia pasirinkti tinkamą prieigą, atsižvelgiant į vertinimo tikslus. Mokyklos, planuodamos vidinio vertinimo procedūras, priklausomai nuo mokyklos vadybos, mokyklos kultūros, įsivertinimo tikslų, įsivertinimo patirties, dažnai intuityviai pasirenka skirtingas vertinimo prieigas, būna metodologiškai nenuoseklios.

Reikia pabrėžti, kad Veiklos kokybės vertinimo rodikliai patys savaime nenustato mokyklos veiklos tikslų ir prioritetų. Tai padaro pati mokykla, tačiau duomenys, gaunami vertinimo rodiklių sistemos pagalba, leidžia generuoti informaciją apie mokyklos tikslų įgyvendinimą. Todėl veiklos kokybės vertinimo rezultatai yra vienas iš reikšmingų veiksnių, lemiančių administracinius / vadybinius sprendimus instituciniame lygmenyje.

Mokyklos vidaus vertinimui tinkamiausias yra *į rezultatų panaudojimą orientuotas vertinimas*, dar tiksliau, viena iš šio vertinimo modifikacijų – **į organizacijos mokymąsi orientuotas vertinimas** (Emstad, 2012, Dahler-Larsen, 2009). Šis modelis taikomas, vadovaujantis nuostata, kad organizacija mokosi akumuliuodama apibendrintos patirties žinias, skleisdama jas personalui ir bendruomenei, naudodama būsimos veiklos planavimui.

Į organizacijos mokymąsi orientuotame vertinimo modelyje ryšys tarp organizacijos veiklos vertinimo ir besimokančios organizacijos kūrimo yra daugiau nei akivaizdus: *vertinimas traktuojamas kaip galimybė mokytis ir mokymosi įrankis*. Taikant šį vertinimo modelį, yra nustatomi / patvirtinami nepalankūs bendruomenei faktai, kurie iššaukia „griežtą“ organizacijos mokymąsi veiklos kokybės tobulinimo labui. Kaip neigiami šio vertinimo aspektai yra išskiriamos vertinimo dalyvių laiko sąnaudos, žema techninė vertinimo kokybė, nepalanki politinė konfigūracija (iš vertinimo dalyvių yra pareikalaujama atskaitomybės).

Mokymusi grįstas vertinimas pabrėžia sąsajas tarp dalyvių atskaitomybės ir veiklos tobulinimo, kaip svarbiausių vertinimo funkcijos paskirtį, kelia sąsajų tarp vidinio ir išorės vertinimo klausimą. Į mokymąsi orientuotas organizacijos vertinimas įgalina ne tik gauti praktikos ir veiklos tendencijų „bendrą vaizdą“, bet ir prisideda prie pačios organizacijos veiklos tobulinimo praktikos. Taip pat, jei vertinimo rodiklių sistema ir metodika taikoma nuosekliai, ji nuolat tobulinama, nes į mokymąsi

orientuotas vertinimas vyksta kaip refleksija, kuri taikoma ir pačiam vertinimo subjektui. Taigi, į organizacijos mokymąsi orientuotas vertinimas nėra tik fiksuota procedūra. Iš esmės ji remiasi lanksčia idėjų visuma, kurios taikomos priklausomai nuo konteksto specifikos.

Geros mokyklos koncepcija (2013) mokyklą pristato kaip atradimų ir mokymosi sėkmės siekiančią, bendruomenės sutarimais ir mokymusi savo veiklą grindžiančią organizaciją. Besimokančios bendruomenės, kaip esminio mokyklos požymio, deklaruojamas šioje koncepcijoje suponuoja tai, kad, atnaujinant metodiką, **mokyklos veiklos kokybės vidiniam vertinimui tikslinga pasirinkti į mokymąsi orientuotą vertinimo modelį, kurio paskirtis – palaikyti bendruomeninį organizacinį mokymąsi.**

Organizacijos mokymasis šiame modelyje suprantamas kaip kolektyvinis socialinis procesas, kuriame paprastai nėra atliekami didelės apimties tyrimai, tačiau ypatingai pabrėžiama sąveikos tarp vertintojų ir bendruomenės svarba, o vertinimo objektą apsprendžia vertinimo turinio ir mokymosi poreikių sąsajos.

Nepaneigiant į Sprendimų priėmimą orientuoto vertinimo modelio (Patton, 2000), kuriame įsivertinimas aiškiai siejamas su mokyklos veiklos programa ir strateginiu planu, veiksmingumo (jo elementus, dažnai neišreikšta forma, įsivertindamos šiandien taiko daugelis šalies mokyklų), manytina, kad atnaujinta Mokyklos veiklos kokybės vertinimo rodiklių sistema turėtų aiškiau orientotis ir atliepti į mokymąsi orientuoto vertinimo modelio reikalavus.

Taigi, atnaujinant esamą Mokyklos veiklos kokybės vertinimo rodiklių sistemą, yra tikslinga reaguoti į abi galimas mokyklos vidaus vertinimo proceso ir rezultatų panaudojimo mokyklos veiklos tobulinimui mokslines prieigas/vertinimo modelius: į sprendimų priėmimą orientuotą vertinimą ir į organizacijos mokymąsi orientuotą vertinimą.

Trečioji vertinimo sistemos komponentė – **vertinimo sandara** - apima vertinimo turinį ir vertinimo infrastruktūrą.

Mokyklos veiklos kokybės vertinimo turinį sudaro veiklos kokybės dimensijos (sritys ir temos) ir veiklos rodikliai. Mokyklos veiklos vertinimo rodiklių sistema leidžia mokyklos bendruomenei suprasti ir geriau įvertinti esamą mokyklos būklę, analizuoti tendencijas, numatyti ateities pokyčius. Tokia rodiklių analizė teikia duomenis įrodymais grįstam sprendimų priėmimui, sudaro galimybes organizaciniam mokymuisi.

Todėl mokyklos veiklos vertinimo rodiklių sistemai, keliami tam tikri reikalavimai. Rodiklių sistema turi atskleisti, kaip mokykla įgyvendina savo paskirtį, kokie yra mokinių mokymosi pasiekimai, pažanga ir asmenybės branda, bei apimti pagrindinius indėlio ir procesų rodiklius, kurie yra būtini aiškinant mokyklos ir mokinių sėkmę.

Rodiklių pagalba renkama esminė informacija apie mokyklos veiklos kokybės būklę. Todėl rodiklių sistema turi būti pakankamai išsami, atspindinti svarbiausius mokyklos veiklos kokybės bruožus, tačiau kartu ne per daug detalizuota, kad mokyklos „neįrėmintų“, nereikalautų per daug duomenų.

Mokyklos veiklos vertinimo rodiklių sistema palaiko veiklos tobulinimo procesus, todėl rodikliai turi būti veiksmingi, t. y. atspindėti konstruktus, įtakančius mokinių pasiekimus, kuriuos mokykla

gali kontroliuoti. Rodikliai turi pasižymėti diagnostine verte, t.y. būti skirti ne tik nustatyti sistemos santykinės silpnąsias ir stipriąsias puses, bet ir padėti atskleisti šių privalumų, trūkumų ar pokyčių priežastis. Jie turi būti suprantami ir keliantys pasitikėjimą visiems juos naudojantiems. Rodikliai taip pat turi būti įgyvendintini, t. y. laiko ir kitos sąnaudos, skirtos jų kūrimui, duomenų rinkimui, analizei ir panaudojimui turi „atsipirkti“, t.y., padėti kurti aiškia, visai mokyklos bendruomenei suprantamą ir priimtina vertinimo proceso pridedamąją vertę.

Atnaujintos rodiklių sistemos vertinimo nuostatos. Vertinant rodiklių sistemas, tiek viešajame, tiek privačiajame sektoriuje dažniausiai taikomos dvi jų kokybę išreiškiančios sistemos, kurias žymi akronimai CREAM ir SMART. Jų nuostatomis remtasi analizuojant empirinio tyrimo duomenis.

CREAM sistema – tai rodikliai, kurie yra: *aiškūs* (angl. *clear*) arba tikslūs ir nedviprasmiški; *tinkami* (angl. *relevant*) arba atitinkantys siekiamus tikslus; *ekonomiški* (angl. *economic*) arba derantys su vertinama situacija: duomenų surinkimas nereikalauja didelių išteklių; *atitinkami* (angl. *adequate*) arba teikiantys pakankamą informacijos bazę vertinimui; matuojami (angl. *measurable*) arba kvantifikuojami.

SMART sistemos rodikliai yra charakterizuojami kaip *specifiniai; matuojami; pasiekiami; realistiniai; apriboti laike*. Abiejų šių sistemų bendras bruožas – kvantifikavimo reikalavimas. Svarbu pažymėti, kad mokyklos veiklos vertinimo kriterijai gali būti ir kokybiniai, į ką bus atsižvelgiama, vertinant naujos rodiklių sistemos tinkamumą mokyklos veiklos kokybės vertinimo praktikai.

Vertinant Mokyklų veiklos rodiklių sistemos validumą¹ papildomai bus taikomi ir šie apibendrinti rodiklių kokybės kriterijai (Planty, Carlson, 2012, ir kiti):

- Tikslingumas: vertinimo rodikliai turi aiškiai atspindėti sėkmę.
- Nešališkumas ir skaidrumas;
- Tinkamumas ir išsamumas;
- Prasmingumas ir pasikliautinumasis;
- Suprantamumas ir suvokiamas visiems naudotojams;
- Ekonomiškumas: svarbus vertinimui skiriamas laikas ir ištekliai
- Veiksmingumas: rodikliai turi būti įtraukiantys, įgalinantys vertinimo dalyvius atlikti vertinimo procedūras.

Šie kriterijai apima visas Messick (1996) išskirtas validumo dimensijas ir bus taikomi visų trijų tyrimo etapų metu.

---

¹ Validumas čia suprantamas plačiaja, „moderniaja“ prasme Messick prasme, kaip integrali vertinimo kokybė, integraliai apimanti daugelį vertinimo aspektų. (Messick, 1996): turinį, esmę (atitikimą tikslui), struktūrą, apibendrinamumą/lokalumą, išorinius faktorius, pasekmes.

2. MOKYKLOS VEIKLOS VERTINIMO RODIKLIŲ VALIDUMO TYRIMO METODIKA

Tyrimo strategija. Tyrimų rezultatų patikimumui ir tikslumui užtikrinti pasirinkta *mišrių metodų strategija*. Pasak Denscombe (2010) mišrių metodų strategija įgalina tyrėją atverti skirtingas tiriamo objekto perspektyvas, padeda nustatyti jo susiformavimo priežastis. Taip pat taikyta metodų, tiriamųjų imčių, deducinių ir indukcinų požiūrių *trianguliacija* (Sayre, 2001), kuri padidina tyrimo validumą: skirtingais metodais iš skirtingų šaltinių ir informantų renkami duomenis apie tą patį objektą, padeda pasiekti tyrimo objektyvumą, kas itin svarbu vertinimo tyrimo atveju.

Panaudotas *kokybinių* ir *kiekybinių* tyrimų strategijų derinimas.

Kokybinių tyrimų epistemologijoje socialinė realybė suvokiama ir interpretuojama individualiai, jos ontologinis pagrindas – nuostata, kad kiekvienas individas aktyviai kuria tikrovę, remdamasis asmenine patirtimi. Todėl skirtingiems asmenims socialinė realybė yra skirtinga, tačiau ja pasidalinama per sąveiką su kitais asmenimis (pagal Berger, Luckmann, 1999; Cropley, 2002; Walliman, 2006). Tyrėjo, pasirinkusio kokybinę prieigą, uždavinys – išsiaiškinti, kaip individai suvokia pasaulį, kaip jie nusprendžia veikti jų pačių sukonstruotoje realybėje ir kaip šis supratimas komunikuojamas kitiems. Ši nuostata reikšminga siekiant atkleisti mokyklų bendruomenių požiūrį į naujos rodiklių sistemos tinkamumą veiklos kokybės vertinimo proceso atnaujinimui ir aktyvinimui.

Kokybinių metodų taikymas sudaro galimybę giliau analizuoti tiriamųjų elgseną ir situaciją. Metodai padeda suvokti situaciją tiriamojo akimis, praplėsti tyrėjo supratimą apie tiriamųjų elgseną ir motyvus (Mariampolski, 2001). Kokybinių tyrimų validumas bus užtikrinamas teisingu duomenų užrašymu, ryšio su tyrimų dalyviais išlaikymu interpretuojant tyrimo rezultatus (Gay, Mills, Airasin, 2009).

Kiekybinių tyrimų epistemologija remiasi pozityvizmo nuostatomis ir deducine prieiga. Šioje strategijoje ontologiškai socialinė realybė traktuojama kaip objektyviai egzistuojantis reiškinys / faktas, kurio išorinius požymius galima nustatyti, matuoti ir siekti racionalaus jų paaiškinimo (pagal Walliman, 2006; Gay, Mills, Airasin, 2009).

Pasak Denscombe (2010), kiekybinė prieiga tyrėjui sudaro galimybę greitai atlikti didelės imties matavimus, išsaugant tyrimo dalyvių konfidencialumą, objektyviai analizuoti duomenis ir aiškiai pristatyti tyrimo rezultatus. Ji yra paranki tyrėjams atskleisti mokyklų požiūrį į naujos mokyklos vertinimo rodiklių sistemos struktūrą, atskirų komponentų svarbą, juos panaudojant priimant sprendimus ir siekiant organizacijos mokymosi tikslų.

Duomenų rinkimo metodai. Rodiklių sistemos kokybės vertinimas iš vartotojų perspektyvos numano, kad kokybė yra nuspręsta atitiktis nustatytiems ar galimiems sistemos vartotojų lūkesčiams, t. y., kaip mokyklos vadovai, mokyklos įsivertinimo grupės ir išorės vertintojai suvokia rodiklių sistemą, kiek ji atitinka jų poreikius. Šių lūkesčių identifikavimui taikyti kiekybiniai ir kokybiniai metodai.

Atliekant rodiklių sistemos komunikacinę valiavimą, taikytas *apklausos raštu metodas*. Šis metodas įgalina: • surinkti tyrimo duomenis per ribotą laiką, • užtikrinti dalyvių anonimiškumą, • apklausti didelį skaičių respondentų, • apdoroti ir analizuoti didelius duomenų masyvus (pagal Robson, 1997; Walliman, 2006; Gay, Mills, Airasin, 2009; Denscombe, 2010).

Apklausa raštu taikyta, siekiant atskleisti mokyklų nuomonę apie svarbiausias naujos mokyklos vertinimo rodiklių sistemos charakteristikas, mokyklos veiklos vertinimo komponentų svarbą priimant sprendimus ir siekiant organizacijos mokymosi tikslų.

Fokusuotos grupinės diskusijos metodas yra vienas iš dažniausiai pasirenkamų realizuojant kokybinio tyrimo strategiją (pagal Mariampolski, 2001; Bitinas, Rupšienė, Žydžiūnaitė, 2008; Denscombe, 2010). Grupinės diskusijos metodas, skirtingai nei individualus interviu, diskusijos dalyviams, atsakant į tyrėjo klausimus, leidžia keistis informacija, pažvelgti į objektą iš skirtingų pozicijų, patikslinti savo nuomonę, reaguojant į kitų dalyvių pasisakymus. Tinkamai organizuota diskusija tyrėjui sudaro sąlygas surinkti nuomonę, kuri iliustruoja bendrai sukonstruotą tiriamo objekto supratimą (Gay, Mills, Airasin, 2009; Denscombe, 2010).

Metodo pasirinkimo priežastis – jo technikos atitiktis tyrimų keliamiems reikalavimams. Fokusuota grupinė diskusija sukuria sąlygas aktyviai dalyvių sąveikai, konstruktyviam tyrėjų bendravimui ir bendradarbiavimui, atskleidžiant rodiklių sistemos savybes, patvirtinančias ar paneigiančias teorinę mokyklos veiklos vertinimo modelio sandarą.

Duomenų analizės metodai. Kokybinio tyrimo rezultatai analizuoti taikant *turinio* (angl. *content*) *analizės metodą* (Bitinas, Rupšienė, Žydžiūnaitė, 2008). Jis taikomas: • diagnozuoti, kaip dalyvavimo fenomeną suvokia tiramieji, reflektuodami savo patirtį, remdamiesi tyrėjo pateiktais klausimais; • kokie skirtumai egzistuoja tarp teorinio tiriamo dalyvavimo fenomeno apibūdinimo ir jo raiškos socialinėje realybėje; • kokie yra informantų mąstymo, supratimo būdai, projektuojami į tiriamą dalyvavimo fenomeną; • kokios egzistuoja galimybės ir ribotumai socialinėje realybėje.

Turinio analizė yra validus metodas, leidžiantis padaryti specifines išvadas, remiantis analizuojamu tekstu. Turinio analizėje, kaip tyrimo procedūroje, atlikti tokie žingsniai: • daugkartinis atidus teksto skaitymas; • reikšminių fragmentų atranka; • jų skaidymas į sudedamąsias dalis; • sudedamųjų dalių suskirstymas į kategorijas ir subkategorijas; • teksto vienetų kodavimas pagal kategorijas; • kategorijų turinio interpretavimas; • tyrimo rezultatų pagrindimas, remiantis tiriamo teksto turiniu ir iš jo ekstrahuotais duomenimis, pateikiamais subkategorijomis, kurios jungiamos į kategorijas (pagal Mariampolski, 2001; Copley, 2002; Denscombe, 2010; Žydžiūnaitė ir kt., 2012). Metodas leido išvengti paviršutiniškumo nagrinėjant tekstą. Metodas taikomas analizuojant grupinės diskusijos bei mokyklų išorės vertinimo ataskaitas.

Statistiniai metodai. Tyrimo kiekybiniai duomenys analizuojami ir ataskaitoje pateikiami keliais būdais: 1. *Santykinų dažnių lentelės*. Lentelėse pateikiami respondentų atsakymų pasiskirstymas procentais; 2. *Porinės santykių dažnių lentelės*. Lentelėse pateikimas skirtingomis grupėmis (pagal lytį, amžių ir pan.) priklausančių respondentų atsakymų pasiskirstymas procentais. Tendencijai

nustatyti, dalyje lentelių pateikiamas tik maksimalaus pritarimos (atsakymas „labai svarbu“) procentas.

Kiekvienu atveju, lyginant skirtingoms grupėms priklausančių respondentų atsakymus, buvo nustatoma, ar stebimi skirtumai yra statistiškai reikšmingi. T.y. ar skirtumai yra pakankamai dideli, ar pakankamai didelės respondentų grupės, kad būtų galima teigti, jog išvada apie skirtumus yra teisinga ir populiacijai? *Ataskaitoje pateikiamos tik tos lentelės, kuriose skirtumai tarp grupių yra statistiškai reikšmingi, t.y. galima, teigti, kad stebimi skirtumai yra ir visoje tiriamoje populiacijoje.* Statistiniam reikšmingumui įvertinti buvo taikomas **CHI kvadrato testas, reikšmingumo slenkstis – 0,05.** Apskaičiavimai ataskaitoje nepateikiami. Didžiausios išsiskiriančių požymių reikšmės šios ataskaitos lentelėse pažymėtos skirtingomis spalvomis.

Paklaidų metodas. Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Ji atsiranda dėl to, kad respondentai yra atrenkami, o ne ištaisai apklausiami. Ši paklaida yra apskaičiuojama matematiškai. 1 lentelėje yra pateikiamos paklaidos, esant įvairiam respondentų skaičiui bei atsakymų pasiskirstymui (esant 95 proc. patikimumui).

1 lentelė

Tyrimo paklaidos (proc.) esant 95 proc. patikimumui

Atrankos dydis	Atsakymų pasiskirstymas (procentais)									
	50	45/55	40/60	35/65	30/70	25/75	20/80	15/85	10/90	5/95
10	31	30,8	30,4	29,6	28,4	26,8	24,8	22,1	18,6	13,5
30	17,9	17,8	17,5	17,1	16,4	15,5	14,3	12,8	10,7	7,8
50	13,9	13,8	13,6	13,2	12,7	12	11,1	9,9	8,3	6
75	11,3	11,3	11,1	10,8	10,4	9,8	9,1	8,1	6,8	4,9
100	9,8	9,8	9,6	9,3	9	8,5	7,8	7	5,9	4,3
150	8	8	7,8	7,6	7,3	6,9	6,4	5,7	4,8	3,5
200	6,9	6,9	6,8	6,6	6,4	6	5,5	4,9	4,2	3
300	5,7	5,6	5,5	5,4	5,2	4,9	4,5	4	3,4	2,5
400	4,9	4,9	4,8	4,7	4,5	4,2	3,9	3,5	2,9	2,1

Tyrimo etika. Organizuojant fokusuotas grupines diskusijas laikytasi grupės diskusijų vedimo metodologinių rekomendacijų (pagal Bitinas, Rupšienė, Žydzūnaitė, 2008; Gay, Mills, Airasin,

2009; Denscombe, 2010): • garantuotas dalyvių saugumas ir konfidencialumas, • diskusija vedama taip, kad nebūtų supriešinti grupės narių požiūriai ir interesai. Moderuojant pasisakymus taip pat valdyta grupės dinamika ir dalyvių sąveika (pagal Mariampolski, 2001; Denscombe, 2010): • dalyviams pristatyti tyrimo tikslai, • diskusijos stimuliavimui pateikti klausimai raštu, • sudarytos galimybės kiekvienam dalyviui pareikšti nuomonę, esant poreikiui ją patikslinti, diskutuoti ir susitarti, išvengiant vieno ar kelių dalyvių dominavimo.

Pagrindiniai tyrimo parametrai. Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės atnaujinamų įsivertinimo rodiklių vertinimo tyrimo **probleminiai klausimai**, į kuriuos reikia atsakyti, prieš teikiant patobulintą mokyklos veiklos vertinimo sistemos modelį mokykloms:

- Kokios yra atnaujintos rodiklių sistemos sąsajos su „senąja“ mokyklos veiklos vertinimo rodiklių sistema?
- Kiek atnaujintos rodiklių sistemos turinys atitinka iki šiol įsivertinimo veiklose tyrinėtas ir dažniausiai tobulintas sritis ir įsivertinimo praktiką?
- Kaip atnaujintos rodiklių sistemos rodiklių turinys dera su ŠMM vykdomomis švietimo kokybės iniciatyvomis (Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra, Regioninių švietimo valdymo informacinių sistemų plėtra, Standartizuotų mokinių pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo įrankių bendrojo lavinimo mokykloms kūrimu, Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų ir brandos egzaminų sistemos tobulinimu, „Lyderių laiko“, Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelio, Kūrybinių partnerysčių projektų siekiniais ir rezultatais bei kt.)?
- Kokius atnaujintos rodiklių sistemos bruožus, remdamiesi savo patirtimi tiriant ir vertinant mokyklos vidaus vertinimo procesus ir vertinimo rezultatų panaudojimą, išvelgia išorės vertintojai?
- Kokius atnaujintos rodiklių sistemos privalumus ir trūkumus išskiria vidaus vertinimo grupių mokyklose nariai, mokyklų vadovai?
- Kokios yra atnaujintos rodiklių sistemos taikymo galimybės naudojant į rezultatų panaudojimą orientuotą vertinimo modelį arba į organizacijos mokymąsi orientuotą vertinimo modelį?
- Kiek esama vertinimo tradicija mokyklose ir vertinimo struktūra (organizacinė infrastruktūra) yra palanki / pritaikoma vertinimui taikant atnaujintą rodiklių struktūrą?

Tyrimo objektas: mokyklos veiklos vertinimo rodiklių sistemos tinkamumas.

Tyrimo tikslas: įvertinti projekto metu sukurtos mokyklos veiklos vertinimo rodiklių sistemos tinkamumą ir pateikti siūlymus dėl vertinimo rekomendacijų šią sistemą naudosiančioms mokykloms.

Tyrimo organizavimas: tyrimą sudaro trys etapai, kurie leidžia atnaujintą rodiklių sistemą įvertinti įvairiais požiūriais: *retrospektyviai*, atsižvelgiant į egzistuojančias mokyklų įsivertinimo patirtis;

aktualiai, nustatant jos dermę su švietimo tobulinimo iniciatyvomis; *potencialiai*, atskleidžiant rodiklių sistemos priimtinumą švietimo bendruomenei ir panaudojimo galimybes mokyklos tobulinimui.

Tyrimo etapai

Etapas ir jo paskirtis	Tyrimo laukas	Metodas	Rezultatas
Retrospektyvus rodiklių sistemos vertinimas Atskleisti rodiklių sistemos atitiktį mokyklos veiklos kokybės vidinio vertinimo kaitos tendencijoms.	Išorės vertinimo ataskaitos (įvadinė/ baigiamoji dalis ir 5.2 tema)	Dokumentų analizė	Vidinio vertinimo praktikos, naudos, sunkumai, mokyklose funkcionuojantys vidinio vertinimo modeliai
	IQES duomenys, parodantys kokiais klausimynais veiklos įsivertinimo mokyklos naudojami	Aprašomoji statistika	Informacija apie mokyklų domėjimąsi / poreikį profesionalų sukurtiems vidinio vertinimo instrumentams. Atnaujintos rodiklių sistemos vertinimas šiame kontekste
	Vadovaujančių išorės vertintojų nuomonė apie mokyklos veiklos kokybės vertinimo dokumentų, procesų kaitą ir tobulinimo poreikį	Fokusuotos diskusijos grupė su išorės vertintojais	Informacijos apie vidinio ir išorinio vertinimo sistemų vystymąsi, laimėjimus, praradimus, metodikų kismą, naudą ir sunkumus. Atnaujintos rodiklių sistemos vertinimas šiame kontekste
Rodiklių sistemos atitikties mokyklų tobulinimo kryptims vertinimas Atskleisti rodiklių sistemos dermę su mokyklos veiklos kokybės iniciatyvomis	Geros mokyklos, Lyderių laiko, Kūrybiškumo ugdymo, Alternatyvaus ugdymo ir kt. projektų veiklos ir sukurti produktai	Dokumentų analizė	Informacija apie geros mokyklos, gero mokymo/si, vadovavimo mokyklai kaitą. Atnaujintos rodiklių sistemos analizė švietimo aktualijų kontekste
Rodiklių sistemos komunikacinis validavimas Atskleisti suinteresuotų grupių požiūrį ir nuomonę apie atnaujintą rodiklių sistemą ir jos papildomo tobulinimo kryptis	Mokyklų požiūris į atnaujintą Veiklos kokybės įsivertinimo rodiklių sistemą Suinteresuotų grupių (mokyklų vadovų, mokytojų (išorės vertintojų) nuomonė apie atnaujintą rodiklių sistemą	Apklausa raštu Fokusuotos diskusijos grupės Duomenų turinio analizė	Įvertintos atnaujintos rodiklių sistemos panaudojimo galimybės mokyklos veiklos tobulinimui. Surinkta medžiaga atnaujintų rodiklių korekcijai

Tyrimo instrumentai. *Pagrindinės fokusuotos grupinės diskusijos temos ir klausimai*, diskutuojant naują Mokyklos veiklos kokybės vertinimo rodiklių sistemą:

Tikslingumas. Kiek rodiklių sistema atitinka šiuolaikinio švietimo raidą ir artimiausios ateities iššūkius mokyklai? Kiek rodiklių sistema atitinka pagrindinius švietimą reglamentuojančius

dokumentus ir mokyklų praktiką? Kiek rodiklių sistema atitinka švietimo tobulinimo projektų, kuriuose dalyvavo Jūsų mokykla, „dvasią“.

Nešališkumas ir skaidrumas. Ar rodiklių sistema tinkama visų tipų bendrojo ugdymo mokykloms (pradinėms, pagrindinėms, gimnazijoms)? Ar vienodai tinkama kaimo ir miesto vietovėse esančioms mokykloms? Mokykloms, pasižyminčioms aukštais mokymosi pasiekimais ir toms, kurių mokinių pasiekimai yra žemesni? Kokie rodikliai netinka ar galėtų būti labiau detalizuoti? Ar pakankamai atspindėti išskirtinių mokinių grupių, jų tėvų poreikiai?

Tinkamumas ir išsamumas. Kiek rodikliai tinka mokyklos išskeltiems tikslams vertinti? Kiek jie taikytini matuojant konkrečios mokyklos tikslus? Kurie iš rodiklių mokyklai yra daugiau / mažiau aktualūs? Ar rodikliai apima visas svarbiausias mokyklos veiklos sritis, apsprendžiančias mokyklos mokinių pasiekimus ir asmenybės ūgtį?

Prasmingumas ir pasikliautinumas. Ar galima šios sistemos rodiklius taikyti sudarant mokyklos į strateginį planą, metinį mokyklos veiklos planą? Kokie rodikliai tam tinkamiausi? Ar būtų tikslinga šiais rodikliais remtis atskaitomybės tikslu? Kodėl?

Suprantamumas ir suvokiamumas visiems naudotojams. Ar rodiklių sistema yra suprantama ir logiška? Kokie rodikliai yra mažiausiai aiškūs, ko mokytojai, kitas mokyklos pedagoginis personalas galėtų nesuprasti, nepriimti? Kokie rodikliai, jūsų nuomone, galėtų būti neaiškūs tėvams? Kurių rodiklių formuluotės taisytinios ir kaip? Kiek tikslinga šalia rodiklių pateikti probleminius su tema susijusius klausimus?

Ekonomiškumas: laikas ir ištekliai. Kiek taikant šią rodiklių sistemą galima pasinaudoti Jūsų mokyklos sukurtą stebėsenos sistema, RŠVIS, ŠVIS sistemomis, NEC duomenimis? Kokie sunkumai, tikėtina, iškiltų renkant papildomą informaciją rodikliams? Kiek, Jūsų vertinimu, galima pasinaudoti jau sukurtais instrumentais (IQES ar jau naudotais jūsų mokykloje)? Kurių rodiklių matavimas ir vertinimas, tikėtina, gali sukelti problemų? Ar šiems rodikliams įvertinti tinka Jūsų įprasta mokyklos veiklos kokybės vertinimo praktika? Kodėl? Kaip reikėtų ją keisti?

Veiksmingumas. Kiek rodiklių sistema leidžia mąstyti apie mokyklą inovatyviai, tyrinėti aktualias sritis ir priimti veiksmingus sprendimus, įtraukti bendruomenę į organizacijos mokymosi procesus? Kiek rodikliai sudaro sąlygas mokyklai ir mokytojams analizuoti mokinių pasiekimų, asmenybės brandos priežastis, mokyklos indėlį? Ar galima teigti, kad rodikliai galėtų paskatinti mokyklą/vadovus/mokytojus/kitus darbuotojus mokytis, tyrinėti, ieškoti, keisti veiklos pobūdį? Kiek tikėtini mokyklos pokyčiai taikant šią rodiklių sistemą?

Apklauso raštu (anketos) struktūra. Tyrimo duomenys (mokyklų nuomonė apie atnaujintą Mokyklos veiklos kokybės vertinimo rodiklių sistemą) buvo renkami naudojant tyrėjų parengtą apklauso raštu anketą (žr. 1 priedą). Klausimyną sudaro instrukcinė dalis, demografinis ir diagnostinis blokai. Demografinį klausimyno bloką sudaro 9 klausimai, leidžiantys respondentą priskirti tam tikrai grupei pagal mokyklos tipą ir vietą, atsakinėjančio į klausimus darbo stažą, statusą mokykloje, kvalifikacinę kategoriją, dalyvavimą įsivertinimo veiklose. Pagrindinę diagnostinę klausimyno dalį sudaro 4 rodiklių vertinimo blokai, iš kurių kiekvienas skirtas atskirai naujos rodiklių sistemos sričiai (žr. 2 lentelę). Respondentams taip pat sudaryta galimybė pareikšti

savo nuomonę apie kiekvienos srities rodiklių sistemos koregavimo kryptis ir atsakyti į klausimą, kokių prireiktų žinių ir gebėjimų, norint atlikti mokyklos veiklos vertinimą, taikant atnaujintą rodiklių sistemą.

2 lentelė

Mokytojų ir mokyklos vadovų nuomonės tyrimo apie atnaujinamus mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklius klausimyno fragmentas

1 sritis. REZULTATAI	Visiškai nesutinku	Ko gero nesutinku	Ko gero sutinku	Visiškai sutinku
SVARBU ANALIZUOTI				
Mokinių nuostatas ir vertybes (jų savimonei ir savivokai, gebėjimą pažinti save ir savo socialinę aplinką, veikti joje ir būti tolerantiškiu)	☐	☐	☐	☐
Mokinių ugdymą karjerai (mokymą suvokti savo galimybes, modeliuoti gyvenimo kelią/karjerą)	☐	☐	☐	☐
Mokinių pasiekimus ir pažangą (viešą pasiekimų pripažinimą ir įvertinimą, IKT pritaikymą pažangos stebėjimui ir vertinimui, tėvų informavimą)	☐	☐	☐	☐
Mokyklos pasiekimus ir pažangą (vidaus ir išorės mokinių pasiekimų įvertinimų dermę, mokyklos kuriamą pridėtinę vertę viešą atskaitomybę už mokinių rezultatus ir pažangą)	☐	☐	☐	☐

Čia galite įrašyti, kas dar svarbu, siekiant mokyklos veiklos kokybės REZULTATŲ srityje. Kokius rodiklius reiktų papildomai reiktų įtraukti?

Tyrimo populiacija – skirtingų tipų Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų mokytojai, vadovai.

Tyrimo atlikimo (duomenų surinkimo ir analizės) laikas – 2014 m. gegužės – spalio mėn.

3. MOKYKLŲ APKLAUSOS RAŠTU APIE ATNAUJINTĄ VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO RODIKLIŲ SISTEMĄ TYRIMO REZULTATAI

Šioje Vertinimo tyrimo ataskaitos dalyje pateikiami Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų vadovų ir mokytojų apklausos raštu apie atnaujintą veiklos kokybės įsivertinimo rodiklių sistemą rezultatai, leidžiantys išvelgti tendencijas, kaip šalies bendrojo ugdymo mokyklų vadovai ir mokytojai reaguoja į atnaujinamus Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklius, koks jų požiūris į sistemine Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo metodikos pertvarką. **Tai apibendrintų, susistemintų ir interpretacijai parengtų statistinių duomenų ir faktų rinkinys** Atnaujinamų rodiklių rengimo darbo grupės svarstymui.

Tyrimo imtis ir administravimas. Tyrimui mokyklos buvo atrinktos imties metodu. Kontroliniais imties kintamaisiais pasirinktas mokyklos *tipas* ir *vieta*. Buvo apklausiamos Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklos, savanoriškai sutikusios dalyvauti tyrime. Anketos buvo platinamos elektronine versija. Iš viso apdorojimui surinkta 336 anketos. Tokia imtis iš esmės yra pakankama diagnozuoti mokyklų reakciją į atnaujinamą Veiklos kokybės įsivertinimo rodiklių sistemą, atsižvelgiant į tai, kad 97,3 proc. respondentų yra tiesiogiai susiję su mokykloje vykstančiais veiklos kokybės įsivertinimo procesais.

3 lentelė

Tyrimo imties charakteristika (N= 336)

Požymis	Kategorija	Skaičius	Procentai
Mokyklos vieta	Didmiestis	110	33,0
	Rajono centras	96	28,8
	Kita vietovė	127	38,1
Mokyklos tipas	Pradinė mokykla	17	5,1
	Progimnazija, pagrindinė mokykla	135	40,5
	Gimnazija	139	41,7
	Vidurinė mokykla	22	6,6
	Kita	20	6,0
Respondento statusas mokykloje	Pradinių klasių mokytojas	44	13,4
	Dalyko mokytojas	222	67,7
	Kita (socialinis pedagogas, psichologas, logopedas)	62	18,9
Respondento kvalifikacija	Mokytojas	29	8,8
	Vyr. mokytojas	146	44,4
	Mokytojas metodininkas	140	42,6
	Mokytojas ekspertas	14	4,3

Respondentų dalyvavimas mokyklos veiklos kokybės vertinime (N= 336)

Kategorija	Skaičius	Procentai
Vadovavau mokyklos vertintojų grupei	61	18,5
Teko rašyti iliustracijas, sudarinėti klausimynus, rinkti, apdoroti duomenis ir pan.	92	27,9
Teko tik pildyti anketas, dalyvauti pokalbiuose	168	50,9
Nedalyvavau	9	2,7

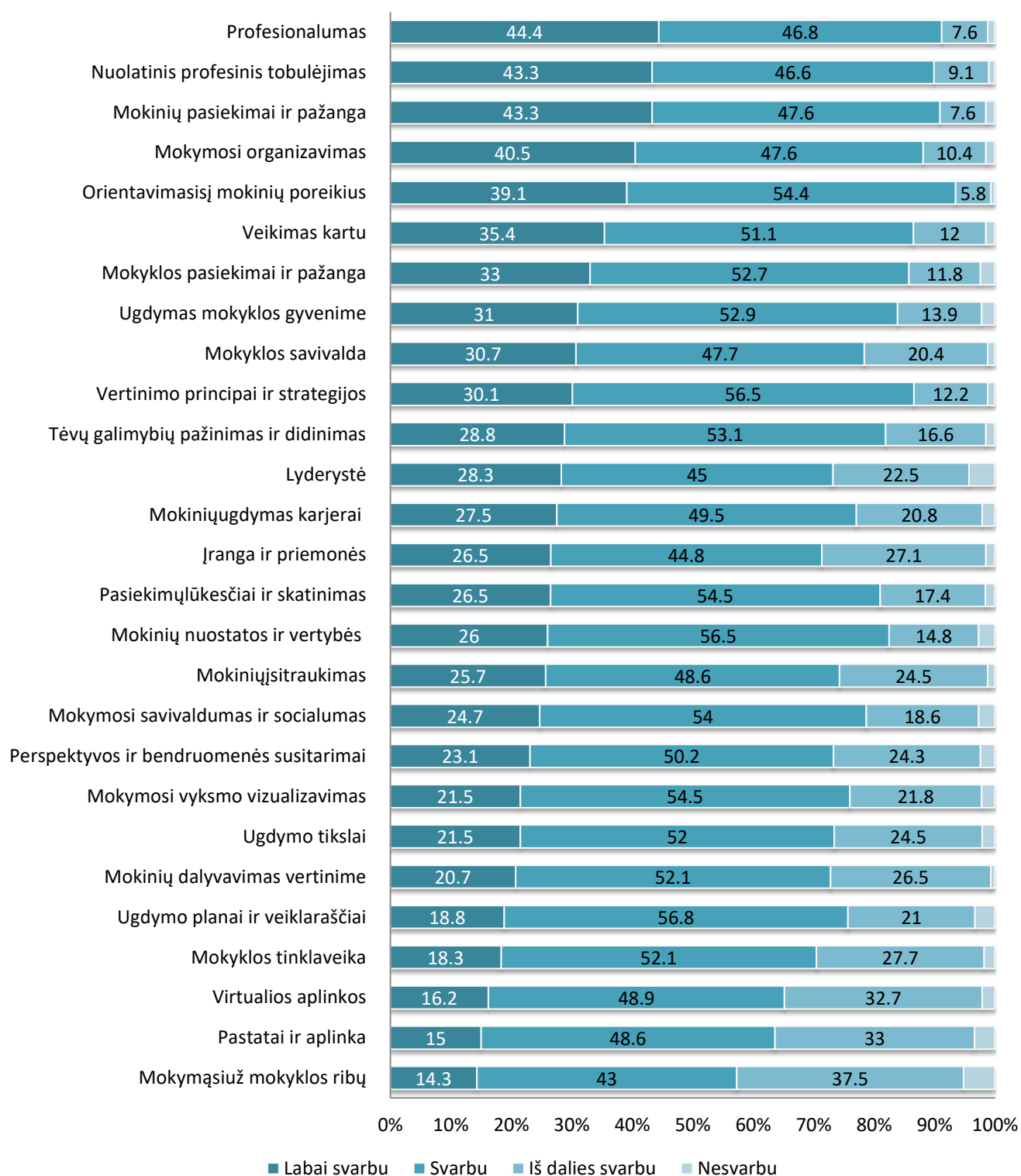
Atsakymų į klausimą „Kaip Jūs manote, ar įsivertinimas (vidaus auditas) padeda gerinti mokyklos veiklos kokybę?“ pasiskirstymas (N= 336)

Kategorija	Skaičius	Procentai
Tikrai taip	74	22,3
Taip	90	27,1
Iš dalies	151	45,5
Ne	17	5,1

Rodiklių vertinimo svarba siekiant mokyklos numatytų tikslų (proc., N= 336)

Rodikliai	Nesvarbu	Iš dalies svarbu	Svarbu	Labai svarbu
1 sritis. Rezultatai				
Mokinių nuostatos ir vertybės	2,7	14,8	56,5	26,0
Mokinių ugdymas karjerai	2,1	20,8	49,5	27,5
Mokinių pasiekimai ir pažanga	1,5	7,6	47,6	43,3
Mokyklos pasiekimai ir pažanga	2,4	11,8	52,7	33,0
2 sritis. Ugdymas ir patirtys				
Ugdymo tikslai	2,1	24,5	52,0	21,5
Ugdymo planai ir veiklaraščiai	3,3	21,0	56,8	18,8
Orientavimasis į mokinių poreikius	0,7	5,8	54,4	39,1
Vertinimo principai ir strategijos	1,2	12,2	56,5	30,1
Mokinių dalyvavimas vertinime	0,7	26,5	52,1	20,7
Pasiekimų lūkesčiai ir skatinimas	1,6	17,4	54,5	26,5
Mokymosi organizavimas	1,5	10,4	47,6	40,5
Mokymosi savivaldumas ir socialumas	2,7	18,6	54,0	24,7
Ugdymas mokyklos gyvenime	2,2	13,9	52,9	31,0
3 sritis. Aplinkos				
Įranga ir priemonės	1,5	27,1	44,8	26,5
Pastatai ir aplinka	3,4	33,0	48,6	15,0
Mokymąsių mokyklos ribų	5,2	37,5	43,0	14,3
Virtualios aplinkos	2,1	32,7	48,9	16,2
Mokinių įsitraukimas	1,2	24,5	48,6	25,7

Mokymosi vyksmo vizualizavimas	2,2	21,8	54,5	21,5
4 sritis. Lyderystė ir įgalinta vadyba				
Perspektyvos ir bendruomenės susitarimai	2,4	24,3	50,2	23,1
Lyderystė	4,3	22,5	45,0	28,3
Mokyklos savivalda	1,2	20,4	47,7	30,7
Veikimas kartu	1,5	12,0	51,1	35,4
Tėvų galimybių pažinimas ir didinimas	1,5	16,6	53,1	28,8
Mokyklos tinklaveika	1,8	27,7	52,1	18,3
Profesionalumas	1,2	7,6	46,8	44,4
Nuolatinis profesinis tobulėjimas	1	9,1	46,6	43,3

1 pav. Įsivertinimo rodiklių reikšmingumo vertinimas (proc., N= 336)

Rodiklių vertinimo svarba siekiant mokyklos numatytų tikslų atsižvelgiant į vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (proc., N= 336)

Rodikliai	Didmiestis (l. svarbu)	Rajono centras (l. svarbu)	Kaimo vietovė (l. svarbu)
1 sritis. Rezultatai			
Mokinių nuostatos ir vertybės**	30,3	31,6	18,1
Mokinių ugdymas karjerai**	34,5	28,4	20,6
Mokinių pasiekimai ir pažanga*	49,1	48,9	34,1
Mokyklos pasiekimai ir pažanga*	38,5	34,7	27
2 sritis. Ugdymas ir patirtys			
Ugdymo tikslai	25	21,1	18,9
Ugdymo planai ir veiklaraščiai	22,2	19,1	15,7
Orientavimasis į mokinių poreikius**	48,1	38,3	32,3
Vertinimo principai ir strategijos**	38,9	27,4	24,6
Mokinių dalyvavimas vertinime*	26,9	18,1	17,5
Pasiekimų lūkesčiai ir skatinimas*	32,4	28,3	20,2
Mokymosi organizavimas*	44,4	45,7	33,3
Mokymosi savivaldumas ir socialumas*	32,4	19,1	22,2
Ugdymas mokyklos gyvenime	35,8	30	27,6
3 sritis. Aplinkos			
Įranga ir priemonės*	33,6	28,7	18,9
Pastatas ir aplinka	19,6	16,1	10,2
Mokymasis už mokyklos ribų	14	22,3	8,7
Virtualios aplinkos	16	22,3	11,8
Mokinių įsitraukimas*	25,5	34	19,7
Mokymosi vyksmo vizualizavimas	20	25,8	19,7
4 sritis. Lyderystė ir įgalinta vadyba			
Perspektyva ir bendruomenės susitarimai	22	26,6	21,4
Lyderystė	25,7	36,2	24,6
Mokyklos savivalda	33	31,9	27,8
Veikimas kartu	36,1	40,9	30,6
Tėvų galimybių pažinimas ir didinimas*	29,6	37,6	21,6
Mokyklos tinklaveika**	22,2	23,4	11,1
Profesionalumas**	54,1	50	31,7
Nuolatinis profesinis tobulėjimas**	56	43,6	32

Rodiklių vertinimo svarba siekiant mokyklos numatytų tikslų atsižvelgiant į vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (proc., N= 336)

Rodikliai	Pradinė mokykla (1. svarbu)	Progimnazija, pagrindinė mokykla (1. svarbu)	Gimnazija (1. svarbu)	Vidurinė mokykla (1. svarbu)
1 sritis. Rezultatai				
Mokinių nuostatos ir vertybės	29,4	21,6	30,2	22,7
Mokinių ugdymas karjerai*	5,9	26,1	31,7	22,7
Mokinių pasiekimai ir pažanga	43,8	42,9	45,3	36,4
Mokyklos pasiekimai ir pažanga	29,4	32,1	37	27,3
2 sritis. Ugdymas ir patirtys				
Ugdymo tikslai	29,4	20,9	23,2	18,2
Ugdymo planai ir veiklaraščiai*	17,6	23,9	16,7	9,1
Orientavimasis į mokinių poreikius	41,2	35,3	44,9	31,8
Vertinimo principai ir strategijos	35,3	29,9	34,3	27,3
Mokinių dalyvavimas vertinime	23,5	23,3	21	9,5
Pasiekimų lūkesčiai ir skatinimas	35,3	22,3	31,3	23,8
Mokymosi organizavimas	52,9	38,3	43,5	33,3
Mokymosi savivaldumas ir socialumas	29,4	23,3	27,7	18,2
Ugdymas mokyklos gyvenimu	29,4	31,3	31,9	27,3
3 sritis. Aplinkos				
Įranga ir priemonės	23,5	25	26,8	27,3
Pastatas ir aplinka	11,8	13,6	16,7	19
Mokymasis už mokyklos ribų	5,9	12,9	17,4	18,2
Virtualios aplinkos*	5,9	16,7	19	9,1
Mokinių įsitraukimas	17,6	26	26,1	31,8
Mokymosi vyksmo vizualizavimas	12,5	19,2	25,4	18,2
4 sritis. Lyderystė ir įgalinta vadyba				
Perspektyva ir bendruomenės susitarimai	41,2	20,5	24,5	22,7
Lyderystė	41,2	24,2	31,7	40,9
Mokyklos savivalda	35,3	28,8	32,4	27,3
Veikimas kartu	47,1	35,1	35	38,1
Tėvų galimybių pažinimas ir didinimas	58,8	25,2	30,4	27,3
Mokyklos tinklaveika	35,3	15,3	19,4	18,2
Profesionalumas	47,1	42,4	47,5	45,5
Nuolatinis profesinis tobulėjimas	58,8	41,7	44,6	38,1

Rodiklių vertinimo svarba siekiant mokyklos numatytų tikslų atsižvelgiant į pedagoginio darbuotojo statusą (proc., N= 336)

	Pradinių klasių mokytojas (l. svarbu)	Dalyko mokytojas (l. svarbu)	Kiti (socialinis pedagogas, psichologas, logopedas...) (l. svarbu)
1 sritis. Rezultatai			
Mokinių nuostatos ir vertybės*	11,4	27,5	31,1
Mokinių ugdymas karjerai *	18,6	29,7	27,4
Mokinių pasiekimai ir pažanga	35,7	44,3	44,3
Mokyklos pasiekimai ir pažanga*	20,5	33,5	41
2 sritis. Ugdymas ir patirtys			
Ugdymo tikslai	15,9	22,5	21,7
Ugdymo planai ir veiklaraščiai	13,6	20,8	15
Orientavimasis į mokinių poreikius	25	42	38,3
Vertinimo principai ir strategijos	22,7	31,2	31,7
Mokinių dalyvavimas vertinime	18,6	23,1	13,3
Pasiekimų lūkesčiai ir skatinimas	27,9	26,9	24,1
Mokymosi organizavimas	39,5	39,6	45
Mokymosi savivaldumas ir socialumas	14	26,4	24,6
Ugdymas mokyklos gyvenimu	23,3	32,4	28,3
3 sritis. Aplinkos			
Įranga ir priemonės	16,3	29,9	20
Pastatas ir aplinka	11,9	15,8	15
Mokymasis už mokyklos ribų	4,7	15,8	15
Virtualios aplinkos	9,3	17,3	15
Mokinių įsitraukimas	16,3	26,4	28,3
Mokymosi vyksmo vizualizavimas*	7,3	25,9	15
4 sritis. Lyderystė ir įgalinta vadyba			
Perspektyva ir bendruomenės susitarimai	11,6	24	26,2
Lyderystė	18,6	29,4	31,1
Mokyklos savivalda	20,9	33,9	26,2
Veikimas kartu	34,1	37,4	27,9
Tėvų galimybių pažinimas ir didinimas	25,6	30,7	24,6
Mokyklos tinklaveika	16,7	18,1	18
Profesionalumas	39,5	45,2	45,9
Nuolatinis profesinis tobulėjimas	37,2	44,3	45

Rodiklių vertinimo svarba siekiant mokyklos numatytų tikslų atsižvelgiant į mokytojo profesinę kvalifikaciją (proc., N= 336)

Rodikliai	Mokytojas (l. svarbu)	Vyr. mokytojas (l. svarbu)	Mokytojas metodininkas (l. svarbu)	Mokytojas ekspertas (l. svarbu)
1 sritis. Rezultatai				
Mokinių nuostatos ir vertybės*	37,9	21,9	27,1	28,6
Mokinių ugdymas karjerai	34,5	26,0	27,1	30,8
Mokinių pasiekimai ir pažanga	55,2	39,6	44,2	50,0
Mokyklos pasiekimai ir pažanga*	48,3	27,4	34,5	42,9
2 sritis. Ugdymas ir patirtys				
Ugdymo tikslai	32,1	17,1	23,6	28,6
Ugdymo planai ir veiklaraščiai	21,4	13,8	24,3	14,3
Orientavimasis į mokinių poreikius*	60,7	32,9	40,9	50,0
Vertinimo principai ir strategijos	35,7	26,9	32,1	35,7
Mokinių dalyvavimas vertinime*	25,0	13,7	27,5	21,4
Pasiekimų lūkesčiai ir skatinimas*	42,9	23,1	27,6	21,4
Mokymosi organizavimas	35,7	39,6	43,2	42,9
Mokymosi savivaldumas ir socialumas	33,3	22,1	25,9	28,6
Ugdymas mokyklos gyvenime	35,7	29,6	30,9	42,9
3 sritis. Aplinkos				
Įranga ir priemonės*	42,9	22,8	28,1	14,3
Pastatas ir aplinka	29,6	11,7	16,5	7,1
Mokymasis už mokyklos ribų	17,9	11,7	15,8	21,4
Virtualios aplinkos	17,9	13,1	19,6	14,3
Mokinių įsitraukimas*	46,4	22,2	24,5	28,6
Mokymosi vyksmo vizualizavimas	28,6	20,3	21,0	28,6
4 sritis. Lyderystė ir įgalinta vadyba				
Perspektyva ir bendruomenės susitarimai	31,0	20,7	23,2	28,6
Lyderystė	34,5	23,4	31,7	35,7
Mokyklos savivalda	37,9	27,6	32,4	28,6
Veikimas kartu	35,7	31,7	38,1	35,7
Tėvų galimybių pažinimas ir didinimas	37,9	27,3	27,5	35,7
Mokyklos tinklaveika	24,1	14,6	19,4	21,4
Profesionalumas	41,4	40,0	48,9	50,0
Nuolatinis profesinis tobulėjimas	55,2	38,2	44,6	50,0

Rodiklių vertinimo svarba siekiant mokyklos numatytų tikslų, atsižvelgiant į mokytojų patirtį dalyvaujant mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo procese (proc., N= 336)

	Vertintojų grupės vadovas (l. svarbu)	Vertintojų grupės narys (l. svarbu)	Dalyvavo teikiant informaciją (l. svarbu)
1 sritis. Rezultatai			
Mokinių nuostatos ir vertybės	32,8	22,8	24,4
Mokinių ugdymas karjerai *	36,7	27,2	22
Mokinių pasiekimai ir pažanga**	60,7	39,1	37,2
Mokyklos pasiekimai ir pažanga **	45	33,7	26,2
2 sritis. Ugdymas ir patirtys			
Ugdymo tikslai *	34,4	18,7	17,3
Ugdymo planai ir veiklaraščiai *	28,3	18,7	14,9
Orientavimasis į mokinių poreikius*	53,3	36,3	36,1
Vertinimo principai ir strategijos	39,3	27,8	27,4
Mokinių dalyvavimas vertinime	31,1	22	15,7
Pasiekimų lūkesčiai ir skatinimas	30	23,6	25,8
Mokymosi organizavimas **	58,3	45,1	30,7
Mokymosi savivaldumas ir socialumas	32,8	24,2	21,2
Ugdymas mokyklos gyvenime	39,3	29,7	28,1
3 sritis. Aplinkos			
Įranga ir priemonės	21,3	24,2	28,9
Pastatai ir aplinka	13,1	15,4	15,2
Mokymasis už mokyklos ribų	11,5	14,3	14,5
Virtualios aplinkos	19,7	14,3	15,2
Mokinių įsitraukimas	31,1	25,3	23,6
Mokymosi vyksmo vizualizavimas	26,2	18,9	20,1
4 sritis. Lyderystė ir įgalinta vadyba			
Perspektyvos ir bendruomenės susitarimai	27,9	27,5	18,1
Lyderystė*	41	24,2	25,1
Mokyklos savivalda	36,1	27,5	29,3
Veikimas kartu	45,8	35,6	30,7
Tėvų galimybių pažinimas ir didinimas*	40	23,1	26,5
Mokyklos tinklaveika	21,3	19,8	16,3
Profesionalumas	52,5	38,5	43,1
Nuolatinis profesinis tobulėjimas	49,2	42,2	40,7

**Rodiklių vertinimo svarba siekiant mokyklos numatytų tikslų, atsižvelgiant į nuostatas
įsivertinimo atžvilgiu (proc., N= 336)**

Rodikliai	Kaip Jus manote, ar įsivertinimas (vidaus auditas) padeda gerinti mokyklos veiklos kokybę?			
	Tikrai taip	Taip	Iš dalies	Ne
1 sritis. Rezultatai				
Mokinių nuostatos ir vertybės**	51,4	28,9	13,9	6,3
Mokinių ugdymas karjerai**	50	25,6	18	25
Mokinių pasiekimai ir pažanga **	75	51,7	27,3	6,3
Mokyklos pasiekimai ir pažanga **	63	31,1	21,9	12,5
2 sritis. Ugdymas ir patirtys				
Ugdymo tikslai **	48,6	20,2	9,9	12,5
Ugdymo planai ir veiklaraščiai **	46,6	16,9	7,3	12,5
Orientavimasis į mokinių poreikius **	56,2	43,8	29,5	25
Vertinimo principai ir strategijos **	56,8	31,8	17,2	18,8
Mokinių dalyvavimas vertinime **	41,1	23,6	10,7	6,3
Pasiekimų lūkesčiai ir skatinimas **	48,6	26,4	16,7	12,5
Mokymosi organizavimas **	73	35,6	30,7	12,5
Mokymosi savivaldumas ir socialumas **	47,3	24,7	14,2	18,8
Ugdymas mokyklos gyvenime **	52,7	35,6	19,3	12,5
3 sritis. Aplinkos				
Įranga ir priemonės **	36,5	28,4	22,7	6,3
Pastatai ir aplinka **	20,3	20,5	10	6,7
Mokymasis už mokyklos ribų **	31,1	14,8	7,3	0
Virtualios aplinkos **	33,8	13,6	10,7	0
Mokinių įsitraukimas **	45,9	28,4	16,8	0
Mokymosi vyksmo vizualizavimas **	36,5	25	14,3	0
4 sritis. Lyderystė ir įgalinta vadyba				
Perspektyvos ir bendruomenės susitarimai **	52,1	24,4	10,1	6,3
Lyderystė **	55,4	28,9	16,1	12,5
Mokyklos savivalda **	55,4	30	20,8	12,5
Veikimas kartu **	50,7	47,7	21,5	26,7
Tėvų galimybių pažinimas ir didinimas **	49,3	33,7	16,9	18,8
Mokyklos tinklaveika **	36,5	18,9	10,1	6,3
Profesionalumas **	73	45,6	31,5	25
Nuolatinis profesinis tobulėjimas **	71,6	41,1	33,1	18,8

Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklių svarbos ir pozityvių nuostatų įsivertinimo atžvilgiu ryšys (N= 336)

Rodikliai	Mokyklos įsivertinimo svarba mokyklos veiklos kokybei
Perspektyva ir bendruomenės susitarimai	0,5
Lyderystė	0,45
Ugdymo tikslai	0,43
Mokinių pasiekimai ir pažanga	0,43
Ugdymo planai ir veiklaraščiai	0,39
Mokinių nuostatos ir vertybės	0,38
Ugdymas mokyklos gyvenime	0,36
Vertinimo principai ir strategijos	0,36
Mokymosi savivaldumas ir socialumas	0,36
Mokymosi organizavimas	0,36
Mokinių dalyvavimas vertinime	0,36
Mokyklos savivalda	0,35
Mokinių įsitraukimas	0,35
Mokymosi vyksmo vizualizavimas	0,35
Profesionalumas	0,35
Mokyklos pasiekimai ir pažanga	0,34
Veikimas kartu	0,33
Mokyklos tinklaveika	0,33
Pasiekimų lūkesčiai ir skatinimas	0,31
Tėvų galimybių pažinimas ir didinimas	0,31
Nuolatinis profesinis tobulėjimas	0,3
Mokymasis už mokyklos ribų	0,29
Mokinių ugdymas karjerai	0,29
Orientavimasis į mokinių poreikius	0,27
Virtualios aplinkos	0,27
Įranga ir priemonės	0,2
Pastatas ir aplinka	0,2

Tyrėjų išvados ir apibendrinimai

1 sritis. Ugdymo rezultatai

Remiantis respondentų pareikštos nuomonės, vertinant siūlomą atnaujintą rodiklių sistemą, analizės rezultatais, galima teigti, kad tyrime dalyvavusių mokyklų vadovų ir mokytojų nuomone, mokinių nuostatų ir vertybių vertinimui, socialinių kompetencijų ugdymo rezultatams, lyginant su mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimu, tobulinant mokyklą, skiriamas antraplanis vaidmuo. Tokį požiūrį gali sąlygoti bendrojo ugdymo mokyklų mokinių nuostatų ir vertybių, socialinių kompetencijų

vertinimo problemos: fokusuotos diskusijos grupėse mokytojai taip pat teigė, kad šiuos mokyklos veiklos kokybės parametrus vertinti yra labai sudėtinga, todėl jie nėra linkę to daryti.

Reaguojant į tokią tyrimo dalyvavusių mokytojų ir mokyklų vadovų nuomonę dėl socialinių kompetencijų, vertybinių nuostatų ugdymo kokybės vertinimo galimybių, Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo metodinių rekomendacijų rengėjams rekomenduojama pabrėžti kokybinių vertinimo tyrimo metodų taikymo galimybes ir tinkamumą, analizuojant ir vertinant mokykloje vykstančius procesus, susijusius su mokinio brandos ir asmenybės rūgties siekiais.

Rodiklių sistemoje siūlomas rodiklis *Ugdymas karjerai* tyrimo dalyvių suprastas pakankamai siauriai: kaip orientacija į tam tikrą profesiją, būsimo profesinio lauko tyrinėjimas arba profesinio gyvenimo kelio pasirinkimas. Ugdymo karjerai dimensijos akcentavimas tarsi palieka nuošalyje kitas asmens raiškos sritis, kurios mokyklai ne mažiau svarbios: gyvenimą šeimoje, bendruomenėje, valstybėje. Išryškinant karjerą, ji tarsi iškeliamą virš kitų ugdymo tikslų. Tokias išvalgas patvirtina kiekybinio tyrimo rezultatai, kurie leidžia teigti, kad *Ugdymo karjerai* vertinimas mažiausiai svarbus yra pradinėse klasių mokytojams, dirbantiems pradinėje mokykloje, bei kaimo vietovėje esančių mokyklų mokytojams.

Tyrimo rezultatai patvirtina, kad visi Ugdymo rezultatų srities rodikliai yra svarbesni didmiesčių ir rajono centų mokykloms, mažiau svarbūs – kaimo vietovėje esančioms mokykloms. Tokį tyrimo dalyvių nuomonės pasiskirstymą galėjo sąlygoti mokyklos dydžio charakteristikos – kaimo vietovėje esančiose mokyklose mokinių nėra daug, todėl mokytojai turi galimybę geriau juos pažinti ir diskutuoti apie kiekvieną individualiai. Tokius šios srities rodiklių vertinimo rezultatus galėjo lemti ir tai, kad kaimo mokyklose, kaip rodo mokinių pasiekimų tyrimai, mokinių mokymosi rezultatai yra prastesni, o tokia situacija mokykloje dažnai pateisinama nepalankia socialine aplinka.

Tyrėjų nuomone, remiantis ir fokusuotos diskusijos grupėse surinkta informacija, Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo metodinių rekomendacijų rengėjams verta atkreipti dėmesį į faktą, kad mokytojai mano, jos Ugdymo rezultatų apibendrinimas mokyklos lygmeniu mažoje mokykloje, siekiant jos veiklos kokybės, mažiau prasmingas.

2 sritis. Ugdymas ir patirtys

Remiantis tyrimo rezultatais, galima teigti, kad Ugdymo ir patirčių srityje, didžiausią įtaką mokymosi rezultatams ir asmenybės brandai, kaip mokyklos veiklos kokybę įrodantiems rodikliams, tyrimo dalyvių nuomone, turi orientavimasis į mokinių poreikius ir mokymosi organizavimas. Svarbu pabrėžti, kad tai sritis, į kurias mokyklos veiklos kokybės vertinime iki šiol buvo kreipiamas didžiausias dėmesys. *Todėl, tyrėjų nuomone, naujai rengiamose metodinėse rekomendacijose būtina akcentuoti mokyklos veiklos kokybės vertinimo sistemos tobulinimo nuoseklumą ir procesų tęstinumą.*

Ugdymo teorija ir praktika mokinių dalyvavimą mokymosi pasiekimų vertinime, rezultatų įsivertinimą iškelia kaip vieną svarbiausių pamokos kokybės kriterijų. Jį gana paprasta tirti ir matuoti, tačiau šio rodiklio analizės svarba mokymosi rezultatų gerinimui ir visos mokyklos veiklos tobulinimui, tyrimo respondentų nuomone, yra santykinai maža. *Tyrėjų nuomone, galima prielaida, kad metodikos rengėjų naudojamas terminas „įsivertinimas“ neatskleidžia šio proceso esmės ir*

siekiamo tikslo, kurį reikėtų daugiau akcentuoti rodiklio apraše. Gal būt tikslinga į įsivertinimo procesą pažiūrėti iš mokinio pozicijos ir tekste naudoti refleksyvaus mokymosi terminą. Jei norima akcentuoti mokytojo veiklą, galima būtų vertinti refleksyvaus mokymosi organizavimą.

Vienos fokusuotos diskusijos grupės diskusijos metu buvo siūloma sumažinti rodiklių skaičių. Viena iš galimybių yra apjungti 2.2.1 ir 2.2.2 rodiklius: mokinių dalyvavimas vertinime yra vienas iš vertinimo principų, o 2.2.2 rodikliu būtų galima akcentuoti refleksyvų mokymąsi.

Ugdymo ir patirčių srityje mažiausia svarbu, mokytojų nuomone, yra analizuoti ir vertinti ugdymo planus, ugdymo tikslus ir tvarkaraščius. Tyrimo rezultatai atskleidžia, kad ugdymo planavimas tyrime dalyvavusių mokyklų mokytojų ir vadovų nėra suvokiamas kaip reikšmingas mokyklos ir ugdymo proceso tobulinimo veiksnys, siekiant numatyto rezultato. *Tyrėjų nuomone, gal būt būtų tikslinga būtų siūlyti vertinti ne tik planų charakteristikas, bet ir visą planavimo sistemą, analizuojant, kiek ji yra patogi ir naudinga siekiant rezultato, kaip siekiama planų įgyvendinimo, kaip vertinamas pasiekto ir planuoto rezultato santykis. Šių aspektų išryškėjimas, planavimą viename rodiklyje siejant su įgyvendinimu ir atsakomybe, leistų mokytojams pažvelgti į planavimą ne taip „biurokatiškai“ .*

Tyrimo rezultatai atskleidžia, kad orientavimosi į mokinių poreikius, vertinimo principų ir strategijos rodikliai, mokymosi savivaldumo ir socialumo vertinimas svarbesni yra didžiųjų miestų mokykloms, mažiau svarbūs – kaimo mokykloms. Šiuos rezultatus būtų galima paaikškinti nedidelės mokyklos, kuri dažnai yra kaimo vietovėje, specifika: mokytojai mano, kad gerai pažįsta visus mokinius todėl gali tinkamai kiekvieną vertinti, o apibendrinti minėtus klausimus mokyklos lygmeniu nėra būtina.

3 sritis. Aplinkos

Aplinkos srities išskyrimas rodiklių sistemoje akcentuoja šios srities svarbą, tačiau aplinkos analizė ir vertinimas, mokytojų nuomone, yra mažiausiai mokyklos veiklos tobulinimui paveiki sritis. *Tyrėjų nuomone, gal būt metodinėse rekomendacijose vertėtų akcentuoti, kad vertinimo objektas yra ne tiek pačios aplinkos, kiek šių aplinkų panaudojimas ugdymui. Tai taikytina tiek įrangai ir priemonėms, tiek pastatui. Būtų tikslinga išskirti biblioteką, kaip edukacinę ir mokymosi erdvę.*

Ugdymo plane² numatyta, kad iki 10 proc. dalykui skirtų pamokų organizuojama ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ir ne mokyklos aplinkoje. Šios nuostatos įgyvendinimas, lyginant su kitais rodikliais, mokytojų manymu mažiausiai analizuotinas. *Todėl, tyrėjų nuomone, iškeliant „klasės be sienų“ idėjos svarbą šiuolaikiniam mokymuisi, tikslinga rodiklyje šalia mokytojo veiklų nurodyti ir vertinamas mokinio veiklas. Rodiklio pavadinimas turėtų atspindėti jo turinį nepriklausomai nuo to, kokiame kontekste jis naudojamas, todėl vietoje „Mokinių įsitraukimas“ geriau būtų „Mokinių įsitraukimas į mokymosi aplinkos kūrimą“*

---

² 2013–2014 IR 2014–2015 MOKSLO METŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ BENDRIEJI UGDYMO PLANAI

4 sritis. Lyderystė ir įgalinant vadyba

Šios srities rodikliai *Profesionalumas* ir *Nuolatinis tobulėjimas*, tyrime dalyvavusių mokytojų ir mokyklų vadovų nuomone, yra paveikiausi mokyklos tobulinimui iš visų pateiktų. Tačiau svarbu pažymėti, kad *Perspektyvos ir bendruomenės susitarimų svarba*, vertinant mokyklą, kaip ir kitų veiklos planavimą analizuojančių rodiklių svarba, tyrimo dalyvių vertinama santykinai žemai. *Tyrėjų nuomone, aprašant šį rodiklį, greta vizijos termino tikslinga naudoti ir kitus perspektyvą išreiškiančius terminus, pvz. tokius, kaip mokyklose keliami trumpalaikiai ir ilgalaikiai tikslai.*

4. MOKYKLŲ APKLAUSOS RAŠTU APIE ATNAUJINTĄ MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO RODIKLIŲ SISTEMĄ RESPONDENTŲ ATSAKYMŲ Į ATVIRUS KLAUSIMUS DĖL RODIKLIŲ STRUKTŪROS TOBULINIMO TURINIO ANALIZĖS REZULTATAI

Šioje ataskaitos dalyje pateikiami Mokyklų apklausos raštu apie atnaujintą Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklių sistemą respondentų atsakymų į atvirus klausimus turinio analizės rezultatai. Jie pristatomi tyrėjų apibendrintomis temomis. Kiekviena tema atskleidžiama ją sudarančiomis kategorijomis ir subkategorijomis. Kategorijų ir jų subkategorijų turinys parodo tyrimo dalyvių nuostatas į mokyklos veiklos kokybės vertinimo procesą, atskleidžia nuomonę apie vertinimo rodiklių sistemos pertvarką, sistemiškai apibendrina siūlymus atskiros srities rodiklių ir jų aprašo tobulinimui, pateikia respondentų supratimą, kokios žinios, gebėjimai ir kompetencijos reikalingos norint tinkamai atlikti mokyklos veiklos kokybės vertinimo procesus, vadovaujantis naujai siūloma rodiklių sistema.

Temų kategorijų ir subkategorijų turinį iliustruojantys teiginiai ataskaitoje pateikiami autentiškai: kalbos stilius, kultūra ir klaidos tyrėjų nebuvo taisomi. Po kiekvienos temos pristatymo pateikiamas apibendrinantis tyrėjų komentaras ir rekomendacijos darbo grupei, į ką derėtų atkreipti dėmesį tobulinant dokumento struktūrą ir turinį bei rengiant Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijas.

14 lentelė

1TEMA. Pritarimas metodikos pertvarkai

Kategorija	Subkategorija	Iliustruojantys teiginiai
Rodiklių struktūros apimtys	Svarbumas	<i>Viskas, kas svarbiausia jau įtraukta. Mano manymu, anksčiau išvardyti [rodikliai] yra svarbiausi. Manau, kad dabartiniai rodikliai yra tinkami ir papildyti nereikia.</i>
	Pakankamumas	<i>Pakanka rodiklių. Manau, kad užtenka kiek yra. Gal pakanka dabar. Mano manymu, pakanka to, kas yra numatyta.</i>
	Saikas	<i>Rodiklių ir taip daug, papildomai įtraukti tikrai jokių nereikia. Daugiau nereikia nieko. Manau, pakanka. Mano manymu, pakanka to, kas yra numatyta. Užtenka rodiklių. Manau pakanka, neliks laiko pagrindiniam tiesioginiam darbui.</i>
	Abejonė gausa	<i>Rodiklių ir taip daug, papildomai įtraukti tikrai jokių nereikia. Ir taip daug rodiklių, jų galėtų būti mažiau.</i>
Nuomonės / pasiūlymų neturėjimas		<i>Daugiau nieko. Nežinau. Neturiu pasiūlymų. Neturiu patirties ir nuomonės.</i>

Temos „Pritarimas metodikos pertvarkai“ kategorijų turinys rodo, kad rengėjų pasiūlyta sričių ir rodiklių struktūra iš esmės yra priimtina. Atviruose atsakymuose į klausimą po kiekvienos srities rodiklių turinio vertinimo dominuoja teiginiai, patvirtinantys dalyvaujančių apklausoje pritarimą sprendimams keisti sričių skaičių, rodiklių struktūras atskirose srityse. *Metodinių rekomendacijų rengėjams derėtų atkreipti dėmesį į faktą, kad daugiausiai atvirų atsakymų, kurių turinys*

atskleidžia respondento nuomonės neturėjimą, nežinojimą ar srities turinio neišmanymą, buvo pateikta prie 4 srities „Lyderystė ir įgalinanti vadyba“ rodiklių vertinimo.

15 lentelė

2 TEMA. Neigiamos nuostatos įsivertinimo atžvilgiu

Kategorija	Subkategorija	Iliustruojantys teiginiai
Neigiamas požiūris	Papildomas netiesioginis darbas	<i>Mano manymu, reiktų netrukdyti mokytojams kokybiškai dirbti savo darbo, įtraukiant juos į beprasmius biurokratinis užsiėmimus, tokius kaip „vidaus auditas“. Ne vertinti reikia, o dirbti. Ir taip jau per daug tų visokių nereikalingų tyrimų, mokytojas turi mokytis, o ne anketas pildyti ir klausimus galvoti. Jei aktualu, tai turi atlikti mokslininkai ir pateikti rekomendacijas.</i>
	Paskirties nesuvokimas	<i>Kuo mažiau vertinti. Vidaus auditas bereikalingas laiko gaišimas ir ABSOLIUČIAI NEREIKALINGAS DALYKAS. Jei kokie klausimai yra aktualūs, mokykla ir išorinio ir be vidaus audito gali pasidaryti tyrimą ir įsivertinti reikiamą sritį.</i>
Kokybės apribojimai	Finansavimo problemos	<i>Nematau prasmės vertinti aplinkos sritis, kurios susijusios su steigėjo finansavimu: tai niekaip tiesiogiai nepriklauso nei nuo mokykloje dirbančių, nei nuo bendruomenės, nei tuo labiau padarytos kiekvieno mokinio pažangos.</i>
Išteklių stoka	Žinios	<i>Mokytojai nežino, kaip vertinti, ir kyla nesusipratimų.</i>
	Finansai	<i>Bet viskam tam reikia lėšų, o mokykloms jų arba neskiriama, arba skiriama labai mažai. Kas iš tų tyrimų, jei vis tiek lėšų neduoda? Tuščias laiko švaistymas. Vertinti aukščiau išvardintas sritis yra sunku, nes visi suprantame ir IKT naudą, ir projektus už mokyklos ribų, bet ... viskam tam reikia lėšų, o mokykloms jų arba neskiriama arba skiriama labai mažai, todėl mokytojai nežino, kaip vertinti ir kyla nesusipratimų.</i>
	Laikas	<i>Sričių pakanka, trūksta laiko ir resursų joms iširti.</i>

Temos „Neigiamos nuostatos įsivertinimo atžvilgiu“ išskirtų kategorijų ir subkategorijų turinys parodo, kad šalies bendrojo ugdymo mokyklose dar yra mokytojų / mokyklų bendruomenių, kurios iš esmės nesupranta mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo paskirties ir prasmės. Tokių respondentų požiūriu įsivertinimo veikla tebėra priimama kaip papildoma „našta“, atitraukianti nuo tiesioginio darbo – mokinių mokymo. Galima daryti prielaidą, kad mokytojams atrasti ir įprasminti veiklos kokybės vertinimą trukdo skirtingų išteklių, palaikančių ir įprasminančių veiklos kokybės vertinimą, stoka.

Metodinių rekomendacijų rengėjams rekomenduojama bandyti dar kartą kompensuoti žinių apie įsivertinimą spragą, įvadinėje metodikos dalyje aiškiai ir suprantamai išdėstant ir argumentuotai paaiškinant svarbiausiais Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo nuostatas ir procedūras, pabrėžiant įsivertinimo teikiamas naudas mokyklos, mokytojo, mokinio lygmenimis.

3 TEMA. Siūlymai srities „Rezultatai“ rodiklių struktūros tobulinimui
(atvirų atsakymų į klausimą: *Ką dar reikėtų vertinti, kokius rodiklius reikia papildomai įtraukti?*
turinio analizės rezultatai)

Kategorija	Subkategorija	Iliustruojantys teiginiai (ką reikėtų vertinti papildomai)
Mokymosi rezultatai	Socialiniai	<i>Neakademinius mokinių pasiekimus. Mokinių kasdienių socialinių įgūdžių ugdymą, pasiruošimą gyventi ir dirbti visuomenėje. Mokinių lyderystę ir savanorystę, kaip skatinamos, palaikomos.</i>
	Akademiniiai	<i>Mokyklos pasiekimus (mokinių dalyvavimą dalykinėse olimpiadose, konkursiniuose renginiuose ir pasiekimus juose). Mokinių dalyvavimą respublikiniuose renginiuose ir tarptautiniuose projektuose. Informatyvumą apie pasiekimus šalyje ir pasaulyje.</i>
	Spec. poreikių	<i>Specialiųjų mokymosi poreikių tenkinimą.</i>
Rezultatų siekimo aplinkos	Mokinio lygmuo	<i>Asmeninę mokinių pažangą. Pasiekimų pokyčio analizę. Mokinių sėkmę pamokoje.</i>
	Mokyklos lygmuo	<i>Organizacijos kultūrą, bendravimą ir bendradarbiavimą organizacijos viduje. Mokyklos mikroklimate tyrimo rezultatus. Psichologinę aplinką. Patyčias. Mokyklos aktyvumą vietos bendruomenės švietime.</i>
Rezultatų bendrakūrėjai	Vadovai	<i>Vadovavimo kokybę, lyderystę.</i>
	Mokytojai	<i>Mokytojų kompetenciją, ypač socialinių, psichologinių, žmogiškųjų išteklių srityse. Mokytojo asmenybę. Mokytojų savianalizę, jų kvalifikacijos tobulinimą. Mokytojų bendruomenės mokymąsi ir visos mokyklos pažangą pagal veiklos plane numatytus tikslus, uždavinius ir priemonių vykdymo kokybės rodiklius.</i>
	Tėvai	<i>Tėvų įsitraukimą į ugdymo procesą. Tėvų nuomonę, požiūrį į ugdymo procesą, lūkesčius.</i>

Temos „Siūlymai 1 srities „Rezultatai“ rodiklių struktūros tobulinimui“ išskirtų kategorijų ir subkategorijų turinys rodo, kad atsakiusiems į šį klausimą respondentams ypatingai yra svarbu, kad būtų vertinama mokyklos, kaip organizacijos, kultūra, mokyklos mikroklimate arba tiesiog mokyklos bendruomenės narių santykiai. Galima daryti prielaidą, kad atsisakius senosios Mokyklos kultūros srities, respondentų nuomone, yra prarandama galimybė pareikšti savo nuomonę, kartais tiesiog anonimiškai išsakyti skaudulius apie tai, kas nėra tiesiogiai susiję su ugdymo procesu, bet dažnai lemia jo kokybę, t.y. kasdienį mokytojų, mokinių, vadovų, tėvų bendravimą ir bendradarbiavimą, emocinę darbo aplinką ir santykius. Svarbu pažymėti, kad poreikis analizuoti ir vertinti tarpusavio santykius, kaip mokytojo ir vadovo, mokytojo ir mokytojo, mokytojo ir mokinio emocines psichologines sąveikas, išsakomas pareikšiant nuomonę ir kitų sričių tobulinimo klausimu.

Tyrėjų požiūriu, šios temos pasisakymų turinys įpareigoja darbo grupę atkreipti dėmesį į šiuos dalykus: 1) mokyklos emocinio klimato plačiąja prasme vertinimo integravimą į atnaujinamą rodiklių sistemą, įvedant arba atskirą rodiklį, arba stiprinant jo komponentę visų sričių rodikliuose; 2) rengiamose naujose Metodinėse mokyklos įsivertinimo rekomendacijose aiškiai nurodyti buvusios ir naujos metodikos temų ir rodiklių sąsajas, kad nebūtų įprastose pagal numeraciją srityse tikimasi rasti tuos rodiklius, kurie pagal naująją keturių sričių rodiklių struktūrą priskiriami kitai sričiai; 3) ypatingą dėmesį skirti „Rezultatų“ srities sąvokų apibrėžčiai, išaiškinant

akademinų ir socialinių mokymosi pasiekimų / rezultatų sampratų turinį, individualių mokinio ir mokyklos pasiekimų / rezultatų analizės ir įvertinimo galimybes.

17 lentelė

4 TEMA. Siūlymai srities „Ugdymas ir patirtys“ rodiklių struktūros tobulinimui
(atvirų atsakymų į klausimą: *Ką dar reikėtų vertinti, kokius rodiklius reikia papildomai įtraukti?*
turinio analizės rezultatai)

Kategorija	Subkategorija	Iliustruojantys teiginiai (ką reikėtų vertinti papildomai)
Ugdymo turinys	Akademinis	<i>Skaitymo ir rašymo įgūdžių ugdymą įvairiose veiklose</i>
	Socialinis	<i>Ugdymo visybiškumą atliepiant realius mokinių poreikius, o ne tik akademinis. Projektinė veikla. Svarbu dar vertinti mokyklos bendruomenės (mokinių) įsitraukimą į aplinkinių bendruomenių (miesto, kaimo) gyvenimą, veiklas. Ugdymą mokyklos gyvenimu papildyti rodikliu - mokinių lyderystė mokykloje.</i>
Ugdymo procesas	Mokytojų bendradarbiavimas	<i>Mokytojų mokymąsi ir dalinimąsi patirtimi. Mokytojų įsitraukimą į bendradarbiavimą (pasidalijimą patirtimis, problemų sprendimą kartu, įsitraukimą į mokyklos kūrybinį kontekstą, ugdymo metodų taikymą ir naujų kūrimą).</i>
	Tarpusavio santykiai / psichologinis saugumas	<i>Mokytojo ir mokinio dialogą (tarpusavio santykiai). Mokytojų tarpusavio santykius. Psichosocialinę atmosferą, mikroklimatą mokykloje. Mokytojų saugumo mokykloje vertinimą. Psichologinio (kartais gal ir fizinio) smurto įtaką mokytojo darbui ir jo savijautai. Mokytojo ir mokyklos vadovų dialogą (bendravimą, bendradarbiavimą, pagarbą). Bendruomenės mikroklimatas turėtų būti pasvertas per „mikštuosius“ dalykus skiriant tam kitokį giluminį dėmesį.</i>
	Tėvų dalyvavimas	<i>Tėvų įsitraukimą į ugdymo procesą.</i>
Profesinis augimas		<i>Mokytojų savianalizę, jų kvalifikacijos tobulinimą.</i>

Temos „Siūlymai 2 srities „Ugdymas ir patirtys“ rodiklių struktūros tobulinimui“ išskirtų kategorijų ir subkategorijų turinys dar kartą patvirtina būtinybę rengėjams Mokyklos veiklos kokybės vertinimo rodiklių apraše ar Metodinėse įsivertinimo rekomendacijose aiškiai apibrėžti ugdymo procesą ir jo kokybę charakterizuojančias raktines sąvokas, tokias kaip: **akademinis ir socialinis ugdymo turinys, akademiniai ir socialiniai gebėjimai**; rengėjų grupę diskutuoti, kaip integruoti psichologinių / emocinių aspektų vertinimą į ugdymo proceso kokybės analizę.

Tyrėjų nuomone, darbo grupei, reaguojant į skirtingose srityse besikartojančius pasiūlymus paminėti vis kitos srities temų rodiklius *reikalinga aptarti, kaip tikslingai būsimose Metodinėse rekomendacijose ne tik pristatyti vertinimo procedūrų etapus / žingsnius, bet ir vertinimo tyrimo klausimų / analizuojamų mokyklos veiklų sąsajas, sričių, temų ir rodiklių integralumą, sudaranti vertintojams galimybes suvokti mokyklos veiklos visumą ir jos tobulinimo galimybes.*

5 TEMA. Siūlymai srities „Aplinkos“ rodiklių struktūros tobulinimui
(atvirų atsakymų į klausimą: *Ką dar reikėtų vertinti, kokius rodiklius reikia papildomai įtraukti?* turinio analizės rezultatai)

Kategorija	Subkategorija	Ilustruojantys teiginiai (ką reikėtų vertinti papildomai)
Ugdymo aplinkos	Laisvalaikio	<i>Aplinkos, skirtos mokinių laisvalaikiui, patrauklumą. Poilsio, užimtumo laisvalaikio metu zonos, jų patrauklumas, pasiūla, prieinamumas, panaudojimas, mokinių įsitraukimas tausojant ir kuriant šias aplinkas.</i>
	Akademinės	<i>Įranga ir mokymo priemonės (panaudojimas) - kalbėti ir vertinti pakankamumą neracionalu, nes tai priklauso nuo vadovo gebėjimo "išmušinėti" pinigus ir savivaldybės galimybių.</i>
	Fizinės	<i>Pastatas ir aplinka - ar tai įtakoja mokinių pasiekimus, savijautą?</i>
Aplinkų kūrimas ir tobulinimas	Mokytojai	<i>Manau tikslinga įvertinti ir mokytojų kūrybiškumą, įrengiant kabinetus, savos gamybos priemonių panaudojimą-patentavimą.</i>
	Mokiniai	<i>Manau, kad labai svarbu mokinių įtraukimas kuriant mokymosi aplinkas ir bendros nuomonės sutapimas.</i>
	Bendruomenė	<i>Kaip mokyklos bendruomenė įsitraukusi į vietos bendruomenės reikalus (kiek dalyvauja, žino, vietos bendruomenės tikslus, kiek bendradarbiauja su vietos bendruomene, kokie santykiai su artimais socialiniais partneriais).</i>
	Tikslingumas	<i>Aplinkos kaitų tikslingumą.</i>

Temos „Siūlymai 3 srities „Ugdymas ir patirtys“ rodiklių struktūros tobulinimui“ išskirtų kategorijų ir subkategorijų turinys dar kartą patvirtina būtinybę naujoje Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo metodikoje tikslingai pabrėžti socialinių kompetencijų ugdymo svarbą: respondento siūlymas vertinti ne tik mokinių dalyvavimą kuriant laisvalaikio aplinkas, bet ir jų tausojimą, *suponuoja rengėjų galimybes metodikoje aiškiau įtvirtinti ir socialinės atsakomybės (atsakingo vartojimo, darnaus vystymosi ir pan.) nuostatas, vadovavimasis kurios nuostatomis yra būtina ugdymo ateičiai sąlyga.*

Tyrėjų nuomone, siejant kokybinio ir kiekybinio tyrimo rezultatus, kuriame ugdymo aplinkos respondentų buvo įvertintos kaip vienos iš mažiausiai reikšmingų rodiklių mokyklos veiklos kokybės gerinimui, o atvirose pasisakymuose išryškėja respondentų požiūris, kad aplinkų ugdymo aplinkų kokybę reikalinga sieti su mokyklos finansavimo sąlygomis, darbo grupei naujuose dokumentuose ypatingai reikėtų atsisakyti senosios mokymo(si) aplinkos kokybės sampratos ir akcentuoti „mokyklos be sienų“ koncepciją, *pabrėžti mokytojo ir mokinio sąveikoje, panaudojant tiek tarpinius, tiek baigtinius mokinių mokymosi rezultatus, kartu kuriamą patrauklią edukacinę, o ne tik materialinę ugdymo aplinkos kokybę, įgalinančią mokinių pasididžiavimą tiek savo mokymosi pasiekimų rezultatais, tiek asmenybės ūgtimi bei branda viešai demonstruojamų jų darbų dėka.*

6 TEMA. Siūlymai srities „Lyderystė ir įgalinanti vadyba“ rodiklių struktūros tobulinimui
(atvirų atsakymų į klausimą: *Ką dar reikėtų vertinti, kokius rodiklius reikia papildomai įtraukti?*
turinio analizės rezultatai)

Kategorija	Subkategorija	Iliustruojantys teiginiai (ką reikėtų vertinti papildomai)
Organizacijos valdymas	Personalas	<i>Mokyklos personalo vadybą (kadry atranka, racionalūs sprendimai kadry kaitos situacijose ir pan.). Vadovo sugebėjimą valdyti kolektyvą (kolektyvo bendradarbiavimas su administracija). Visur kalbama apie mokinį, viskas mokiniui - tai puiku, bet kur mokytojas? Pareigų ir darbo krūvių paskirstymą. Aptarnaujančiojo personalo veiklos veiksmingumą.</i>
	Ugdymas	<i>Ugdymo vadybą, ugdomosios srities veiklaraščius, parengtus ugdymui stebėti.</i>
	Informacija	<i>Informacijos sklaidos procesų valdymą (ar tikslingai skirstomi informacijos srautai, ar laiku pasiekia tikslinę grupę, ar susižinojimas skatina veikti?).</i>
	Finansai	<i>Finansų valdymą.</i>
Veikimas kartu	Komandos	<i>Komandinio darbo skatinimą ir komandų darbo tikslingumą.</i>
	Santykiai	<i>Administracijos santykiai su mokytojais, mokiniais ir tėvais. Pačių vadovų bendravimą, demokratiškumą su kolektyvu. Vadovų ir pavaldinių santykius, bendravimo kultūrą, sprendimų skaidrumą, teisingumą.</i>
Lyderystė	Vadovai	<i>Iškirti atskirai vadovų lyderystę. Vadovų nuolatinį mokymąsi ir gaunamų žinių panaudojimą mokyklos veiklos pokyčiams. Gebėjimą bendruomenę sutelkti, įkvėpti, suburti, įtikinti bei siekti ir pasiekti susitarimų visais klausimais. Pagalbą ir rūpinimąsi mokytoju, nes be postūmio dalis mokytojų neįsitrauks. Ar visų Lietuvoje dirbančių mokytojų sąmoningumas toks aukštas, kad jie norėtų veikti kartu?</i>
	Mokytojai	<i>Kaip realizuojama nuostata „horizontalioji lyderystė“ bei demokratija ir kiek jos REALIAI realizuojamos mokykloje. Kartais atskiros grupės, mokytojai "išveža" visą mokyklą į priekį, manau reikia atskirai kalbėti ne tik apie mokytojų, bet ir vadovų profesionalumą, jų vietą mokyklos bendruomenėje ir veikloje.</i>

Temos „Siūlymai 4 srities „Lyderystė ir įgalinanti vadyba“ rodiklių struktūros tobulinimui“ išskirtų kategorijų ir subkategorijų turinys darbo grupę įpareigoja diskutuoti ir apsispręsti dėl šių srities rodiklių aprašo tobulinimo aspektų: 1) ar tikslinga į mokyklos veiklos kokybės vertinimą, kurį atlieka mokytojai, traukti finansų valdymo kokybės vertinimo klausimus, nes tam reikia specifinių žinių ir gebėjimų; 2) ar tikslinga mokytojams sudaryti galimybes analizuoti personalo atrankos ir valdymo klausimus (ypač aptarnaujančio ugdymo procesą), jei tai yra tik mokyklos direktoriaus veikla ir atsakomybė; 3) kaip dar aiškiau į metodikos aprašą, metodines rekomendacijas mokykloms integruoti naujas lyderystės mokymuisi idėjas, stiprinant skirtingų lyderystės raiškos (mokytojo, vadovo, mokinio) analizės ir vertinimo galimybes.

5. MOKYKLŲ APKLAUSOS RAŠTU APIE ATNAUJINTĄ MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO RODIKLIŲ SISTEMĄ RESPONDENTŲ ATSAKYMŲ Į ATVIRĄ KLAUSIMĄ DĖL ŽINIŲ IR GEBĖJIMŲ POREIKIO ANALIZĖS REZULTATAI

Respondentų atsakymų į atvirą klausimą *Kokių, Jūsų nuomone, reikia žinių, gebėjimų / kompetencijų atlikti mokyklos veiklos vertinimą, taikant atnaujintą rodiklių sistemą?* turinio analizės rezultatai, tyrėjų požiūriu, yra reikšmingi šiais aspektais: 1) jie nurodo galimas Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros bendradarbiavimo su mokyklomis, stiprinant veiklos kokybės įsivertinimo procesus, gerinimo kryptis; 2) į juos reikalinga atsižvelgti atnaujinto Mokyklos veiklos kokybės rodiklių sąrašo ir naujų metodinių rekomendacijų rengėjų darbo grupei, sprendžiant, kokie būtinesni tolimesni žingsniai, rengiant naujus dokumentus, leidinius, priemones ar pan., kaip metodinę pagalbą mokykloms, pradedančios atlikti mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą pagal atnaujintą rodiklių sąrašą; 3) jie aktualūs mokytojų ir vadovų kvalifikacijos kėlimo programų rengėjams ir vykdytojams, organizuojantiems mokymus Mokyklos veiklos kokybės (įsi)vertinimo klausimais; 4) jie reikalingi mokyklų vadovams, organizuojantiems ir valdantiems vidinius mokyklos veiklos kokybės vertinimo procesus; 5) jie gali būti reikšmingi aukštųjų mokyklų pedagoginių studijų programų rengėjams ir dėstytojams, siekiantiems pateikti ir analizuoti aktualiausius mokyklos veiklos kokybės vertinimo klausimus, tinkamai parengiant būsimus mokytojus ir mokyklų vadovus (švietimo magistrantūros studijos).

Tyrėjų nuomone, tyrimo rezultatų dalį, atskleidžiančią mokytojo, kaip mokyklos veiklos kokybės vertintojo žinių ir gebėjimų, kompetencijų struktūrą, reikalingą tinkamai naudoti atnaujintus Mokyklos veiklos kokybės vertinimo rodiklius, galima viešinti, parengiant aktualios švietimo problemos analizę (trumpą).

Toliau ataskaitoje pateikiamos tyrėjų išskirtos temos, jas sudarančios kategorijos ir subkategorijos, jų turinį iliustruojantys teiginiai. Rezultatų analizės, interpretavimo ir aptarties kryptys paliekamo anksčiau paminėtoms tikslinėms grupės pagal jų specifinius veiklos tikslus ir poreikius.

20 lentelė

1 TEMA. Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros veiklos gerinimo kryptys

Kategorija	Subkategorija	Iliustruojantys pavyzdžiai
Ryšio su mokyklomis stiprinimas	Specialistų bendradarbiavimas	<i>Glaudesnio bendradarbiavimo [reikia] su NMVA specialistais.</i>
	Mokymų organizavimas	<i>Reikia mokymų mokyklų bendruomenėms, (visai komandai). Reikia ne tik galvoti ką keisti, bet ir apie mokyklų paruošimą jį vykdant, siekiant kokybės, o ne atlikimo reikalingumo.</i>
Papildomų dokumentų rengimas	Papildomų dokumentų parengimas	<i>Reikia aiškaus rodiklių aprašo su pavyzdžiais. Reikalinga naudojimo jais metodika / rekomendacijos, iliustracijų pavyzdžiai.</i>
	Pavyzdinių instrumentų pateikimas	<i>Vertinimo instrumentų. Reikia įrankių, kurie padėtų lengvai apdoroti duomenis. Parengtų pavyzdinių klausimynų, kuriuos būtų galima keisti pritaikant konkrečiai mokyklai. Reikalinga <...> įsivertinimo instrumentai, iliustracijų pavyzdžiai</i>

2 TEMA. Pasiūlymai atnaujinto rodiklių sąrašo ir Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo metodikos rengėjams

Kategorija	Iliustruojantys pavyzdžiai
Sąsają su ugdymo realybe stoka	<i>Sudėtinga realiai įvertinti. Mokykloje sunku pasverti kai kuriuos rodiklius. Metodikos autoriams siūlyčiau dar kartą peržiūrėti: parašyta sudėtingai, nepritaikyta visų amžių mokiniams <...>. Ši sritis [Ugdymas ir patirtys] lyg ir gražiai aprašyta, bet nepamatuojama. Mano nuomone pagal parengtą metodiką būtų sudėtinga įvertinti sritį „Ugdymas ir patirtys“. Pagrindiniai ugdymo tikslai suformuluoti bendrosiose programose, mokytojai ieško būdų priemonių jiems įgyvendinti – kam tikrinti kaip jie formuoja tikslus? Tema „Mokinių patirtys“ turėtų būti diferencijuota pagal amžiaus tarpsnius, negi to paties ieškosime pas pradinuką ir dvyliktoką? „Inventorius suteikia galimybes ugdytis“ - ?? fantazuosime kiek stalas suteikia galimybių ugdytis?</i>
Terminų nepriimtumas	<i>Mokykloje yra tik tvarkaraščiai, nesame girdėję apie jokiais dienotvarkes, veiklaraščius. Ar tai reiškia papildomą popierizmą? Metodikos autoriams siūlyčiau dar kartą peržiūrėti: parašyta sudėtingai, <...> daug tarptautinių žodžių.</i>

3 TEMA. Mokyklos veiklos kokybės vertintojo kompetencijos struktūra

Kategorija	Subkategorija	Iliustruojantys pavyzdžiai
Vertybinės nuostatos	Asmeninės savybės	<i>Tikėjimo, atsakingumo, sąmoningumo. Matyti įsivertinimo prasmę nebūti abejingam.</i>
	Pozityvus įsivertinimo prasmės suvokimas	<i>Taikant bet kokią vertinimo sistemą svarbiausia nusiteikimas ir teigiama nuostata. Jei vertinimą priimsime kaip galimybę, kaip "įrankį" ar "nuorodą" - viskas bus gerai. Jei nuostatos neigiamos - jokių pokyčių nebus ir visai nesvarbu, kokia vertinimo sistema. Tikėti vertinimo naudingumu, gebėti pasinaudoti rezultatais, suvokimo, kad įsivertinimas yra naudingas mokyklos veiklos tobulinimui.</i>
	Įsipareigojimas mokyklai	<i>Manau, kad labai svarbu norėti objektyviai įvertinti mokyklos veiklą, nes dažnai užsiimama saviapgaulė arba vertinama norint atkeršyti.</i>
Įsivertinimo metodikos išmanymas	Praktinio darbo patirtis	<i>Reikia būti dirbančiu mokykloje mokytoju. Dirbti švietimo įstaigoje bent 3 metus. Pažinti savo mokyklą. [Reikia] ilgalaikės darbo mokykloje patirties, realios situacijos suvokimo. Tada žmogus suvokia ir gali vertinti visas peripetijas, galimybes bei siekiamybes. Turėti ne vien teorinių, bet daugiau praktinių žinių tos veiklos, kurią vertina Pačiam pabuvoti ir eiliniu, ir vadovu, ir padirbėti panašiose sąlygose. Profesionalumo, kurį turi turėti kiekvienas mokytojas dirbantis šiuolaikinėje mokykloje.</i>
	Pasirengimas vertinimui	<i>Turi būti [mokytojas] išklauses konsultacinius seminarus apie vidaus auditą, kad žinotų veiklos vertinimo modelį, tikslus, metodus, juose naudojamas sąvokas, terminus.</i>
	Rodiklių sistemos supratimas	<i>Manau, jog reikia tikslaus sąvokų supratimo. Pirmiausia mokytojas turi suprasti, ką reiškia kiekvienas rodiklis. Reikia žinoti kiekvienos srities, temos, rodiklio reikšmes, supažindinti mokyklos bendruomenę su pasikeitusia rodiklių sistema.</i>
	Iliustracijų	<i>Susikurti iliustracijas savaai mokyklai; išskirti svarbiausią</i>

	naudojimas	<i>informaciją, atsižvelgiant į susikurtą iliustraciją;</i>
	Rezultatų panaudojimo perspektyva	<i>[Mokėti] išskirti esmines stiprybes ir silpnąsias vietas ir teikti pasiūlymus, kaip šalinti trūkumus. Gebėti kurti strategijas, gerinant situaciją.</i>
Vertintojo savybės	Pasirengimas būti mokytoju	<i>Manau, kad reikia gerai išmanyti šiuolaikinio mokymo(si) principus, gebėti kritiškai žvelgti į savo veiklą. [Reikia]: humanistinės ugdymo filosofijos, švietimo naujovių ir ugdymo krypčių išmanymo, psichologijos pagrindų.</i>
	Atsakomybė	<i>[Reikia]: konkretumo, atsakingumo, raštingumo, objektyvumo, kruopštumo.</i>
	Lyderystė	<i>[Savybės]: Lyderystė. Iniciatyvumas. Savikritiškumas. Kūrybiškumas. [Reikia]: Drąsos reikšti nuomonę. Plataus akiračio. Kūrybiškumo. Atvirumo. Geranoriškumo. Išminties, takto.</i>
Socialiniai gebėjimai	Komandinis darbas	<i>Dirbti komandoje. Komandinio darbo patirtis. Gebėti dalyvauti komandoje susitariant dėl siekiamybių, kurios realiai pasiekiamos savo mokykloje.</i>
	Įvairiapusis bendravimas	<i>Turi gebėti puikiai bendrauti, bendradarbiauti. Reikia puikiai bendrauti su kolektyvu. Mokėjimas vertinti pasiekimus įvairiose socialinėse aplinkose, lankstumas, komunikabilumas</i>
Vadybinė kompetencija	Bendroji vadyba	<i>Pirmiausiai reikia suvokti besimokančios organizacijos dėsnius. Turėti kokybės vadybos pagrindus. Gebėti skirti pasekmes, priežastis, galimybes. Gebėti sisteminti, apibendrinti, generuoti idėjas. Mokėti tinkamai dirbti su dokumentais. [Reikia]: geros vadybinės patirties; darbų organizavimo; informacijos valdymo kompetencijos; strateginio ir analitinio mąstymo; pokyčių inicijavimo.</i>
	Švietimo vadyba	<i>Reikia gerai išmanyti švietimo politiką, būti susitarus bendruomenėje kur link keliaujame, kokių tikslų siekiame, turėti savo mokyklos kokybės susitarimus. Reikia gerai išmanyti švietimo veiklą reglamentuojančius dokumentus (bent jau žinoti, kur juos galima rasti); Reikia išmanyti švietimo sistemos kasdienybę, švietimo įstatymus, mokytojų ir mokyklos vadovų ir pareigas. Reikia žinoti, kuo gyvena mokyklos, kokia situacija (kontekstas), gebėti suprasti ugdymo sėkmių ir nesėkmių priežastis bei gebėti jas pristatyti bendruomenei. Reikia nuolat domėtis su švietimu ir ne tik susijusiomis naujovėmis, kritiškai mąstyti, pačiam būti atviram kaitai ir naujiems vėjams. P.S. Be abejo reikia nuolat atnaujinti savo žodyną keistai skambančiais (gal daugeliui mokytojų neprisigysiančiais) naujadarais: tinklaveika, savikūra... [Reikia]: mokymo(si) proceso valdymo, palankios ugdymo(si) aplinkos kūrimo, bendravimo su mokinių tėvais, mokinių pažinimo kompetencijų.</i>
	Įsivertinimo proceso vadyba	<i>Gebėti inicijuoti, vykdyti vertinimą, numatyti ekonomiškus būdus vertinimui. Reikia žinių apie mokyklos vertinimo procesą ir dokumentus. Tinkamo pastovios darbo grupės teorinio paruošimo Pirma turime žinoti, ką ir kaip daryti, po to norėti tai daryti ir, žinoma, suspėti, tai daryti, o svarbiausia, kad įsivertinimas duotų realią naudą, mokytojai siektų pakeisti situaciją ir pakelti lygį, dabar tai atliekama tik dėl formalumo. Gebėti įvardinti pagrindinę problemą.</i>
Kompetencija atlikti vertinimo tyrimą	Instrumentų pasirinkimas /parengimas	<i>Mokėti parengti klausimyną. Gebėti sudaryti teisingus, prasmingus klausimynus. Gebėti atlikti tikslią, reikalingą apklausą, taikant tinkamus instrumentus.</i>

	Darbas su duomenimis / vertinimo informacija	<i>Svarbu gebėjimas rinkti ir apdoroti duomenis. Reikia gebėjimų kaupti duomenis ir jais naudotis. Gebėjimų analizuoti ir kritiškai vertinti; Gebėti išanalizuoti gautą medžiagą. Kompetencijos atlikti kokybinę ir statistinę analizę. Gebėjimo tinkamai interpretuoti gautus rezultatus. Sugebėti analizuoti duomenis ir juos pateikti ne tik profesionalų pokalbių erdvei, bet ir visuomenei suprantama kalba. Mokėti apibendrinti gautus rezultatus, parengti tinkamas išvadas. Gebėjimo apibendrinti gautus rezultatus ir pateikti išvadas.</i>
	Kompiuterinis raštingumas	<i>Žinių ir gebėjimų reikia daug: pirmiausia kompiuterinio raštingumo (dar yra mokytojų nevaldančių programų, skirtų įvairioms ataskaitoms).</i>

6. FOKUSUOTOS DISKUSIJOS APIE ATNAUJINTUS MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS VERTINIMO RODIKLIUS GRUPIŲ TYRIMO REZULTATAI

Šioje ataskaitos dalyje pateikiami fokusuotos diskusijos apie atnaujintus mokyklos veiklos kokybės vertinimo rodiklius tyrimo rezultatai. Tyrimo metu organizuotos 5 fokusuotos diskusijų grupės: 1 bendrojo ugdymo mokyklų vadovų (dalyvavo 3 direktoriai ir 2 direktoriaus pavaduotojai ugdymui), 1 išorės vertintojų (dalyvavo 4 vadovaujantys išorės vertintojai), 2 bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų (dalyvavo 21 skirtingus mokyklų tipus ir skirtingą kvalifikacinę kategoriją, darbo stažą turintis mokytojas). Tyrimo dalyviams pateikti klausimai, susiję su atnaujinamos įsivertinimo rodiklių sistemos aprašo tikslingumu, nešališkumu ir skaidrumus, tinkamumu ir išsamumu, prasmingumu ir pasikliautinumu, suprantamumu visiems naudotojams, ekonomiškumu ir veiksmingumu. Visos fokusuotos diskusijos grupės organizuotos 2014 m. rugsėjo mėnesį.

Fokusuotos diskusijos grupių metu respondentų išsakyta nuomonė ataskaitoje pateikiama apibendrintomis temomis. Kiekviena tema atskleidžiama ją sudarančiomis kategorijomis ir subkategorijomis. Kategorijų ir jų subkategorijų turinys parodo pagrindines atnaujinto įsivertinimo rodiklių sąrašo tobulinimo kryptis. Jis taip pat atkleidžia grupėse diskutavusių mokyklų vadovų, mokytojų ir išorės vertintojų nuomonę apie bendrojo ugdymo mokyklose vykstančius veiklos kokybės vertinimo procesus, jų teikiamas naudas ir trikdžius.

Kategorijų turinį iliustruojantys teiginiai ataskaitoje pateikiami autentiškai: kalbos stilius, kultūra ir klaidos tyrėjų nebuvo taisomi. Teiginį išsakyusio respondento priklausymą tam tikrai respondentų grupei galima nustatyti pagal skliausteliuose pateikiamą kodą (1 – mokytojai, 2 – išorės vertintojai, 3 – mokyklos vadovai).

Tyrėjų požiūriu, šios tyrimo dalies rezultatai yra reikšmingi tiek darbo grupei, diskutuojant dėl atnaujinamų rodiklių struktūros ir aprašo korekcijų, tiek metodinių rekomendacijų rengėjams, svarstant, kiek ir kaip reikalinga keisti vidaus įsivertinimo procedūras, siekiant jų efektyvumo. Ypatingai siūloma atkreipti dėmesį į šiuos fokusuotos diskusijos grupėse išryškėjusius aspektus: 1) *diskusijų dalyviai mano, kad reikalinga tobulinti rodiklių aprašo kalbą: apraše yra panaudota pakankamai daug naujų mokykloms sąvokų ir terminų, todėl rekomenduojama arba jų atsisakyti, arba parengti žodynėlį;* 2) *grupėse aiškiai išsakyta nuomonė, kad mokyklos veiklos kokybės vidinio*

vertinimo dalinis standartizavimas (pateikiami pasiekti veiklos kokybės lygiai, jų aprašai, iliustracijos) suteikia mokytojams / mokyklos veiklos kokybės vertintojams procedūrinio aiškumo, palengvina vertinimo atlikimą, didina gaunamų rezultatų objektyvumą ir išvadų mokyklos veiklos tobulinimo kryptių nustatymo pagrįstumą; 3) rengiant metodines įsivertinimo rekomendacijas mokykloms, derėtų atkreipti dėmesį į tai, kad ne visose mokyklose vidaus įsivertinimas dar pripažįstamas kaip pridėtinę vertę mokyklos pažangai kurianti veikla. Todėl rengėjams reikėtų galvoti apie iš esmės naujos kokybės dokumentą, savo turiniu orientuotą į pačias naujausias švietimo politikos nuostatas ir kryptis.

23 lentelė

1 TEMA. Reakcija į metodikos pertvarką

Kategorija	Subkategorija	Iliustruojantys pavyzdžiai
Pritarimas pertvarkai	Sritis	<i>Bet atrodo, kad supaprastino kažkiek tą metodiką (1). Man atrodo, kad šitam projekte atsikratėm to balasto, kas buvo neaišku, sudėliota tai, kas ir turi būti (2). Visada turbūt geriau yra, kai gali viską trumpiau ir greitai padaryti (1). Manau, kad visada būna geriau, kai gali padaryti kuo greičiau ir mažiau laiko tam sugaišti (1). Bent kai kurių rodiklių atsisakymas, tai yra geras dalykas, nes mes ne viską vertinome (1). Ir, aišku, vizualiai patiko, kad mažiau sričių, aišku, viskas yra apimta ir nieko daug neatsisakom, bet, va taip eiliniam mokytojui, pradedančiam auditoriui, lyg atrodo ir lengviau, kai yra tik keturios sritys (1).</i>
	Nesikartojimas	<i>Šita sistema man patinka tuo, kad joje pažiūrėta kitu aspektu ir tada mes turim atsvarą, kad mes nesikartojam (2). Patiko, kad nedidelė apimtis (2). Viskas gerai sudėliota (2).</i>
Aktualijų atpažinimas	Dermė su strateginiais siekiais	<i>Nudžiugino 4 punktai, sritys, kurias mes savo mokykloje norime analizuoti. Jos yra šiuolaikiškesnės ta prasme, kokia kryptimi mes einame dabar, ką veikiamo, ką iškeliamo, ką ugdome ir ką išsikeliame savo tiksluose, vizijose Vat, šitų dalykų atsirado pačiupinėti, kaip mes nuėję ta kryptimi ar ne ta (1). Jeigu dokumentas verčia diskutuoti, tuomet jis yra gyvas (1).</i>
	Pažangos matavimas	<i>Labai svarbus pažangos matavimas: ir tai yra ta sritis, kuri visoj Lietuvoj [problematiška]: kaip kas išmano taip ir daro (2).</i>
	Mokymosi prioritetas	<i>Šaunu, kad viskas orientuota į kiekvieną vaiką. Ne mokslas visiems, o mokslas į kiekvieną (1). Toliau yra nuo pačio dalyko mokymo kažkokio tai, į vaiką, į socialinę aplinką, integracija į visuomenę (1).</i>
	Ugdymas karjerai	<i>Džiugu tai, kad užakcentuotas būtent tas dalykas „ugdymas karjerai“. Aišku, buvo ir anksčiau čiupinėjami šie dalykai, bet aš manau, kad tai yra labai svarbu ir siejasi su visais tikslais pažangios naujos atviros mokyklos (1).</i>
	Aplinkų sąsajos	<i>Tai [aplinkos] tėvams labai svarbu, motyvuoja ir fizinė aplinka (stalas siena ir ...) ir psichologinė aplinka, bendravimas, kaip ir bet kuri aplinka, turi savo teigiamybių motyvacijai kelti (1). Tu, nori nenori, galvoji su gilesne mintimi ir sieji tą mintį su fizine aplinka, bet ir galbūt daugiau su ta psichine-emocine (1). Be estetiškos psichinės aplinkos sunku kalbėti ir apie saugią emocinę aplinką klasėje / mokykloje (1).</i>
Emocijos	Kritinis požiūris	<i>Kuo mažiau filosofijos kaip toje pirmoje dalyje. Kaip pamatuoti laimę ugdymo procese? Reikia konkretesnio indikatoriaus (1). Vertybių nepamatuosi, žinias gali (2). Linkiu atrasti, kad visiems būtų aišku, o aiškumas ateina per</i>

		<i>konkretumą, apibrėžtumą (2). Visi naudojami teiginiai yra sunkiai pamatuojami, abstraktūs (2). Visi įpratę kad yra raktiniai dalykai, kurie plika akimi matosi [o dabar] vertinant gali susidaryti diskusinė situacija: kaip kas tą patį supranta ir mato.</i>
	Nerimas	<i>Mokykloje gali atsirasti nerimas, kad dokumentas pakeistas, nes jis mandresnis, prikaišiota tokių sąvokų (2).</i>
	Santūrumas	<i>Aš galvoju, kad nelabai ir pasikeitė ta metodika (1). Man pasirodė, kad rodikliai panašūs ir mes vertiname mūsų darbą (1). Jeigu suformuluota kitai žodžiais, tai nereiškia, kad mes vidinius santykių nenagrinėsime, ar nenagrinėsime mokymosi kokybės (1).</i>

24 lentelė

2 TEMA. Pasiūlymai atnaujintų rodiklių rengėjų darbo grupei

Kategorija	Subkategorija	Iliustruojantys pavyzdžiai
Rodikliai	Skaičius	<i>Ar 4.3.1 ir 4.3.2. į vieną negalima susijungti? (1) 3.1. kaip vieną (1) Iš tikrųjų apie 30 rodiklių, ar tai ne per daug? Kaip jūs kai kuriuos rodiklius pamatuosite? (3).</i>
	Raktiniai žodžiai	<i>2.3.2.Raktiniai žodžiai skirtingi(1). Individualizavimas ir personalizavimas yra tas pats. Personalizavimą reikia aiškinti! (1). Nereikia daugiažodžiavimų (1).</i>
Papildomų elementų poreikis	Iliustracijos	<i>Manau, kad iliustracijos yra naudingos, ypač pradedantiesiems mokytojams (1). Jei nebūtų tų iliustracijų, mes turbūt pasiklystume ir nueitume ten, kur nereikia (1). Jei nebus iliustracijos, galime nueiti nebežinau kur, ir mokykloms bus sunku padėti (2). Pasiteisino, kad vertiname nebe rodiklį o temą, tai gal iliustracija temai visai geriau? Bet visgi turėtų būti (2). Jeigu mes norime vertinti lygmenimis, tai iliustracijos yra būtinos (2). Ką mokytojai pamatytų? Tai, vadinasi, iš karto yra siūlymas, grįžti prie seno: iliustracijos ir lygių aprašymo pačioje metodikoje (3).</i>
	Lygiai	<i>Pamatavimas, iš tikrųjų, turėtų būti, aiškus per visas sritis, temas rodiklius (3). Lygmenis reikia aprašyti, ką tai [rodikliai]reiškia (2). Reikia, kad nesikurtų pačios mokyklos sau lygių (2) Būtų gerai tie lygiai, tu matytum, kur tau reikia kopti (2). Tu realiai matai situaciją, ko tau trūksta. Ir tai turėtų nacionaliniu mastu pateikta (2). Aš galvoju, kad tik vėliau galima duoti laisvumą patiems kurti [lygių aprašymą], nes tu turi matyti laisvumą, kur tu nori eiti, kas yra tas lygis. Ne visi ir patemps (2).</i>
	Apimties reglamentavimas	<i>Man tiktų lankstesnis reikalavimas, viena ar du kartus per metus vertinimas. Kaip norisi. Gal kiekį nurodyti? Tai reikia pasakyti žmonėms, kiek jie turi privalomai įsivertinti (1). Reikia pasižiūrėti, kiek tų rodiklių galima į pusmetį ar metus cikliška įsivertinti (1) Žodžiu, reguliuoti, kad nebūtų nei simuliacijos, nei persitempimo (1).</i>
Rodiklių aprašai	Lyderystė / vadyba	<i>Apie pasidalintą lyderystę kalbama, 4.1.2 ir iš karto šokama į mokyklos vadovų lyderį. Jei čia kalbant apie valdymą tai ne visada administracija-lyderis (1). Man užkliuvo, kad mokyklos vadovas klasikinis stereotipinis. Bet žiūrint į tai, kas yra lyderystė, tai nebūtinai lyderis mokykloje turi būti vadovas. Nes vadovas visada bus vadovas, nes jis yra direktorius. O kas lyderis <...> daug klausukų. Galbūt reiktų kokių rodiklių, kad išsiaiškinti, ar jis tai yra ar ne (1).</i>
	Bendradarbiavimas	<i>Imant bendradarbiavimą, jis persipina keliose vietose Ir su tėvais, socialiniais partneriais (be jų neišsiversi). Jis kartojasi kelis kartus,</i>

		<i>sakykim vadyboje ir pamokoje (1). Galėtų bendradarbiavimo tema būti kitokia. Tuomet ir čia ir čia tiktų (1).</i>
	Tėvų įtraukimas	<i>Man asmeniškai sunku suprasti, kaip reikia vertinti tėvų pagalbą mokiniui? Šita sritis nelabai (1).</i>
	IKT panaudojimas	<i>IKT pritaikymas pažangos stebėjimui ir vertinimui. Kaip tą pamatavimą padaryti? Pamatuoti pažangą? (2).</i>
	Pamoka	<i>Sunku išsiaiškinti klasės valdymą. Anketavimas yra vienas dalykas, o gyvai kitaip (1).</i>
Sąvokų aiškumas	Naujumas	<i>Dėl sąvokų. Jų nereiktų bijoti. Mūsų priedermė paauginti mokytojus ir jų bendruomenę (2). Tai yra nauja <...>, net ir tie pavadinimai: „lyderystė“, „vadyba“. Reikia laiko suvokti, kad tai gali būti matuojama (2). „Asmenybės ūgtis“, „branda“, jei bus standartizuoti testai diagnostiniai, tai labai gerai (2). Aš manau, kas čia su ta asmenybės ūgtimi yra viskas gerai (2). Kadangi susipažinę su Geros mokyklos koncepcija ir analizavę, ir tikslų išsikėlę, ir galvojame, kaip tas žvaigždes ar ką ten užsidėti, arba rinkti arba priartėti prie kažko tai, tai neišgąsdino. Buvo daugiau nuostabos, į tą žodyną kreipėme dėmesį. Bet dabar atsikartoja, lyg ir siejasi, tai galbūt yra šiuolaikiškiau, trumpiau ir aiškiau netgi (1).</i>
	Žodynėlis	<i>Atsiranda sąvokų, kuriomis mokykloje mes neoperuojam. Veiklaraščiai ir visos kitos (2). Būtų smagu, kad būtų kuo mažiau abstrakčių sąvokų (2). Kad nereiktų vartyti papildomų dokumentų, siūlau parengti žodynelį (1). Jeigu ją [sąvoką] dedame, tai jos taip pat turėtų būti išplėstos, ką tai reiškia (2).</i>
	Dokumentų sąrašas	<i>Galėtų būti reglamentuojančių mokyklos veiklą dokumentų sąrašas, tada ir rastum, kas yra „pakankamai“. Kuo remiami šitie dalykai, reiktų pagrįsti (2). Čia kiekviename sakinyje norisi atramos. Kokio gilumo, kiek ko turi būti. Jis turi būti kažkaip pamatuojamas. Arba nurodomas dokumentas. Visi turi suprasti, kas tai yra (2).</i>

25 lentelė

3 TEMA. Požiūris į mokyklos veiklos kokybės vertinimo procesą

Kategorija	Subkategorija	Iliustruojantys pavyzdžiai
Nuostatos	Naudos suvokimas	<i>Viskas mokyklose priklauso, ar įsivertinimą mokykla atliko dėl to, kad nacionalinei agentūrai reikia pateikti duomenis ir standartizuoti ar mato naudą (2). Vieni labai myli kiti, iki šios dienos nesupranta (3). Yra poliai labai išsiskyre į skirtingas puses. Vieni mato prasme tame vertinime, kiti mato dubliavimą ir apkrovimą (3). Jei naudos nebūtų mokytojui ir mokiniui, tai jau seniai būtų numiręs (1).</i>
	Santykis su išoriniu vertinimu	<i>Rodikliai turėtų būti rekomendaciniai mokyklai pačiai įsivertinti, bet ne jais naudotis darant išorinį vertinimą. Tai turėtų būti laisvė mokykloms iš tų rodiklių pasirinkti esminius per kuriuos jie matuojasi savo ūgtį. Labiau turėtų eiti į savipamatavimą, aš matuojuosi, aš matau, aš žinau. Tada mokykla išvengtų formalumų (3). Galbūt tos mokyklos kokybės įsivertinime yra tokių klausimų, kur nereiktų dėti į auditą. Jisai yra daugiau kaip klasės asmeninis, daugiau metodiniam: jis pasiektų ir užtektų (1). Yra tokių dalykų kurie savaime suprantami ir lai pasilieka metodiniame (1).</i>
	Abejonė	<i>Mes vadovai, tikrai ne pirmus metus dirbantys su tuo pačiu kolektyvu, labai dažnai gauname rezultatą tą patį. Tik gal reikia pasitvirtinti (3). Tikrai tiek, kad kitą kartą gaila to laiko, jėgų, mokytojų tampymo (3)</i>

		<i>Dabar atliekame per IQUES sistemą, tai irgi: mokytojai pildo tas anketas ir vis tiek sueina į tą patį tašką (3). Neįmanoma suvesti proceso į rezultatus. Mes daugiau tyrinėjame patį procesą, bet mes negalime per galutinį rezultatą įvertinti proceso. Nes mūsų rezultatas pasikabina daugeliu atveju į tam tikrus dalykus, kurie yra nepamatuojami arba neišryškėja po tam tikrų metų. Ir mes tada pradėdame galvoti, kad tą procesą matuodami kažką apčiuopsime, kaip taisyklė ne (3). Kas yra gera mokykla suvokia savaip kaimas ir miestas: skiriasi požiūris. Ir mes niekada nesusitarsime (3).</i>
	Subjektyvumas	<i>Visame vidaus įsivertinime atsiranda štai kas: mokytojai subjektyviai vertina save gerai, o kiti tėvai, mokiniai ir vadovai visada žemai (3). Va, mes kiek esame darę, iš tiesų gauname priešingus dalykus. Pvz, pamokos organizavimas: mokytojai visada gerai organizuoja, vertina. Tuo tarpu, kada vadovų iš pamokų vertinimas, būna visaip. O mokiniai vėl kitaip. Ir mes niekai nesuvedam... (3).</i>
Procesas	Metodikos adaptavimas	<i>Mes gimnazijoje turime sukūrę tam tikrą sistemą, mokytojų ir dalyko vertinimo. Tai mes kada rengiamės tik apie 15 rodiklių imame. Užsibrėžiame tikslą nedidinti rodiklių skaičiaus ir imti tik tuos kurie yra aiškiai pamatuojami. Pvz., asmenybės ūgti kaip jūs tai pamatuosite? (3). Įsivaizduokite pradinės mokyklas. Mes paimame tą medžiagą skirtą gimnazijoms ir galvojame, kaip pritempti tą medžiagą prie savo pradinės mokyklos. Mūsų ta specifika biški kitokia, o čia aukštesniam lygmenyje. Aišku mes pasileidžiame, kiek gebam patys (1). Mes pasirenkame analizavimo temą, įsitraukiame į metodinius ką mes giliau padarytume. Metodinis darbas ir auditas vienas kitą papildo (1).</i>
	Kompetencijų stoka	<i>Mes neturim galimybių ir žmoniškųjų išteklių, kad labai įvaldę būtų metodus ištyrimo. Su vidaus auditu taip atsitinka. Žmonės ne tik negali, bet nežino kaip tą padaryti. (2). [Trūksta] analizės [duomenų] (2). [Svarbus] mokėjimas skaityti, duomenys, nes manau, kad mokyklų pusės žmonių amžiaus vidurkis pusamžis ir tikrai kryptingi žmonės paima tuos dalykus, tokius kaip, technologijų valdymas, duomenų bazių (2). Tai va su anketomis sudėtinga, nes vėlgi anketas siejame su skaičiais. O tie prasmingi, laimingi tai... Nu kad ne, jie nepamatuojami (1).</i>
	Organizavimas	<i>Jeigu kalbėti apie pradinukus, mūsų yra labai nedaug. Visi susijungiamė ir dirbame kartu. Susiskirstome atskirais rodikliukais ir kiekvieną įtraukiame mokytoją, kuris dirba grupelėse, bei nagrinėja tuos rodiklius. Po to būna sunešame kiekvienas ką atradome ir pristatome. Tai tokia mūsų mažos mokyklėlės darbo patirtis, nėra mokytojo kuris nedirbtų (1). Aišku sunku pamatuoti sunkiai pamatuojamus dalykus, kas yra susieta su dvasiniu dalyku. Be abejo yra tam apklausos, akademinių pasiekimų rezultatai, olimpiados ir t.t. tai viena paskaičiuoji, parodai, padarai išvadas. O kur reikia žiūrėti kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga čia jau yra sunkiau. Nes tos tobulos sistemos pažangos matavimo mano akimis dar nėra sukurta (1).</i>

7. ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOS VYKDOMŲ INFORMACINIŲ PORTALŲ / PROJEKTŲ FORMUOJAMŲ DUOMENŲ BAZIŲ SĄSAJŲ SU MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS VERTINIMUI NAUDINGA INFORMACIJA ANALIZĖS REZULTATAI

Šioje tyrimo ataskaitos dalyje pateikiami Švietimo ir mokslo ministerijos inicijuotų ir vykdytų projektų veiklų / nuolat atnaujinamų duomenų bazių viešai teikiamos informacijos analizės rezultatai. *Tyrėjų požiūriu, ši informacija yra vertinga Mokyklos veiklos kokybės vertinimo metodinių rekomendacijų rengėjams bei Mokyklos veiklos kokybės vertinimo mokymų programų rengėjams ir vykdytojams, kaip galimybė nurodyti ir paskatinti mokyklas naudotis nacionaliniu mastu kaupiamais duomenimis ir patikima informacija.*

26 lentelė

Viešai prieinami duomenys (informacija) naudinga mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo procesuose

Projekto / IS pavadinimas	Projekto / IS tikslai	Kaupiami duomenys/ naudinga informacija mokyklos veiklos kokybės vertintojams
„Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas ir plėtra bendrajame lavinime ir profesiniame mokyme“ (MUKIS)	Siekti Nacionalinės profesinio orientavimo sistemos plėtros ir dermės, užtikrinant ugdymo karjerai tęstinumą ir prieinamumą bei lygias galimybes visiems švietimo sistemos dalyviams.	<p>Ugdymo karjerai stebėsenos informacinė sistema (UKSIS): Mokinių, savo mokykloje gavusių bent vieną individualią profesinio orientavimo (karjeros) konsultaciją, skaičius Mokinių, savo mokykloje gavusių bent vieną profesinio orientavimo (karjeros) paslaugą mokinių grupėje, skaičius Mokinių, už mokyklos ribų gavusių profesinio orientavimo (karjeros) paslaugą (-ų), skaičius Mokinių, rengusių karjeros planą, skaičius Bendras karjeros specialistų skaičius Moteriškos lyties karjeros specialistų skaičius Karjeros specialistų, turinčių bakalauro arba magistro (arba jam prilyginamą) kvalifikacinį laipsnį (įgytą baigus bakalauro arba magistrantūros studijų programą, tiesiogiai susijusią su profesiniu orientavimu (ugdymu karjerai), pvz., Karjeros projektavimas, Karjeros edukologija, Ugdymo karjerai pedagogika, Profesijos edukologija, Karjera ir profesinis konsultavimas), skaičius Karjeros specialistų, turinčių 2 m. ir mažesnę profesinio orientavimo (ugdymo karjerai) darbo patirtį, skaičius Karjeros specialistų kvalifikacijos tobulinimo akademinį valandų, įrašytų Lietuvos arba užsienio šalies (-ių) neformaliojo švietimo programos (-ų), susijusios (-ų) su profesiniu orientavimu (ugdymu karjerai), baigimo pažymėjime (-uose), skaičius Bendras karjeros specialistų etatų skaičius Bendra profesinio orientavimo (ugdymo karjerai) lėšų suma</p>
Švietimo valdymo informacinė sistema (ŠVIS).	1. Užtikrinti duomenų ŠVIS gavėjams ir naudotojams	Švietimo valdymo informacinėje sistemoje kaupiami duomenys apie ikimokyklinį, pradinį, pagrindinį, vidurinį ugdymą, profesinį mokymą bei studijas. 2014/2015 mokslo metų žinybinės statistikos ataskaitos:

	<p>prieigą prie reikalingų švietimo ir mokslo duomenų, rodiklių, rodiklių aprašų, teisės aktų, susijusių su švietimo ir mokslo būkle;</p> <p>2. Užkirsti kelią švietimo ir mokslo duomenų apie švietimą ir mokslą rinkimo dubliavimui;</p> <p>3. Reguliariai teikti ŠVIS gavėjams ŠVIS duomenis pagal parengtas tipines duomenų ataskaitas;</p> <p>4. Teikti ŠVIS naudotojams reikalingus IT įrankius, leidžiančius rengti nestandartines ataskaitas su švietimo ir mokslo duomenimis;</p> <p>5. Teikti duomenis ŠVIS naudotojams ir gavėjams su nurodytais ŠVIS duomenų teikėjais, kurių duomenys panaudoti rengiant ŠVIS duomenis.</p>	<p>Bendrojo ugdymo mokyklos 2014/2015 mokslo metų duomenys (<u>mokiniai</u>)</p> <p>A. Apibendrinta informacija apie mokyklos turimas klases</p> <p>B. Apibendrinta informacija apie mokyklos turimas ugdymo programas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klasės ir mokiniai 2. Klasės 3. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai bendrojo ugdymo mokyklų bendrosiose klasėse 4. Užsienio kalbų mokymas 5. Pamainumas 6. Pailgintos dienos grupės 7. Kryptingas meninis ugdymas 8. Mokiniai užsieniečiai 9. Dorinis ugdymas 10. Nustatyti sutrikimai 11. Mokinių laidos 12. Mokinių kaita mokykloje per 2013/2014 m. m. 13.1 mokinių vežiojimas 2014/2015 m. m. (mokinių atvežimas iš namų į mokyklą) 13.2 mokinių vežiojimas 2014/2015 m. m. (mokinių parvežimas iš mokyklos į namus) 14. Bendrojo ugdymo mokyklos mokinių amžius 15. Iš jų mergaičių amžius (iš 14 skyriaus) 16. 2014 m. gavusių išsilavinimo pažymėjimą mokinių amžius 17. Bendrojo ugdymo mokyklos mokinių, kurie mokosi užsienio kalbų, amžius <p><u>Aplinka</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklos patalpos 2. Kompiuteriai 3. Mokyklos internetas, elektroninės paslaugos <p><u>Mokyklų nepedagoginiai darbuotojai</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praėjusių 2013/2014 mokslo metų visų mokyklos darbuotojų skaičius pagal kategorijas ir darbo krūvį 2. Praėjusių 2013/2014 mokslo metų mokytojų skaičius pagal amžių ir darbo krūvį (be mokyklos vadovų) 3. Praėjusių 2013/2014 mokslo metų mokyklos vadovų amžius 4. Praėjusių 2013/2014 mokslo metų nepedagoginių mokyklos darbuotojų skaičius <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklos pedagogai bei informacinės ir kompiuterinės technologijos <ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagoginių darbuotojų išsilavinimas ir pedagoginio darbo stažas 2. Priešmokyklinėse grupėse ir pradinėse klasėse dirbančių ir dėstančių pagrindinėje darbovietėje specialistų pasiskirstymas (įskaitant direktorius ir direktorių pavaduotojus ugdymui) 3. 5-12 kl. ir gimnazijų I-IV kl. Dirbančių ir atskirus dalykus dėstančių pagrindinėje darbovietėje specialistų pasiskirstymas (įskaitant direktorius ir direktorių pavaduotojus ugdymui) 4. Priešmokyklinėse grupėse ir pradinėse klasėse dirbančių ir dėstančių ne pagrindinėje darbovietėje specialistų pasiskirstymas (išskyrus direktorius ir direktorių pavaduotojus ugdymui) 5. 5-12 kl. ir gimnazijų 1-4 kl. Dirbančių ir atskirus dalykus dėstančių ne pagrindinėje darbovietėje specialistų
--	--	--

		<p>pasiskirstymas (išskyrus direktorius ir direktorių pavaduotojus ugdymui)</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Neturinčių kvalifikacinės kategorijos pedagogų skaičius pagal pedagoginio darbo stažą 7. Pedagoginiai darbuotojai kuriems suteiktos kvalifikacinės kategorijos 8. Atestuotų pagalbos mokiniui ir kitų specialistų kvalifikacinės kategorijos 9. Mokyklų vadovų ir jų pavaduotojų kvalifikacinės kategorijos 10. Atestuotų pagalbos mokiniui ir kitų specialistų skaičius pagal pedagoginio darbo stažą 11. Neturinčių kvalifikacinės kategorijos pedagogų skaičius pagal amžių 12. Atestuotų pedagoginių darbuotojų skaičius pagal amžių 13. Atestuotų pagalbos mokiniui ir kitų specialistų skaičius pagal amžių 14. Pedagoginių darbuotojų skaičius pagal amžių 15. Mokyklų vadovų skaičius pagal amžių ir kvalifikacines kategorijas 16. Mokyklų vadovų pavaduotojų skaičius pagal amžių ir kvalifikacines kategorijas <ol style="list-style-type: none"> 1. Ugdymo programos ir jų kryptys 2. Pedagoginių darbuotojų skaičius 3. Žinios apie įstaigos materialinę bazę 3. Muzikos skyriaus mokiniai 1. Mokinių skaičiai pagal ugdymo grupes ir meistriškumą 2. Mokinių skaičiai pagal sporto šakas <p>Nesimokančiųjų rodikliai</p> <p>Profesinio mokymo įstaigų 2014/2015 mokslo metų duomenys.</p> <p><u>PM aplinka</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklos patalpos 2. Kompiuteriai 3. Mokyklos internetas, elektroninės paslaugos <p><u>PM darbuotojai</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklos darbuotojų skaičius pagal kategorijas ir darbo krūvį 2. Mokytojų skaičius pagal amžių ir darbo krūvį (be mokyklos vadovų) 3. Profesijos mokytojų skaičius pagal amžių ir darbo krūvį (be mokyklos vadovų) 4. Mokyklos vadovų amžius <p><u>PM kvalifikacijos tobulinimo kursai</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duomenys apie pedagogus 2013-2014 mokslo metais dalyvavusius kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo kursuose 2. Duomenys apie 2013–2014 mokslo metais mokykloje vykusius kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo kursus <p><u>PM mokiniai</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokiniai pagal kursus ir mokymo programas 2. Mokiniai, turintys pagrindinį išsilavinimą 3.1. Mokiniai, turintys vidurinį išsilavinimą ar baigę vidurinio ugdymo programą, mokosi profesijos (programos trukmė 1-2 metai) 3.2. Mokiniai, turintys vidurinį išsilavinimą ir specialiųjų ugdymosi poreikių, mokosi tik profesijos (programos trukmė 1-
--	--	--

		<p>2 metai) 2. Mokinių amžius 3. 2014 m. baigusiujų mokyklą amžius 4. Mokiniai pagal mokymosi kalbas (duomenys apie užsienio kalbų mokymą nepateikiami) 5. Mokinių aprūpinimas bendrabučiais 6. Duomenys apie užsienio kalbų mokymą 6.1. Mokinių, kurie mokosi užsienio kalbų, amžius 7. Mokiniai pagal gaunamos stipendijos dydį 8. Priimta mokinių į pirmą kursą 9. Mokinių kontingento kitimas 10. Mokiniai užsieniečiai 11. Priimta į pirmą kursą mokinių pagal mokyklos baigimo vietą <u>PM pedagogai</u> 1. Pedagoginiai darbuotojai 2. Bendrojo ugdymo dalykų mokytojų kvalifikacinės kategorijos 3. Profesijos mokytojų kvalifikacinės kategorijos 4. Bendrojo ugdymo dalykų mokytojų amžius 5. Profesijos mokytojų amžius 6. Direktoriaus amžius ir kvalifikacinės kategorijos 7. Direktoriaus pavaduotojų ir skyrių vedėjų amžius ir kvalifikacinės kategorijos 8. Pagalbos mokiniui specialistų amžius Aukštosios mokyklos 2014 m. Duomenys Ikimokyklinio ugdymo įstaigos 2014 metų duomenys Mokslinių tyrimų instituto doktorantūros studijų 2014 m. Duomenys Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių bei prevencinės veiklos savivaldybėse rodikliai</p>
<p>Ugdymo plėtotės centras „Ugdymo sodas“ ir „Duomenų pievos“ Tik registruotiems duomenų vartotojams</p>	<p>-</p>	<p>„Ugdymo sodas“ – tai interneto naršykle atveriamas aplinka, kurioje mokytojas gali ieškoti informacijos, dirbti ir bendrauti. Ugdymo sodas pateikia švietimo naujienas iš svarbiausių žinių portalų, jame vis gausėja metodinės medžiagos (ilgainiui bus įmanoma per paiešką susirasti visą Ugdymo plėtotės centro skelbiamą metodinę medžiagą) ir skaitmeninių mokymo priemonių (SMP). Mokytojai, prisijungę prie Ugdymo sodo, turi galimybę kurti ilgalaikius planus, rengti pamokų aprašus, dėti nuorodas į reikiamas skaitmenines mokymo priemones. Užregistravus mokinius, galima jiems skirti užduotis (klasėje arba namie) ir sekti statistiką bei rezultatus. Mokytojai gali ir patys susikurti mokymo priemonę. šis darbas primena pateikties rengimą, tik papildomai galima įterpti ir kompiuterio automatiškai įvertinamas užduotis (testus). Bet kurią prieinamą skaitmeninę mokymo priemonę galima panaudoti, iškeliant ją visą arba reikiamą jos dalį į savo kuriamas mokymo priemones. Rengiant ilgalaikius planus, pamokų aprašus, ieškant tinkamų SMP galima naudotis suskaitmenintomis bendrosiomis programomis, kurių teksto nebereikia kopijuoti, – tinkamas veiklos sritis, gebėjimus, žinias ir supratimą pasirenkant tiesiai iš sąrašo. Ugdymo sode yra ne tik asmeninių žinučių sistema, bet ir diskusijų forumas. Jame galima pasidžiaugti savo</p>

		<p>pasiekimais, pasiklausti patarimo ir gauti specialistų konsultacijas ne tik dėl Ugdymo sodo, bet ir apskritai su švietimu susijusiais klausimais.</p> <p>„Duomenų pievos“ – tai virtuali aplinka, kurioje mokytojas gali pagal bendrą keturių lygmenų metodiką įsivertinti savo bendrąsias, didaktines ir dalykines kompetencijas, kaupti jas įrodančius dokumentus, analizuoti ir planuoti savo profesinio augimo kelią.</p> <p>Įsivertinamos kompetencijos:</p> <p><i>Bendrosios kompetencijos</i> Asmeninio tobulėjimo ir mokėjimo mokytis kompetencija Kultūrinė kompetencija Naujų technologijų ir informacijos valdymo kompetencija Profesinės komunikacijos kompetencija</p> <p><i>Didaktinės kompetencijos</i> Mokinių / ugdytinių skirtybių ir galimybių pažinimas (specialiųjų gebėjimų ir poreikių atpažinimas) ir pagalba mokantis ir jų motyvavimas Ugdymo(si) aplinkų, turinio ir situacijų įvairovės kūrimas Ugdymo(si) turinio įgyvendinimas ir tobulinimas (ugdymo(si) turinio analizė, planavimas, organizavimas, projektavimas, vertinimas ir refleksija) Mokinių / ugdytinių pasiekimų ir pažangos vertinimas Profesinės veiklos tyrimo kompetencija</p> <p><i>Dalykinės kompetencijos:</i> pagal dėstomo dalyko keliamus reikalavimus</p>
<p>„Kūrybinės partnerystės: Kūrybingumo plėtra Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose pritaikant ir įdiegiant kūrybinių partnerystės modelį</p>	<p>Programos tikslas – praplėsti ir praturtinti įprastą mokymosi procesą, ugdyti mokinių ir mokytojų kūrybiškumą. Parodyti moksleiviams, kad mokytis gali būti įdomu, prasminga. Atskleisti mokytojams, kad pamokos gali vykti ne tik klasėje, bet ir kitose erdvėse, ir įvairiomis nestandartinėmis formomis, mokantis skirtingų mokslo sričių vienu metu. Mokykloje kurti nuolatinės refleksijos kultūrą, erdvę savęs ir vienas kito pažinimui. Skatinti naujus mokymosi metodus, kurie</p>	<p>Projekto keliami klausimai apie mokymosi procesą, tyrinėjama, kokiomis sąlygomis vaikai geriausiai mokosi, kas juos motyvuoja, kaip ir kada vaikai tampa atsakingi už savo mokymąsi, ieškoma kūrybiškų būdų įvairiems mokyklos iššūkiams spręsti. Atsakymai į šiuos klausimus, gerosios praktikos ir kita naudinga informacija pateikiama svetainėje.</p>

	padėtų ugdyti tokius gebėjimus, kurie reikalingi XXI a. darbo rinkai.	
„Alternatyvusis ugdymas“	Plėtoti alternatyvųjį ugdymą, įgyvendinant alternatyviojo ugdymo idėjas, diegiant alternatyvias ugdymo(-si) formas ir kryptingai tobulinant jaunimo (ir tradicinių) mokyklų veiklą.	Projekto sritys: Produktyvusis mokymas Tinklinis bendradarbiavimas Komunikacinis modelis Pedagogų rengimas Kvalifikacijos tobulinimas
„Lyderių laikas“	Lietuvoje sukurti paramos švietimo lyderiams infrastruktūrą, kuri skatintų iniciatyvių švietimo dalyvių veiklą, leistų įgyvendinti pažangias idėjas ir naujoves švietimo sistemoje.	Svetainėje pateikiama informacija apie švietimą, inovacijas, vadybą ir lyderystę mokymuisi. Mokyklos veiklos vertintojams ypatingai aktuali pateikiama Metinės direktoriaus ataskaitos forma: Mokinių skaičiaus įstaigoje kaita (2007 m. rugsėjo 1 d. ir 2008 m. rugsėjo 1 d.) (įstaigos veiklos programa). Vidutinio mokinių skaičiaus klasėse kaita: 1-4, 5-8, 9-10 ir 11-12 kl. (ŠKĪVAS analizės laiškas). Aptarnaujama mokyklos teritorija (įstaigos duomenys). Pamainingumas: mokinių ir klasių komplektų skaičius II pamainoje (įstaigos veiklos programa). Mokinių lankomumas (įstaigos lankomumo suvestinės): 6. Įstaigos socialinis kontekstas (įstaigos veiklos programa): 7. Įstaigos organizacinė struktūra (įstaigos duomenys, įstaigos veiklos programa). Mokyklos rezultatai (ŠKĪVAS analizės laiškas ar įstaigos veiklos programa): 9. Neformaliojo ugdymo pasiūla (įstaigos duomenys ir ŠKĪVAS analizės laiškas): 10. Dalyvavimas olimpiadose bei konkursuose (įstaigos duomenys): 11. Pastato būklės analizė. 12. Mokyklos finansavimo šaltiniai ir lėšos (įstaigos veiklos programa): 13. Savivaldybės vidaus audito skyriaus, kontrolieriaus tarnybos, Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros ir kitų institucijų patikrinimo išvados (jei buvo) (įstaigos veiklos programa). 14. X metų tikslų realizavimo laipsnis pagal prognozuotus laukiamus rezultatus (įstaigos veiklos programa). 15. Mokyklos problemos.

8. NACIONALINĖS MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪROS MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITŲ ANALIZĖS REZULTATAI

Šioje ataskaitos dalyje pateikiami Mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo ataskaitų analizės rezultatai. Tyrimui pasirinktos Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros išorės vertintojų 2012-2013 metais atlikto išorinio vertinimo ataskaitos. Imties sudarymui taikyta sisteminė atranka: iš bendro išorės vertinimo mokyklų sąrašo dokumentų turinio analizei atsirinkta kas trečia ataskaita (iš viso 42 mokyklų ataskaitos, žr. 2 priedą). Laikantis tyrimo etikos reikalavimų, kiekvienai mokyklai suteiktas kodas, leidžiantis atpažinti pagrindines mokyklos charakteristikas: mokyklos tipą (gimnazija, progimnazija/pagrindinė, pradinė mokykla), mokyklos dydį pagal ją lankančių mokinių skaičių (didelė/maža).

Tyrimo metu analizuotos išorinio vertinimo ataskaitos dalys, kuriose pateikiama informacija apie mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo procesus ir jų kokybę: „Mokyklos įsivertinimo veiksmingumas“ ir „Mokyklos strateginis valdymas“. Šios ataskaitos dalys buvo atidžiai skaitomos ir iš jų renkami prasminiai vienetai, iliustruojantys mokyklos veiklos kokybės vertinimo procedūrų skirtingus aspektus. Atsižvelgiant į rekomendacinę / proceso tobulinimo tikslu atliekamo tyrimo paskirtį, tyrėjai vadovavosi nuostata, kad **renkami ir ataskaitoje pateikiami tik tobulintinus veiklos kokybės įsivertinimo proceso aspektus mokyklose iliustruojantys teiginiai**.

Po atrankos šie teiginiai sugrupuoti pagal dabar galiojančias įsivertinimo veiklas ir procedūras (Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo metodinės rekomendacijos, 2008). Svarbu pažymėti, kad dėl pakankamai standartizuoto išorinio vertinimo ataskaitų teksto giluminė turinio analizė nebuvo atliekama.

Tyrėjų požiūriu, šios dalies tyrimo rezultatai yra reikšmingi Metodinių rekomendacijų rengėjų grupei: 1) svarstant, kaip turėtų būti keičiamas Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo organizavimas, daugiau įtraukiant mokyklos bendruomenę į giluminius veiklos kokybės vertinimo procesus, o ne formalių duomenų rinkimo ir pateikimo procedūras; 2) sprendžiant, kaip rekomenduoti mokyklose keisti požiūrį į duomenų rinkimą ir analizę, orientuojantis daugiau į kokybę duomenų ir vertinimui naudingos informacijos rinkimo prieigą; 3) diskutuojant, kokios procedūrinės veiklos kokybės įsivertinimo organizavimo rekomendacijos padėtų sustiprinti veiklos kokybės rezultatų panaudojimą mokyklos veiklos planavimui tiek mokytojo, tiek mokytojų grupės ar visos organizacijos lygmeniu.

27 lentelė

Dalyvavimas mokyklos veiklos kokybės įsivertinime (ilustruojantys ataskaitų teiginių pavyzdžiai)

MOKYTOJAI
<i>PM06: Mokyklos veiklos kokybės įsivertinime dalyvauja dalis mokytojų</i>
<i>GD11: Mokytojai nepakankamai įtraukiami į įsivertinimą, dažniausiai tik dalyvauja rengiamose apklausose</i>
<i>GD05: Mokytojai į iliustracijų kūrimą, t.y. į susitarimą dėl veiklos kokybės, nebuvo įtraukti, tai sumažino iliustracijų svarbą gimnazijos tobulinimui</i>
PASVŪMO PRIEŽASTYS

<i>PD36: Ne įsivertinimo grupės nariai į susitarimo procesą dėl veiklos kokybės beveik nejtraukiami</i>
<i>VM34: Veiklos įsivertinime dalyvauja koordinacinės įsivertinimo grupės nariai, kiti mokytojai – tik atsako į anketų klausimus</i>
<i>GD27: Galimybėmis į susitarimus dėl kokybės, detalizuojamus iliustracijose, įtraukti visą kolektyvą pasinaudojama iš dalies, nes iliustracijas kuria tik įsivertinimo darbo grupių nariai</i>
<i>GD12: Į įsivertinimą stengiamasi įtraukti visus gimnazijos bendruomenės narius, tačiau tai padaryti sekasi sunkiai, nes dalis mokytojų į šią veiklą žiūri nepatikliai, nemato prasmės</i>
<i>GD26: Mokytojai dažnai tai [mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą] laiko papildomu darbu, nemato realaus įsivertinimo rezultato ar naudos</i>
<i>GD41: Įsivertinimas kol kas neskatina realių, pamatuojamų pokyčių mokinio, klasės ir mokyklos lygmens aktualioms problemoms spręsti</i>
<i>VM23: Dalis bendruomenės narių teigiamai priima ir vertina bei sieja įsivertinimą su savo konkrečiu darbu, naudoja planuojant veiklą, tačiau pavieniai bendruomenės nariai nežvelgia įsivertinimo naudos ir pastebi, kad ir neatlikus tyrimo jiems buvo aiškūs rezultatai</i>
<i>GD26: Apskritai mokytojų požiūris į šias procedūras [mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą] nepasikeitė, kaip ir anksčiau jie nemato prasmės visuose tuose tyrinėjimuose ir vertinimuose, jaučia neturintys kvalifikacijos teisingai ir objektyviai atlikti savęs vertinimą. Gerai bent tiek, kad, nors ir be noro ir entuziazmo, atlieka įpareigojimus ir pavedimus</i>
<i>PM17: Veiklos įsivertinimas mokykloje yra daugiau formalus nei prasmingas ir jį būtina tobulinti</i>
<i>VM23: Trūksta daugumos bendruomenės narių individualios atsakomybės, įsitraukimo, bendradarbiavimo analizuojant sėkmes, nesėkmes, ieškant bendrų sprendimo būdų bei stebint savo individualius ir bendruomenėje vykstančius pokyčius</i>
<i>PM08: Mokykloje nėra susitarimų ir aiškaus suvokimo, kad įsivertinimas yra visų mokyklos bendruomenės narių bendras darbas, kad įsivertinimo metu surinkta informacija turi sudaryti sąlygas visiems kartu diskutuoti, analizuoti gautus įsivertinimo rezultatus, vertinti veiklos pokyčius bei išsakyti savo nuomonę dėl mokyklos veiklos tobulinimo krypčių</i>
MOKINIAI IR TĖVAI
<i>PM06: Šis procesas apima tik dalį bendruomenės narių</i>
<i>PD31: Įsivertinimo procesas apima dalį bendruomenės narių</i>
<i>PM08: Įsivertinimo procesuose beveik nedalyvauja mokiniai ir jų tėvai</i>
<i>PM15: Progimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo procesuose dalyvauja dauguma mokytojų, kiti bendruomenės nariai į procesus įtraukiami kaip respondentai</i>
<i>PM20: Tėvai, kaip ir dauguma mokytojų, nėra įtraukiami į įsivertinimo procesą, jie tik atsakinėja į klausimynus</i>
<i>VM34: Tėvai taip pat nėra įtraukiami į įsivertinimo procesą, kaip ir dauguma mokytojų bei mokinių, jie tik pildo anketas</i>
PASYVUMO PRIEŽASTYS
<i>GD12: Nepakankamai aiškiai ir adekvačiai suvokiama savęs vertinimo prasmė</i>
<i>GD26: Įsivertinimo procesas gimnazijoje vyksta, tačiau dauguma bendruomenės netiki šio proceso veiksmingumu</i>
<i>GD29: Bendruomenės narių požiūris į įsivertinimo procesus daugiau formalus, ne visuomet tikima šios veiklos prasmingumu bei abejojama, ar gauti rezultatai atspindi tikrąją situaciją</i>
<i>GD12: Įsivertinimo procesas daugiau priimamas kaip privaloma veikla, bet ne kaip gimnazijos tobulinimo variklis</i>
<i>PM17: Veiklos kokybės įsivertinimas mokykloje atliekamas gana formaliai, naudojantis Vidaus veiklos kokybės įsivertinimo bendrosiomis rekomendacijomis bei adaptuojant mokyklų gerosios patirties pavyzdžius</i>
<i>PM20: Šiuo metu atliekama įsivertinimo veikla mokykloje nėra patraukli ir veiksminga: retai galvojama, ar įsivertinimo procedūros veiksmingos, kokie įsivertinimo būdai mokyklai būtų tinkamesni, prasmingesni</i>
<i>PD31: Įsivertinimas ir jo rezultatų panaudojimas iš esmės nedaro įtakos mokyklos pažangai, ugdymo proceso gerinimui</i>
<i>PM08: Įsivertinimas dar netapo visų bendruomenės narių bendra veikla, gauta informacija ir išvados ypatingos reikšmės mokyklos veiklos kaitai bei kokybei neturi. Menkas poveikis ir subjektams</i>

Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo atlikimas
(ilustruojantys ataskaitų teiginių pavyzdžiai)

PROCESO ORGANIZAVIMAS
<i>GD29: Įsivertinimo procesas gimnazijoje nėra aiškiai reglamentuotas, nėra aiškių susitarimų dėl pasiskirstymo darbais, procedūrų, išvadų pateikimo</i>
<i>PM08: Įsivertinimo procesui trūksta kryptingumo, nuoseklumo</i>
<i>VM03: Mokyklos įsivertinimo veikla nesisteminga</i>
<i>PD07: Mokykloje vykdomas vidaus įsivertinimas yra potencialus, tačiau nepakankamai integruotas į bendrą ugdymo įstaigos veiklą kaip neatsiejama kokybinių ir kiekybinių procesų tyrimo ir tobulinimo visuma</i>
<i>VM14: Mokyklos atliekami įvairių veiklų ir planų (strateginio plano, metinio veiklos plano, ugdymo plano), mokytojų darbo įsivertinimai galėtų būti labiau sistemingi ir suprantami kaip visos mokyklos įsivertinimas</i>
METODIKOS TAIKYMAS
<i>PD07: Sričių giluminė analizė nepakankamai kryptinga, mažai dėmesio skirta pagalbinių rodiklių iliustracijų aiškinimuisi kolektyve</i>
<i>PD04: Plačiojo vertinimo atlikimas nesiejamas su mokyklos tobulinimo ciklu, netaikomas norint nustatyti pokytį, o jo rezultatai nenaudojami giluminio vertinimo rodiklių „krepšelio“ formavimui – įsivertinimui pasirenkami rodikliai, „kur matomos didžiausios problemos“</i>
<i>GD05: Bet iliustracijas koordinacinė grupė kūrė tik po apklausų ir stebėjimo, visi mokytojai buvo supažindinami su iliustracijomis, kai buvo pristatomi 2011–2012 m. m. įsivertinimo rezultatai.</i>
<i>GD12: Organizuojama tiriamoji veikla nesant aiškių susitarimų paviršutiniška, pavyzdžiui, kad rodikliai iš tikrųjų patobulinti, nustatoma iš plačiojo įsivertinimo rezultatų</i>
<i>PM08: Įsivertinimo grupė neanalizuoja, kokia nauda iš to mokiniams, ar tai iš tikrųjų skatina motyvaciją ir norą siekti žinių, ar tai tik noras gauti puikų įvertinimą. Dažnai siūlymai dėl veiklos tobulinimo yra nurašomi iš kitų informacijos šaltinių, todėl neatspindi realios mokyklos situacijos, nesigilinama į mokykloje vykstančius procesus, o pasiūlymai bei rezultatų naudojimas, kaip ir kitos savęs vertinimo procedūros, vyksta formaliai</i>
<i>GD12: Skiriama nepakankamai laiko tarpusavio refleksijoms</i>
<i>PM08: mokykla maža, dirba tik 17 mokytojų ir socialinis pedagogas, daugumai mokytojų tai ne pagrindinė darbovietė, atvažiuoja dirbti tik 1 – 2 dienas, todėl sudėtinga visiems kartu susitarti, dažnai savęs vertinimas atliekamas skubotai, paviršutiniškai, nesigilinant į rezultatus ir išvadas bei teiginius, kurie padėtų realiai siekti mokyklos pažangos</i>
PROCESO VEIKSMINGUMAS
<i>PD31: Mokykloje vykdomas vadovaujantis Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis, tačiau neskiriamas dėmesys šio proceso veiksmingumui analizuoti</i>
<i>GD41: Įsivertinimas atliekamas nepakankamai tikslingai ir veiksmingai – įsivertinimo rezultatai turėtų būti naudojami ne tik veiklai planuoti, bet ir gimnazijos strateginio ir metinio planų tikslų įgyvendinimui nustatyti, bendruomenės narių atsakomybei už visos gimnazijos veiklos kokybę, kaitą stiprinti</i>
<i>GD26: Maždaug apie 80 procentų darbo skiriama įsivertinimo procesui ir tik 20 procentų rezultatų panaudojimui</i>
<i>PD31: Įsivertinimo išvados suformuluojamos ir paskelbiamos bendruomenei, tačiau iš esmės jomis nesivadovaujama tikslinant ar koreguojant esamus planus bei kuriant naujus</i>
<i>VM14: Įsivertinimo metu pateikiamos išsamios išvados su paaiškinimais, pateikiami siūlymai, tačiau jų panaudojimo rezultatų nesimato, daugiausia apsiribojama išvadų pristatymu.</i>
SĄSAJOS SU MOKYKLOS PLANAVIMO PROCESAIS
<i>PM21: Mokyklos direktorė, mokytojai teigia, kad veiklos kokybės įsivertinimo rezultatais siekia tobulinti mokyklos veiklą, tačiau išanalizavus strateginius bei metinius veiklos dokumentus (planus) sunku įžvelgti konkrečias sąsajas su įsivertinimo rezultatų išvadomis, numatytos ir vykdomos veiklos tiesiogiai nesiejamos su tobulintinais rodikliais</i>
<i>GD26: Sudarant gimnazijos strateginius dokumentus (strateginį planą ar veiklos programą) iš dalies remiamasi įsivertinimo rezultatais, tačiau tam panaudojama tik apie 20 proc. įdėto darbo. Įsivertinimo ataskaitos pristatomos Mokytojų tarybos posėdžiuose, tačiau rekomendacijos neadresuojamos įvairius</i>

<i>planus rengiančioms tikslinėms grupėms ar konkrečioms vykdytojams</i>
VD33: <i>Mokyklos veiklos planavimo dokumentai kuriami iš dalies atsižvelgus į įsivertinimo metu nustatytus veiklos privalumus ir taisytinus dalykus. Visas įsivertinimo procesas labiau orientuotas į rodiklio lygio nustatymą, o ne į veiklos tobulinimą ir kokybę.</i>
VD33: <i>Neišaiškėjo, kaip nustatyti mokyklos prioritetiniai tikslai ir uždaviniai, kaip įsivertinimo rezultatai ir išvados buvo panaudoti kuriant mokyklos metinius veiklos planus (programas)</i>
GD40: <i>Mokytojai suvokia įsivertinimo svarbą, tačiau nepakankamai veiksmingai gautus rezultatus panaudoja gimnazijos veikloms tobulinti</i>
PD07: <i>Trūksta veiklos įsivertinimo metu įvardytų problemų tikslesnio identifikavimo, tobulintinų sričių ir numatomų mokyklos tobulinimo uždavinių dermės</i>
PD31: <i>Metodinės grupės planuodamos veiklą mažai remiasi įsivertinimo duomenimis</i>
PD19: <i>Nustatytas tik minimalus metodinės ir klasių vadovų veiklos planų bei įsivertinimo rezultatų ryšys</i>
PM35: <i>Giluminio įsivertinimo metu gauti rezultatai nepakankamai naudojami mokyklos veiklos tobulinimui</i>

29 lentelė

Bendri susitarimai dėl veiklos kokybės / iliustracijų kūrimas (ilustruojantys ataskaitų teiginių pavyzdžiai)

SUSITARIMAI DĖL KOKYBĖS POŽYMIŲ
PD04: <i>Mokytojai nėra susitarę dėl kokybės lygmens – nekuria kokybės lygio nustatymo iliustracijų, todėl abejotina, ar naudojamos iliustracijos adekvačios mokyklos siekių galimybėms</i>
PD04: <i>Mokykla dėl ugdymo lygių vertinimo kriterijų nediskutuoja ir nesitaria, todėl sunku spręsti apie šiai mokyklos bendruomenei tikslingą siekti ugdymo kokybę</i>
PD07: <i>Paminėtina, kad vadovai bei mokytojai suvokia veiklos įsivertinimo reikšmę mokyklai, stengiasi įvaldyti duomenų rinkimo metodus, tačiau nepakankami susitarimai dėl mokyklos veiklos kokybės</i>
GD41: <i>Gimnazija nekuria veiklos kokybės vertinimo lygių iliustracijų (naudojasi metodikoje pateiktais pavyzdžiais), todėl darytina prielaida, kad bendruomenė nesitaria dėl šiai ugdymo įstaigai būdingo ir siektino ugdymo kokybės lygio</i>
GD29: <i>Nors metodinėse grupėse ir kuriamos 4 bei 2 lygio iliustracijos, nepakankamas dėmesys skiriamas susitarimams, o tai yra vieno ar kito veiklos aspekto konkreti kokybė</i>
PD31: <i>Iliustracijų kūrimas, t.y. susitarimo dėl kokybės procesas, mažai prisideda tobulinant mokyklą</i>
ILIISTRACIJŲ KOKYBĖ
GD05: <i>Iliustracijoms trūksta konkretumo, jos pasižymi deklaratyvumu. Daugumos veiklos rodiklių požymių kokybei nustatyti nenumatyta kiekybinė išraiška. Tokio tipo susitarimai dėl kokybės neleidžia daryti duomenimis grįstų išvadų</i>
PD07: <i>Dalis iliustracijų parengtos gana paviršutiniškai, neaptariamoms ir neanalizuojamos bendruomenėje</i>
PD31: <i>Iliustracijos deklaratyvios, nekonkrečios, nenumatyta kiekybinė išraiška kokybei nustatyti. Tokio tipo susitarimai dėl kokybės neleidžia daryti duomenimis grįstų išvadų</i>
PD31: <i>Grupės nariai iš dalies suvokia įsivertinimo prasmę, žino įsivertinimo organizavimo eigą, bet mokyklos susitarimams dėl kokybės trūksta konkretumo (sunku pamatuoti kokybę, nes nenumatyta kiekybinė išraiška), nėra aiškių susitarimų, kas yra „tinkamai“, „atitinka“ ir kt.</i>
VM14: <i>Yra kuriamos 4 ir 2 lygio iliustracijos, tačiau nėra sukurtos 1 ir 3 lygio iliustracijos, nors analizuojant praėjusių mokslo metų duomenis pastebėta, kad dauguma mokyklos veiklos rodiklių yra įvertintos 3 lygiu. Tai nepadeda objektyviai įvertinti veiklos kokybės pagal vertinimo lygių skalę.</i>
ILIISTRACIJŲ NEBUVIMAS
PD04: <i>Nesant konkrečių iliustracijų sunku pamatuoti įsivertinimo poveikį mokyklos tobulėjimui</i>
PRM25: <i>Veiklos kokybės iliustracijos mokykloje nekuriamos, naudojamos pateiktomis vidaus audito metodikoje. 2012 m. atliktas platusis įsivertinimas pagal metodikoje pateiktą anketą</i>
PM15: <i>Iliustracijų mokytojų bendruomenė nesvarsto, įsivertinimo poveikis mokyklai ir atskiriems jos nariams neanalizuojamas</i>
GD12: <i>Diskusijų dėl veiklos kokybės gimnazijoje beveik nevyksta, nes iliustracijos kuriamos atskirų žmonių,</i>

paskui jos pristatomos kitiems mokytojams, bet tai daugiau informavimo, bet ne diskusijų ir bendrų susitarimų procesas

30 lentelė

Mokyklos kompetencija atlikti įsivertinimą
(ilustruojantys ataskaitų teiginių pavyzdžiai)

METODIKOS TAIKYMAS
VM03: Grupė atliko platųjį ir giluminį įsivertinimą, kurdamą iliustracijas daug diskutavo, tarėsi, tačiau jaučiasi, kad trūksta teorinių žinių ir praktinių įgūdžių
GD11: Grupės nariai dirba noriai, yra pasiskirstę veiklomis ir atsakomybėmis, jų darbas vertinamas, tačiau stinga probleminių rodiklių „krepšelio“ sudarymo, mokykloje vykdomų tyrimų rezultatų, mokytojų veiklos savianalizės duomenų panaudojimo patirties
PM08: Vykdamas pasirinktos mokyklos veiklos problemos giluminį vertinimą, pedagoginei bendruomenei reikėtų pagalbos, konsultacijų, kaip kurti pamatuojamas, konkretesnes iliustracijas (veiklos rodiklio lygio, konkrečių dalykų požymių aprašymą)
PD04: Įsivertinimo metu stebint pamokas pildomas išorės vertintojams parengtas pamokos stebėjimo protokolai, o neturint patirties ir įgūdžių, kaip pripažinti patys grupės nariai, tai padaryti nėra lengva
PRM25: Grupės nariai suvokia įsivertinimo reikšmę mokyklai, tačiau jiems ne visada pakanka turimų žinių ir bendradarbiavimo patirties
DARBAS SU DUOMENIMIS IR INFORMACIJA
GD12: Gimnazijos bendruomenė yra susipažinusi su įsivertinimo metodika, išmokusi vykdyti savęs vertinimo procedūras, tačiau susiduria su sunkumais, kai reikia analizuoti duomenis, juos interpretuoti, pritaikyti praktikoje ir pagrįsti tobulinimo poveikį
VM23: Veiklos kokybės įsivertinimo grupės narių nuomone, sunkiai sekėsi analizuoti gautus duomenis, sudarytas klausimynas turėtų būti tobulinamas, nes jis nepakankamai padėjo atskleisti pasirinktas vertinti veiklos sritis
PM20: Surinkta medžiaga analizuojama, daromos išvados, pateikiami siūlymai-rekomendacijos, tačiau joms trūksta konkretumo
GD27: Gimnazijoje taip pat planuojami ir atliekami įvairūs tyrimai, vyksta specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių asmeninės pažangos stebėjimas ir aptarimas, kaupiami statistiniai duomenys apie mokinių rezultatus, analizuojamas metodinės veiklos, renginių, projektų, programų vykdymo sėkmingumas, pagal poreikį vyksta individualūs pokalbiai su mokytojais, tačiau tai ne visada laikoma integralia bendro įsivertinimo proceso dalimi
IQES PLATFORMOS NAUDOJIMAS
VM23: Įsivertinimo grupės nariai pripažino, kad jautėsi pavargę, nes trūko įgūdžių tikslingai panaudoti IQES. Remtasi buvo tik apibendrintais klausimynų atsakymais. Išvados buvo daromos atsižvelgiant į procentinę atsakymų išraišką
PD04: Antrus metus įsivertinimui naudojama IQES platforma, kurią grupės nariai vertina teigiamai („padeda sutaupyti daug laiko“), tačiau šio instrumento grįžtamajam ryšiui dar netaiko
REZULTATŲ NAUDOJIMAS
GD26: Grupės nariai pripažino, kad gerinant įsivertinimo procesą jiems būtina tobulinti proceso integravimo į įvairias gimnazijos veiklos sritis, rezultatų apibendrinimo kompetencijas
PD19: Jiems neaišku, kaip progimnazija tobulins veiklą, kaip reikėtų nustatyti tobulinimo prioritetus, kaip klasių vadovams bei mokytojams reikėtų įgyvendinti keliamus uždavinius
GD42: Įsivertinimo grupė objektyviai nustato stipriąsias ir tobulintinas mokyklos veiklos sritis, tinkamai parenka tobulinimo sritis, veiklos planavimo grupė geba orientuoti planuojamas veiklas į numatytus prioritetus, suplanuotos priemonės įvykdomos, tačiau ne visada gebama įvertinti jų veiksmingumą, įtaką mokinių pasiekimų kokybei, pamatuoti ir įvertinti pokyčius (pokyčių rezultatai apibūdinami abstrakčiai, pvz., „Specialiųjų poreikių mokinių ugdymui skirtas didesnis dėmesys“, „Mokytojai teigė, kad patobulino savo darbo su šiais (gabiais) mokiniais įgūdžius“)

**Veiklos kokybės įsivertinimo sąjios su mokyklos pažanga
(ilustruojantys ataskaitų teiginių pavyzdžiai)**

PAVEIKUMAS UGDYMO GERINIMUI
GD11: Įsivertinimo rezultatai nepanaudojami planavimui visais lygmenimis. Nepakankamai dėmesio skiriama įsivertinimo poveikio ugdymui (-si) analizei
PD19: Nebuvo nuosekliai paaiškinta, ar progimnazijoje buvo aptartas bei nagrinėtas gautų įsivertinimo rezultatų poveikis ugdymui ar ugdymuisi, ar svarstyta, kaip bus naudojami gauti rezultatai, išvados, rekomendacijos
PD07: Mokykloje vykdomas vidaus įsivertinimas yra potencialus, tačiau nepakankamai integruotas į bendrą ugdymo įstaigos veiklą kaip neatsiejama kokybinių ir kiekybinių procesų tyrimo ir tobulinimo visuma
PD19: Progimnazijoje nepakankamai analizuojamas įsivertinimo poveikis mokiniui, mokytojui ir mokyklos vadovui
GD40: Gimnazijos veiklos įsivertinimo rezultatų naudojimas nepakankamai veiksmingas, parengtos išvados ne visada perauga į konkrečias veiklos priemones, kuriomis būtų siekiama įgyvendinti numatytus pokyčius, gerinant mokinių ugdymo kokybę.
ĮSIVERTINIMO IR MOKYKLOS VEIKLOS TOBULINIMO INTEGRALUMAS
GD40: Dažniausiai gauti tyrimų rezultatai (atliktus anketines apklausas, interviu, dokumentų analizę) svarstomi Mokytojų tarybos posėdžiuose rugpjūčio mėnesį, rengiama ataskaita, tačiau gauti rezultatai mokyklos veiklos tobulinimui beveik nepanaudojami, nes mokyklos metiniai veiklos planai jau būna paruošti (veikla planuojama mokslo metais), todėl dažniausiai apsiribojama tik rezultatų svarstymu. Gimnazijoje administracija stebi visų mokytojų pamokas, analizuoja pastebėtas problemas, tačiau tuos duomenis nepakankamai panaudoja veiklos kokybei tobulinti
PD19: Per mažai dėmesio skirta rezultatų analizei ir ypač išvadoms parengti. Veiklos įsivertinimo metu išsiaiškintos problemos tiksliai neidentifikuotos, nėra tobulintinių sričių ir numatytų progimnazijos tobulinimo uždavinių dermės
GD05: neskiriamas dėmesys šio proceso veiksmingumui analizuoti, o giluminio įsivertinimo metu gauti rezultatai nepakankamai naudojami mokyklos tobulinimo planavimui.
GD41: Įsivertinimo išvados suformuluojamos ir skelbiamos Gimnazijos, Mokytojų taryboms, tačiau konkrečios rekomendacijos veiklos pokyčiams nerengiamos.
ĮSIVERTINIMO REFLEKSIJA
PD04: Įsivertinimo grupė mato tam tikrus veiklos pokyčius, pvz., pagerėjo pamokų lankomumas, tačiau kokios priemonės tam turėjo didžiausios įtakos, tik spėjama, nes įsivertinimo metu nebuvo iki galo išsiaiškintos priežastys, analizuotas, nustatytas taikytų priemonių poveikis
VM34: Negalėjo nurodyti, kokios priemonės atsirado mokyklos veiklos plane po vykdyto giluminio vertinimo. Įsivertinimo poveikis mokyklai ir atskiriems jos nariams neanalizuojamas
GD11: Gimnazijoje nefiksuojamas ir neanalizuojamas įsivertinimo poveikis mokiniui, mokytojui ir mokyklos vadovui

9. IQES online instrumentų turinio atitiktis Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodikliams vertinimas

Šioje ataskaitos dalyje pateikiamos tyrėjų išvalgos ir komentarai, kiek ir kaip atnaujinti mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodikliai pagal keturias mokyklos veiklos sritis gali būti analizuojami duomenų rinkimui naudojant *IQES online Lietuva* platformoje mokyklų įsivertinimui siūlomus instrumentus.

IQES online Lietuva tinklapyje patalpintų instrumentų mokyklos veiklos kokybei įvertinti turinys iš esmės atitinka projekto metu atnaujintus Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo rodiklius. Taikant *IQES online Lietuva* instrumentus, išsamiausiai galima atskleisti *Ugdymo ir mokinių patirčių* srities situaciją. *Aplinkos bei Rezultatų* sritys *IQES online Lietuva* tyrimo instrumentų turinyje yra nepakankamai atspindėtos. *Lyderystės ir įgalinančios vadybos srities* rodiklių atveju *IQES online Lietuva* klausimynų turinys iš esmės atitinka rodiklių turinį, tačiau tokie mokyklos veiklos kokybės požymiai, kaip *Planų gyvumas ir pagrįstumas, Pasidalinta lyderystė ir Lyderystė mokymuisi*, nėra galimi tirti ir vertinti kaip konstruktai, nors *IQES online Lietuva* atskirų klausimynų klausimų formuluotėse šias sąvokas atitinkančių požymių yra.

Svarbu pažymėti, kad ***IQES online Lietuva* tinklapyje mokykloms pateikti tyrimo instrumentai dažniausiai nėra specializuoti, pritaikyti konkrečiam atnaujintos Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklių sistemos rodikliui.** Tyrėjų nuomone, ta pati skalė, priklausomai nuo duomenų interpretacijos, gali būti taikoma keletui rodiklių įvertinti. Pavyzdžiui, klausimyno *Mokytojų apklausa. Pagalba mokiniui LT (M11)* skalės *Mokytojų kompetencija prevencijos srityje; Mokytojų kompetencija intervencijos srityje* gali būti naudojamos vertinant rodiklį 2.3.2 *Ugdymas mokyklos gyvenimu (Santykiai ir mokinių savijauta)* ir rodiklį 4.3.1 *Pozityvus profesionalumas (Kvalifikacija ir kompetencija)* bei rodiklį 2.1.3 *Orientavimasis į mokinių poreikius (Pagalba mokiniui)*.

Norint taikyti *IQES online Lietuva* instrumentus atnaujintiems mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodikliams vertinti, klausimynus teks „iškomplektuoti“, naudoti atskiras skales. To paties klausimyno skirtingos skalės gali būti panaudojamos skirtingų temų rodikliams įvertinti. Pavyzdžiui, instrumento *Mokinių apklausa apie pamokos kokybę* (5 - 12 klasės) (Mk01) dauguma skalių tiks vertinant rodiklį 2.2.2 *Mokymosi organizavimą*, o skalė *Pamokų poveikis* - rodiklį 2.4.1 *Mokinių įsivertinimas*. Tyrėjų požiūriu, *IQES online Lietuva* instrumentus, įsivertinant mokyklos veiklos kokybę, mokykloms reikės taikyti kūrybiškai: susitarti ir atrinkti skales ir teiginius, geriausiai atitinkančius rodiklio turinį. Toliau pateikiamas detalus kiekvienos srities rodiklių turinio ir *IQES online Lietuva* klausimynų ir įsivertinimo metodikų atitikties įvertinimas

1 SRITIS. REZULTATAI

IQES online Lietuva klausimynų turinys vertinat šios srities rodiklius tinka tik iš dalies, nes klausimynuose M10, Mk11, T04 vertinamos mokinių kompetencijos detalizuojamos remiantis senųjų Lietuvos Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programų (2008) turiniu, kuris disonuoja su 1.1.1 rodiklyje išskirtais asmenybės tapsmo komponentais, juose numatytas mokinių asmenybės savybes aprašydamas gana paviršutiniškai.

Anketoje tėvams ir mokytojams mokinių mokymosi ir asmeniniai gebėjimai vertinami ne tiesiogiai, o atskleidžiant šių tikslinių grupių nuostatas dėl ugdymo prioritetų. Vertinant asmenybės brandą, būtų galima naudotis instrumentais, kurių turinys apima mokymąsi bendradarbiaujant, mokėjimą mokytis, santykius su bendraamžiais, santykius su mokytojais (GR11, MK06, M02 ir pan.). Minėti požymiai netiesiogiai parodo asmenybės tapsmą. Svarbu pažymėti, kad *IQES online Lietuva* klausimynuose iš esmės nepaliečiamos tokios šios srities temos, kaip: *Gyvenimo planavimas, Mokyklos pasiekimų ir pažangos stebėjimo sistemingumas, Pažangos pagrįstumas ir Atskaitomybė*.

Tyrėjų nuomone, mokykloms atliekant šios Rezultatų srities kokybės įsivertinimą **Mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimui geriau rinktis Nacionalinio egzaminų centro (NEC) sukurtus instrumentus ir metodikas.**

2 SRITIS. UGDYMAS IR MOKINIŲ PATIRTYS

Ugdymo ir mokymosi klausimai, akcentuojami Bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo metodikoje, *IQES online Lietuva* platformoje sistemoje yra atspindėti išsamiausiai. Jos klausimynuose daug dėmesio skiriama mokymo organizavimui ir mokymuisi, ypač mokinių tarpusavio sąveika grįstam mokymuisi (mokymosi socialumui), mokinių vertinimui ir įsivertinimui aprašyti. Pamokos savybės, mokymosi organizavimas pamokoje, klasės valdymas, mokinių mokymasis pamokoje yra pagrindinės *IQES online Lietuva* klausimynų temos.

Tačiau, svarbu pažymėti, kad dalis požymių, būdingų geram, šiuolaikiniam mokymui ir mokymuisi, kurie pabrėžiami Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklių aprašuose, *IQES online Lietuva* klausimynuose nėra išryškunami (pavyzdžiui, stebėjimu ir tyrinėjimu pagrįstas patirtinis mokymasis, mokymosi suasmeninimas, mokymasis įvairiuose kontekstuose ir aplinkose).

IQES online Lietuva klausimynuose nėra skalių šiems rodikliams: 2.1.1 *Ugdymo tikslams* ir 2.1.2 *Ugdymo planams ir tvarkaraščiams* vertinti, nepakankamai dėmesio yra skiriama rodikliui 2.1.3 *Orientavimuisi į mokinių poreikius (gabumų ir talentų ugdymas)*. Šiems mokyklos veiklos kokybės požymiams vertinti geriau nei klausimynų naudojimas, tiktų mokytojų diskusijų grupės.

Reikia pastebėti, kad *IQES online Lietuva* klausimynuose daugiausiai analizuojamas mokymas ir mokymasis pamokoje, todėl mokinių ugdymui ir ugdymuisi ne pamokos metu tirti ir vertinti (rodiklis 2.3.2 *Ugdymas mokyklos gyvenimu, Narystė ir bendrakūra, Veiklos, įvykiai ir nuotykių*) klausimynų ir atskirtų skalių nėra. **Vertinant mokinių ugdymą ir ugdymąsi ne pamokos metu mokykloms rekomenduojama pasinaudoti *IQES online Lietuva* grįžtamojo ryšio metodikomis, modifikuojant jas atitinkamam turiniui, o rezultatus susisteminant mokytojų diskusijos metu.**

3 SRITIS. APLINKOS

Šiai sričiai tirti *IQES online Lietuva* aplinka klausimynų neteikia, išskyrus nedidelės apimties skales mokyklai, kaip gyvenimo erdvei, vertinti klausimynuose M04, Mk08, T01. 3.2 temos *Mokymasis be sienų* rodiklių 3.2.1 *Mokymasis ne mokykloje* ir 3.2.2 *Virtualios aplinkos* požymiai klausimynuose nepateikiami. **Mokykloms rekomenduojama pasinaudoti mokytojų diskusijų grupės metu surenkama informacija, arba adaptuoti kitų Švietimo ir mokslo ministerijos koordinuojamų projektų metu sukurtais instrumentais (žr. 26 lentelę).**

4 SRITIS. LYDERYSTĖ IR ĮGALINANTI VADYBA

Šios srities rodiklių turinys *IQES online Lietuva* aplinkos klausimynuose iš esmės yra atspindėtas. Atskleisti mokyklos valdymo, mokymosi ir veikimo komandose temoms tinka ne tik tiesiogiai tam skirti klausimynai (M05, M06, M12, M03; M03a), bet ir atskiros klausimynų, skirtų vertinti mokyklos mikroklimatą ir kultūrą (M02, M08,.) mokyklos ir mokymo kokybę (M04, Mk08, T01) skalės. Tiesa, *IQES online Lietuva* klausimynuose nei lyderystė nei mokyklos savivalda, nei nuolatinis profesinis tobulėjimas nėra iš keliamas į vertinimo tikslo lygmenį. Galima aptikti klausimų, kurie atspindi šiuos rodiklius, tačiau iš esmės *IQES online Lietuva* pagalba šios šios mokyklos veiklos kokybės charakteristikos netiriamos.

Tyrėjų nuomone, **Lyderystės ir įgalinančios vadybos srities vertinimo atveju, mokykloms, atviroms idėjoms, rekomenduojama pasinaudoti „Lyderių laiko“ tinklalapyje pateikiamais lyderystės raiškos matavimo instrumentais.** Detalios mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklių ir *IQES online Lietuva platformos instrumentų* atitiktys pateikiamos 32-oje lentelėje.

32 lentelė

Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklių ir IQES klausimynų atitiktis

Rodiklis	Klausimynas	Skalės
1 SRITIS. REZULTATAI		
1.1. TEMA. Asmenybės branda 1.1.1. Asmenybės tapsmas	Stebėjimo protokolai, skirtas mokytojams: Mokymosi bendradarbiaujant kompetencijos (GR11)	Kompetencijų aprašai šiose srityse: mokantis pagelbėti kitam; vadovauti savo mokymuisi; konstruktyviai bendradarbiauti; priimti atsakomybę už savo klasę
	Mokinių apklausa apie mokymosi kompetencijas ir pamokos poveikį skirta konkrečiam mokomajam dalykui (Mk06)	Klausimynas apie mokyklos įtaką: mokinių valia ir pasitikėjimo savimi lygis; emocijų ir pasiekimų lygis; savarankiškumas; socialinė kompetencija
	Mokytojų apklausa apie mokyklos mikroklimatą (M02)	Teigiami mokytojų ir mokinių tarpusavio santykiai
1.2. TEMA . Pasiekimai ir pažanga 1.2.1. Mokinio pasiekimai ir pažanga 1.2.2. Mokyklos pasiekimai ir pažanga	Mokytojų apklausa Pasiekimai LT (M10)	Mokyklos įtaka mokinių mokymosi rezultatams; mokymo mokyti ir socialinių gebėjimų ugdymas; iniciatyvumo; kūrybiškumo ir verslumo ugdymas
	Mokinių apklausa Pasiekimai LT (Mk11)	Mokyklos įtaka dalyko pasiekimams; Mokėjimas mokyti ir pažinimas; Socialinės kompetencijos ir bendravimas; Inicatyvumas; Kūrybiškumas; verslumas
	Tėvų apklausa Pasiekimai LT (T04)	Mokyklos įtaka dalyko pasiekimams; Mokymo mokyti ir socialinių gebėjimų ugdymas; Inicatyvumo, kūrybiškumo ir verslumo ugdymas
	Mokinių apklausa Pagalba mokiniui LT (Mk12)	Profesinis informavimas
2 SRITIS. UGDYMAS IR MOKINIŲ PATIRTYS		
2.1. TEMA. Planavimas 2.1.1. Ugdymo tikslai 2.1.2. Ugdymo planai ir tvarkaraščiai	Mokytojų apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (M04)	Švietimo ir auklėjimo misijos suvokimas
	Mokytojų apklausa apie pamokos kokybę (M01)	Orientavimasis į mokinius
	Mokinių apklausa Pagalba	Santykiai su bendraamžiais; Santykiai su

2.1.3. Orientavimasis į mokinių poreikius	mokiniui LT (Mk12)	mokytojais; Pagalba mokiniams; Rūpinimasis mokiniais; Mokinių problemos mokykloje
	Tėvų apklausa Pagalba mokiniui LT (T05)	Vaiko savijauta mokykloje; Vaiko mokymąs(si); bendradarbiavimas su mokykla; Vaiko mokymasis namie; Pagalba priimant sprendimus dėl vaiko tolimesnio mokymosi; Mokyklos pagalba tėvams ir vaikams
	Mokytojų apklausa Pagalba mokiniui LT (M11)	Mokyklos pagalbos veikla; Mokytojų kompetencija prevencijos srityje; Mokytojų kompetencija intervencijos (pagalbos teikimo) srityje; Specialiųjų mokymosi poreikių tenkinimas
2.2. TEMA . Vadovavimas mokymuisi 2.2.1. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas 2.2.2. Mokymosi organizavimas	Mokytojų apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (M04)	Mokymo organizavimas; Vadovavimas klasei ir pamokų klimatas
	Mokytojų apklausa apie mokyklos mikroklimatą (M02)	Teigiami mokytojų ir mokinių tarpusavio santykiai
	Mokytojų apklausa Mokyklos kultūra LT (M08)	Asmenybės raidos ir mokymosi pasiekimų lūkesčiai
	Mokinių apklausa apie pamokos kokybę (5 - 12 klasės) (Mk01)	Mokymuisi palankus mikroklimatas; Įdomios pamokos; Aiškumas; Orientavimasis į mokinius; Aktyvus mokymasis; Išmoktos medžiagos įtvirtinimas; Metodų įvairovė; Mokymasis mažose grupėse
	Mokinių apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (5 - 12 klasės) (Mk08)	Vadovavimas klasei ir pamokų klimatas; Pagalba mokantis
	Mokinių apklausa Mokyklos kultūra LT (Mk09)	Mokyklos mikroklimatas; asmenybės raidos ir mokymosi pasiekimų lūkesčiai
	Tėvų apklausa apie mokyklos veiklos kokybę (T01)	Pamokų vertinimas; Mokyklos kultūra ir mokyklos mikroklimatas
	Tėvų apklausa Mokyklos kultūra LT (T02)	Asmenybės raidos ir mokymosi pasiekimų lūkesčiai
	Mokytojų apklausa apie pamokos kokybę (M01)	Klasės valdymas; Mokymuisi palankus mikroklimatas; Motyvuojanti pamoka. Aiškumas. Orientavimasis į poveikį; Orientavimasis į mokinius; Aktyvus mokymasis; Metodų ir socialinių formų įvairovė; Heterogeniškumo paisymas
	Mokytojų apklausa Ugdymas ir mokymasis LT (M09)	Mokyklos ir mokytojų veikla organizuojant ugdymą; Mokymo ir mokymosi diferencijavimas.
	Mokinių apklausa apie pamokos kokybę (pradinės klasės) (Mk02)	Pamokos kokybės kriterijai: Palanki mokymuisi atmosfera; motyvavimas; Aiškumas ir struktūra; mokinių aktyvinimas; Integracija ir individualizavimas; Metodų įvairovė
	Mokinių apklausa apie klasės valdymą (5 – 12 klasės) (Mk04)	Vadovavimo klasei kokybė: vadovavimo efektyvumas; laiko vadyba; trukdžių prevencija; taisyklės
	Mokinių apklausa apie klasės valdymą (pradinės klasės) (Mk05)	Vadovavimo klasei kokybė: Vadovavimo efektyvumas; Laiko vadyba; Trukdžių prevencija; Taisyklės
Mokinių apklausa Ugdymas ir mokymasis LT (Mk10)	Mokyklos ir mokytojų veikla organizuojant ugdymą; Mokymo ir mokymosi	

		diferencijavimas
	Tėvų apklausa Ugdymas ir mokymasis LT (T03)	Mokyklos ir mokytojų veikla organizuojant ugdymą; Mokymo ir mokymosi diferencijavimas.
	Mokytojų apklausa Pagalba mokiniui LT (M11)	Mokyklos pagalbos veikla; Mokytojų kompetencija prevencijos srityje; Mokytojų kompetencija intervencijos (pagalbos teikimo) srityje; Specialiųjų mokymosi poreikių tenkinimas
	Grižtamojo ryšio apie pamokos kokybę formos (Gr 04; 05; 06; 07; 08)	Vadovavimo klasei kokybė: Vadovavimo efektyvumas; Laiko vadyba; Trukdžių prevencija; taisyklės
	Trumpos grįžtamojo ryšio formos (Gr 12; 15-19)	
2.3. TEMA. Mokymosi patirtys 2.3.1. Mokymasis 2.3.2. Ugdymas mokyklos gyvenimu	Mokytojų apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (M04)	Savarankiškas ir kolektyvinis mokymasis; Mokyklos kultūra ir mokyklos klimatas
	Mokinių apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (5-12 klasės) (Mk08)	Pamokos; Pagalba mokantis; Savarankiškas mokymasis
	Tėvų apklausa apie mokyklos veiklos kokybę (T01)	Ugdymo ir mokymosi procesai
	Stebėjimo protokolai; skirtas mokytojams: Mokymosi bendradarbiaujant kompetencijos (GR11)	Kompetencijų aprašai šiose srityse: "mokantis pagalbėti kitam"; "vadovauti savo mokymuisi"; "konstruktyviai bendradarbiauti"; "prisiimti atsakomybę už savo klasę"
	Mokinių apklausa apie mokymosi kompetencijas ir pamokos poveikį skirta konkrečiam mokomajam dalykui (Mk06)	Klausimynas apie mokyklos įtaką: Mokinių valia ir pasitikėjimo savimi lygis; Emocijų ir pasiekimų lygis; Savarankiškumas; Metodai ir mokymosi strategijos; Socialinė kompetencija
	Mokinių apklausa apie mokymosi kompetencijas ir pamokos poveikį skirta konkrečiam mokomajam dalykui (Mk06)	Klausimynas apie mokyklos įtaką: mokinių valia ir pasitikėjimo savimi lygis; emocijų ir pasiekimų lygis; savarankiškumas; metodai ir mokymosi strategijos; socialinė kompetencija
	Mokytojų apklausa Ugdymas ir mokymasis LT (M09)	Mokinių mokymasis
	Tėvų apklausa Ugdymas ir mokymasis LT (T03)	Mokinių mokymasis
	Mokinių apklausa Ugdymas ir mokymasis LT (Mk10)	Mokinių mokymasis.
	Pamokų stebėjimo instrumentai (GR20; 20a; 21)	Pamokos kokybės kriterijai ir užduotys
	Trumpos grįžtamojo ryšio formos (Gr 13)	Klasės valandėlės vertinimas
2.4. TEMA . Vertinimas ugdant 2.4.1. Vertinimas ugdymui 2.4.1. Mokinių įsivertinimas	Mokytojų apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (M04)	Pagalba mokantis ir vertinimas
	Mokinių apklausa apie pamokos kokybę (5 - 12 klasės) (Mk01)	Pamokų poveikis
	Mokytojų apklausa Ugdymas ir mokymasis LT (M09)	Vertinimas ugdant
	Mokinių apklausa apie mokymosi kompetencijas ir pamokos poveikį skirta konkrečiam mokomajam	Pasiekimų patikrinimas

	dalykui (Mk06)	
	Mokinių apklausa Ugdymas ir mokymasis LT (Mk10)	Vertinimas ugdant
	Tėvų apklausa Ugdymas ir mokymasis LT (T03)	Vertinimas ugdant
3 SRITIS. APLINKOS		
3.1. TEMA. Įgalinančios mokytiis fizinė aplinka 3.1.1. Įranga ir priemonės 3.1.2. Pastatas ir aplinka 3.1.3. Aplinkų bendrakūra	Mokytojų apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (M04)	Mokyklos kaip gyvenimo erdvės požymiai
	Mokinių apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (5 - 12 klasės) (Mk08)	Mokykla kaip gyvenamoji aplinka
	Tėvų apklausa apie mokyklos veiklos kokybę (T01)	Mokykla kaip gyvenimo ir patyrimo erdvė
3.2. TEMA. Mokymasis be sienų 3.2.1. Mokymasis ne mokykloje 3.2.2. Virtualios aplinkos		
4 SRITIS. LYDERYSTĖ IR ĮGALINANTI VADYBA		
4.1. TEMA. Mokyklos valdymas 4.1.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai 4.1.2. Lyderystė 4.1.3. Mokyklos savivalda	Mokytojų apklausa apie mokyklos mikroklimatą (M02)	Vadovavimas mokyklai; Bendradarbiavimas darbo grupėse; Proaktyvus problemų sprendimas; Pozityvus ugdytojų ir ugdytinių santykiai
	Mokytojų apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (M04)	Balso teisė ir dalyvavimas; Mokyklos valdymas; Informacija ir sprendimų priėmimas; Švietimo ir auklėjimo misijos suvokimas
	Mokytojų apklausa apie vidinį mokyklos bendradarbiavimą (M05)	Mokyklos vystymas; Sprendimų priėmimo procesai ir dalyvavimas juose
	Veiklos strategijos gero mokyklos mikroklimato kūrimui ir puoselėjimui (M07)	10 veiklos sričių mokyklos klimatui gerinti: Santykiai; integralumas; Veiklos reglamentavimas; konfliktai; Atsakomybės sritys; Mokyklos etoso tobulinimas; Mokyklos šventės
	Mokytojų apklausa Mokyklos kultūra LT (M08)	Mokyklos tradicijos ir ritualai; Tapatumo jausmas; Mokyklos mikroklimatas
	Mokinių apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (5 - 12 klasės) (Mk08)	Mokyklos bendruomenė ir mokyklos klimatas; Balso teisė ir dalyvavimas
	Mokinių apklausa Mokyklos kultūra LT (Mk09)	tapatumo jausmas; mokyklos įvaizdis
	Mokytojų apklausa apie metinį vertinimą (anketa ir diskusija) (M03; M03a)	Mokyklos vystymosi veiklos prasmė ir nauda; Tikslai ir priemonės; Ištekliai ir darbo metodai; Rezultatai ir tolesnis darbas
	Mokyklos vadovybės vertinimas (M06)	Komunikacija ir parama; pasiekimai, jų pripažinimas; Konstruktyvi kritika; Mokyklos klimato puoselėjimas; Informavimas ir sprendimai; Komandų veikla ir jų formavimas; Individualus darbuotojų

		skatinimas ir personalo vadyba; Mokyklos viešieji ryšiai; Mokyklos tobulinimas; Pedagogų bendradarbiavimas
	Mokytojų apklausa Mokyklos strateginis valdymas LT (M12)	Strateginio plano kūrimas. Mokykloje esančių planų dermė; Personalo reikalingo strategijai įgyvendinti komplektavimas; Tikslų pateikimas personalui; Pokyčių inicijavimas; Pokyčių įgyvendinimas; Strategijos įgyvendinimo priežiūra
4.2. TEMA . Mokymasis ir veikimas komandomis 4.2.1. Veikimas kartu 4.2.2. Tėvų ir globėjai galimybių pažinimas ir didinimas 4.2. 3. Mokyklos tinklaveika	Mokytojų apklausa apie mokyklos mikroklimatą (M02)	Mokyklos gyvenimo gyvybingumas; Proaktyvus problemų sprendimas
	Mokytojų apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (M04)	Bendradarbiavimas; Bendradarbiavimo sritys
	Mokytojų apklausa apie vidinį mokyklos bendradarbiavimą (M05)	Pedagogų bendravimas; Bendra veikla klasių centruose; Susitarimų laikymasis; Komunikacija pedagogų bendruomenėje; Problemų sprendimų keliai ir modeliai; informacijos sklaida; Laiko planavimas ir darbo pasidalinimas
	Mokytojų apklausa Mokyklos kultūra LT (M08)	Mokyklos vaidmuo vietos bendruomenėje; Mokyklos įvaizdis
	Tėvų apklausa apie mokyklos veiklos kokybę (T01)	Mokyklos kultūra ir mokyklos mikroklimatas; Reguliarus informacijos teikimas; Tėvai kaip mokyklos partneriai
	Tėvų; globėjų apklausa NMVA 2014 (T07)	Bendruomeniškumas; dalyvavimas; informavimas
	Tėvų apklausa Pagalba mokiniui LT (T05)	Vaiko savijauta mokykloje; Vaiko mokymas(si); Bendradarbiavimas su mokykla; Vaiko mokymasis namie; Pagalba priimant sprendimus dėl vaiko tolimesnio mokymosi; Mokyklos pagalba tėvams ir vaikams
3. TEMA . Asmeninis meistriškumas 4.3.1. Pozityvus profesionalumas 4.3.2. Nuolatinis profesinis tobulėjimas	Mokytojų apklausa apie mokyklos ir mokymo kokybę (M04)	Bendradarbiavimas; profesionalumas; Kokybės vadyba
	Mokytojų apklausa apie vidinį mokyklos bendradarbiavimą (M05)	Komandos stiprinimas – mokymasis bendradarbiaujant
	Mokytojų apklausa Mokyklos strateginis valdymas LT (M12)	Tikslų pateikimas personalui; Kompetencijos tobulinimas
	Mokytojų apklausa Pagalba mokiniui LT (M11)	Mokytojų kompetencija prevencijos srityje; Mokytojų kompetencija intervencijos (pagalbos teikimo) srityje
	Pamokų stebėjimo instrumentai (GR20; 20a; 21)	Nusakyti pamokų kokybės kriterijai; Taikytini pamokų kokybės vertinimui ir įsivertinimui

APIBENDRINANČIOS ĮŽVALGOS IR REKOMENDACIJOS

Apibendrinant visus Mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo atnaujinto rodiklių sąrašo vertinamojo tyrimo rezultatus, galima teigti, kad naujos įsivertinimo metodikos ir rodiklių sąrašo rengėjų grupei, pateikiant galutinius atnaujinamų dokumentų variantus mokyklų bendruomenėms, būtina atkreipti dėmesį į šiuos mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo ir veiklos tobulinimo prasmingumą bei veiksmingumą laiduojančius aspektus bei jų įtvirtinimo būtinumą atnaujinamuose dokumentuose:

- Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo paskirtis – mokyklos veiklos gerinimas, atrandant ir patvirtinant mokinių ugdymo sėkmę ir nustatant tobulintinas sritis, priimant bendrus sprendimus dėl būtinų veiksmų, siekiant bendrai sutartos mokinių mokymo(si) kokybės. Sistemingai vykdomas mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas sudaro sąlygas ir prielaidas, t.y. įgalina, visą mokyklos bendruomenę (mokyklos vadovus, mokytojus, mokinius ir jų tėvus (globėjus), steigėjo atstovus ir kitus mokyklos veikla suinteresuotus socialinius partnerius) argumentuotai diskutuoti apie mokinių mokymą ir mokymąsi, pripažinti mokytojų meistriškumą ir gerąsias praktikas, kaip tinkamus pavyzdžius mokytojų bendruomenės organizaciniam mokymuisi.
- Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas efektyvus, kai yra vykdomas kaip refleksyvus procesas, kuriame mokyklos vadovai, mokytojai dalyvauja vadovaujami Įsivertinimo grupės komandos.
- Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas kartu yra ir įrodymais grindžiamas vertinimo tyrimas, kurio metu analizuojamas mokyklos keliamų tikslų ir pasiektų rezultatų santykis, vadovaujantis mokykloje bendrai sutartais veiklos kokybės kriterijais, kurie nusistatomi atsižvelgiant į mokyklos veiklos specifiką, propaguojamas vertybes. Sprendimai dėl pasiektos veiklos kokybės lygio yra priimami bendru sutarimu, remiantis iš patikimų duomenų šaltinių surinkta informacija. Jie pirmiausiai yra tinkamas pagrindas mokinių mokymosi pasiekimų gerinimui.

Siekiant Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo prasmingumo ir naudos, yra reikalinga rengiamuose dokumentuose įtvirtinti šiuos įsivertinimo atlikimo principus:

- **Mokymo tobulinimo:** efektyvus mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas susitelkia ties kokybiško mokymo požymiais, parengia jo kokybės vertinimo kriterijus, atranda ir mokykloje skleidžia sėkmingą mokinių mokymo praktiką, laiduojančią visos mokyklos pasiekimus ir pažangą.
- **Mokymosi tobulinimo:** efektyvus mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas ypatingą dėmesį skiria mokinių mokymosi kokybės charakteristikų nustatymui, mokinių mokymosi kokybės matavimui ir vertinimui visais lygmenimis: mokinio, klasės, visos mokyklos.
- **Visą mokyklos bendruomenę apimančio bendradarbiavimo:** efektyvus mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas įtraukia mokyklos direktorių, pavaduotoją (skyrių vedėjus), mokytojus veikti kartu, tariantis su mokiniais, jų tėvais (globėjais) dėl mokinių pasiekimų gerinimo, kuriant pasitikėjimo ir pagarbos vieniems kitais atmosferą.
- **Lankstumo:** mokyklos vadovų ir mokytojų atvirumas, kūrybiškumas, pasiryžimas permąstyti, kritiškai įvertinti ir valia keisti esamą veiklos mokyklos veiklos praktiką yra efektyvaus mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo sąlyga.

- **Pagrįstų įrodymų rinkimo:** mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo sprendimai turi būti grindžiami, skaidriai surinktais ir patikimais, realiai mokyklos situaciją atveriančiais, duomenimis ir informacija.
- **Refleksyvumo:** efektyvus mokyklos veiklos kokybės įsivertinimui reikalingas kritinis požiūris į mokyklos keliamus ugdymo tikslus ir pasirinktus veiklos prioritetus, apmąstant, kuri veiklos sritis yra reikšmingiausia vertinimui ir tobulinimui, orientuojantis į mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų gerinimą.
- **Lyderystės:** efektyviam mokyklos veiklos kokybės įsivertinimui būtinas mokytojų įsitraukimas ir lyderystė.
- **Tęstinumo:** kiekvienas mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo etapas yra nuolatinio mokyklos veiklos tobulinimo ciklo, kurio paskirtis – gerinti mokinių mokymosi pasiekimus, dalis. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai yra reikšmingi rengiant (koreguojant) mokyklos strateginius ir mokytojų kasdienės ugdymo veiklos planus. Jų įgyvendinimo vertinimu pradedamas kitas įsivertinimo ciklas.
- **Viešos diskusijos ir komunikacijos:** efektyvus mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas suteikia mokyklai skaidrias galimybes ir instrumentus į atvirą diskusiją apie mokyklos pasiekimų ir mokinių mokymo(si) kokybės rezultatų gerinimą įtraukti mokyklos veikla suinteresuotus asmenis (tėvus, steigėjo atstovus, mokyklos vietos bendruomenės narius, politikus ir pan.).

Literatūra

Metodologinių nuostatų pagrindimas

1. Dahler-Larsen P. (2019) Learning oriented educational evaluation in contemporary society. The SAGE International Handbook of Educational Evaluation. Eds. Katherine Ryan, J. Bradley Cousins. Sage,.
2. Christie, Ch., A., Alcin., C., M. (2012). An evaluation Theory Tree. In An evaluation theory tree. Evaluation Roots. A Wider perspective of Theptists Views and Ifluences. Sage.
3. Preskill, H. (2012).The Transformational Pover of Evaluation. In An evaluation theory tree. Evaluation Roots. A Wider perspective of Theptists Views and Ifluences. Sage, 2012.Peter Dahler-Larsen. The Evaluation Society. Stanford university press,
4. Švietimo kokybės vertinimo metodologija. (2008). Vytauto Didžiojo universitetas.
5. [Chapman, C.](#), and Sammons, P. (2013) *School Self-evaluation for School Improvement: What works and why?* Project Report. CfBT Education Trust, Reading.
6. MacBeath, J. (2008) Leading learning in the self-evaluating school. School leadership & management. 28 (4), 385-399.Patton, M. ,Q. (2000) [Utilization-focused evaluation](#). [Evaluation in Education and Human Services](#) .Volume 49, 2000, pp 425-438
7. Planty, M., Carlson, D. (2012) Understanding Education Indicators– A Practical Primer for Research and Policy.
8. Messick, S. (1996). Validity of Performance Assessment. In Philips, G. (1996). Technical Issues in Large-Scale Performance Assessment. Washington, DC: National Center for Educational Statistics.
9. Schildkamp, K. , Vanhoof, J. ,van Petegem P.,Visscher, A. (2012) The use of school self-evaluation results in the Netherlands and Flanders. British Educational Research Journal. Volume 38, Issue 1, 2012, pages 125-152,
10. [Emstad](#), A.B. From Evaluation to Action, Without Using Time for Reflection. Proceedings ECER 2012, The Need for Educational Research to Champion Freedom, Education and Development for All.

Tyrimo metodikos sudarymas

1. Berger, P. L., Luckmann, T. (1999). *Socialinis tikrovės konstravimas: žinojimo sociologijos traktatas*. Vilnius: Pradai,. 263 p. ISBN 9986-943-48-5.
2. Bitinas, B.; Rupšienė, L.; Žydžiūnaitė, V. *Kokybinių tyrimų metodologija: vadovėlis vadybos ir administravimo studentams*. Klaipėda: S. Jokužio leidykla-spaustuvė, 2008. 304 p. ISBN 978-9986-31-267-3.
3. Copley, A. *Qualitative Reserch Methods: an Inoroduction for Students of Psichology and Education*. Riga: Zinatne Publishers, 2002. 158 p. ISBN 9984-698-42-4.
4. Denscombe, M. *The Good Research Guide for small-scale social research projects*. 4rth ed. McGraw Hill: Open University Press, 2010. 373 p. ISBN 978-033524138-5.

5. Gay, L. R.; Mills, G. E.; Airasin, P. *Educational Research. Competences for Analysis and Applications*. 9th ed. Pearson International Edition, 2009. 618 p. ISBN 978-0-13-604094-2.
6. Mariampolski, H. *Qualitative Market Research: a comprehensive guide*. SAGE Publications: Thousand Oaks, London, New Delhi. 2001. 312 p. ISBN 0-7619-6945-4.
7. Robson, C. *Real World Research: a Resource for Social Scientists and Practitioner-Researchers*. BLACKWELL: Oxford UK&Cambridge USA, 1997. 510 p. ISBN 0-631-17689-6.
8. Sayre, S. *Qualitative Methods for Marketplace research*. SAGE Publications: Thousand Oaks, London, New Delhi, 2001. 255 p. ISBN 0-7619-2270-9.
9. Walliman, N. *Social Research Methods*. SAGE Publications, London, Thousand Oaks, New Delhi, 2006. 224 p. ISBN 1-4129-1062-5.
10. Žydžiūnaitė ir kt. *Savaiminis mokymasis darbo aplinkoje: bendrosios kompetencijos vystymosi kontekstualumas* (socialinio ir sveikatos priežiūros sektorių, formalios savivaldos ir nevyriausybinų organizacijų atvejai): mokslo studija. Šiauliai: Šiaulių valstybinė kolegija, 2012. 495 p. ISBN 978-609-415-055-5.

Internetinės svetainės

1. Mokinių ugdymo karjerai informacinė svetainė (MUKIS). Prieiga per internetą: <http://www.mukis.lt/lt/pradzia.html>.
2. Ugdymo karjerai stebėsenos informacinė sistema (UKSIS). Prieiga per internetą: <http://uksis.emokykla.lt/>.
3. Švietimo valdymo informacinė sistema (ŠVIS). Prieiga per internetą: <http://svis.emokykla.lt/>. Švietimo informacinių technologijų centro tinklalapyje
4. Projektas „Kūrybinės partnerystės“ (Ugdymo plėtotės centras). Prieiga per internetą: <http://www.kurybinespartnerystes.lt/apie-projekta>.
5. Projektas „Alternatyvusis ugdymas“. Prieiga per internetą: <http://www.alternatyvusisugdymas.lt/>.
6. Projektas „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtra“. Prieiga per internetą: <http://www.ikimokyklinis.lt/index.php/ipup-projektas/apie-projekta/11671>.
7. Projektas „Lyderių laikas“. Prieiga per internetą: <http://www.lyderiulaikas.smm.lt/>.
8. Ugdymo plėtotės centras. Prieiga per internetą: <http://www.ugdymas.upc.smm.lt/>

Nacionalinė mokyklų
vertinimo agentūra

MOKYTOJŲ IR MOKYKLOS VADOVŲ NUOMONĖS TYRIMAS APIE ATNAUJINAMUS MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO RODIKLIUS

Mieli mokytojai ir mokyklos vadovai,

Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra atnaujina Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklius. Maloniai prašome Jūsų pareikšti savo nuomonę apie darbo grupės pasiūlytą naują rodiklių struktūrą.

Tyrimą atlieka Šiaulių universiteto Socialinių tyrimų mokslinio centro tyrėjai – dr. J. Valuckienė ir S. Balčiūnas. Turint klausimų – maloniai prašome rašyti el. paštu: stmc@smf.su.lt

Keletas klausimų apie Jus:

Jūsų mokyklos vieta

- Didmiestis
- Rajono centras
- Kaimas

Jūsų mokyklos tipas

- Pradinė mokykla
- Pagrindinė mokykla
- Gimnazija
- Vidurinė mokykla
- Jaunimo mokykla
- Kita

Jūsų statusas mokykloje

- Esu vienas iš mokyklos vadovų
- Esu metodinio būrelio ar kitos mokytojų grupės vadovas
- Niekam nevadovauju

Jūsų vadybinio darbo stažas

- Iki 5 metų
- Iki 10 metų
- Daugiau kaip 10 metų
- Daugiau kaip 20 metų
- Neturiu tokio stažo

Jūs esate:

- Pradinių klasių mokytojas
- Dalyko mokytojas
- Kita (socialinis pedagogas, psichologas, logopedas ir pan.)

Jūsų kvalifikacija

- Mokytojas
- Vyr. mokytojas
- Mokytojas metodininkas
- Mokytojas ekspertas

Jūsų pedagoginio darbo stažas

- Iki 5 metų
- Iki 10 metų
- Daugiau kaip 10 metų
- Daugiau kaip 20 metų
- Neturiu tokio stažo

Kaip Jūs dalyvavote atliekant veiklos kokybės vertinimą (vidaus audita) Jūsų mokykloje praėjusiais mokslo metais?

- Vadovavau mokyklos vertintojų grupei
- Teko rašyti iliustracijas, sudarinėti klausimynus, rinkti, apdoroti duomenis ir pan.
- Teko tik pildyti anketas, dalyvauti pokalbiuose
- Nedalyvavau

Jūsų mokykloje buvo atliktas išorinis vertinimas

- Taip
- Ne

Ar sutinkate, kad tikslinga analizuoti, vertinti ir tobulinti šias sritis ir rodiklius, siekiant aukštesnių Jūsų mokinių mokymosi pasiekimų ir mokyklos veiklos kokybės?

1 sritis. REZULTATAI	Visiškai nesutinku	Ko gero nesutinku	Ko gero sutinku	Visiškai sutinku
SVARBU ANALIZUOTI				
Mokinių nuostatas ir vertybes (jų savimoneį ir savivoką, gebėjimą pažinti save ir savo socialinę aplinką, veikti joje ir būti tolerantišku)	☐	☐	☐	☐
Mokinių ugdymą karjerai (mokymą suvokti savo galimybes, modeliuoti gyvenimo kelią/karjerą)	☐	☐	☐	☐
Mokinių pasiekimus ir pažangą (viešą pasiekimų pripažinimą ir įvertinimą, IKT pritaikymą pažangos stebėjimui ir vertinimui, tėvų informavimą)	☐	☐	☐	☐
Mokyklos pasiekimus ir pažangą (vidaus ir išorės mokinių pasiekimų įvertinimų dermę, mokyklos kuriamą pridėtinę vertę viešą atskaitomybę už mokinių rezultatus ir pažangą)	☐	☐	☐	☐

Čia galite įrašyti, kas dar svarbu, siekiant mokyklos veiklos kokybės REZULTATŲ srityje. Kokius rodiklius reikėtų papildomai reikėtų įtraukti?

2 sritis. UGDYMAS ir PATIRTYS	Visiškai nesutinku	Ko gero nesutinku	Ko gero sutinku	Visiškai sutinku
SVARBU ANALIZUOTI				
Orientavimąsi į mokinių poreikius (mokinio poreikių ir galimybių pažinimą, pagalbos ir paramos teikimo kultūrą, mokinio gabumų bei talentų ugdymą)	☐	☐	☐	☐
Vertinimo principus ir strategijas (jo tikslingumą, įvairiapusiškumą ir visybiškumą, pažangą skatinantį grįžtamąjį ryšį)	☐	☐	☐	☐
Mokinių dalyvavimą vertinime (vertinimo kriterijų aiškumą, vertinimą kaip dialogą, mokinių įsivertinimą)	☐	☐	☐	☐
Pasiekimų lūkesčius ir skatinimą (mokytojų tikėjimą mokinių pažangos galimybėmis, mokymosi iššūkių kūrimą, mokymą džiaugtis mokymosi sėkme ir pažanga)	☐	☐	☐	☐
Mokymosi organizavimą (mokymosi aktyvinimą, diferencijavimą, individualizavimą, personalizavimą, ugdymo integralumą, klasės valdymą)	☐	☐	☐	☐
Mokymosi savivaldumą ir socialumą (mokinių gebėjimą keltis tikslus, pasirinkti mokymosi priemones, valdyti laiką, stebėti ir apmąstyti savo pažangą, mokytis bendradarbiaujant)	☐	☐	☐	☐
Ugdymą mokyklos gyvenimu (santykius ir mokinių savijautą, narystę ir bendrakūrą, veiklas, įvykius, nuotykius mokykloje)	☐	☐	☐	☐

Čia galite įrašyti, kas dar svarbu, siekiant mokyklos veiklos kokybės UGDYMO ir PATIRČIŲ srityje. Kokius rodiklius reikėtų papildomai reikėtų įtraukti?

3 sritis. APLINKOS	Visiškai nesutinku	Ko gero nesutinku	Ko gero sutinku	Visiškai sutinku
SVARBU ANALIZUOTI				
Įrangą ir priemones (jų pakankumą, šiuolaikiškumą, atnaujinimo reguliarumą, steigėjo ir rėmėjų dalyvavimą)	☐	☐	☐	☐
Pastatą ir aplinką (jų estetiškumą, funkcionalumą, ergonomiškumą)	☐	☐	☐	☐
Mokymąsi už mokyklos ribų (įžvalgas ir skirtingų išteklių panaudojimą)	☐	☐	☐	☐
Virtualias aplinkas (jų tikslingumą, įvairiapusiškumą, būdų ir formų įvairovę)	☐	☐	☐	☐
Mokinių įsitraukimą (sąmoningą dalyvavimą kuriant mokymosi aplinkas)	☐	☐	☐	☐
Mokymosi vyksmo vizualizavimą (mokinių veiklų/rezultatų demonstravimą)	☐	☐	☐	☐

Čia galite įrašyti, kas dar svarbu, siekiant mokyklos veiklos kokybės APLINKŲ srityje. Kokius rodiklius reikėtų papildomai reikėtų įtraukti?

4 sritis. LYDERYSTĖ IR ĮGALINANTI VADYBA	Visiškai nesutinku	Ko gero nesutinku	Ko gero sutinku	Visiškai sutinku
SVARBU ANALIZUOTI				
Perspektyvą ir bendruomenės susitarimus (vizijos kryptingumą, bendrumą, gyvumą ir pagrįstumą)	☐	☐	☐	☐
Lyderystę (vadovų įsipareigojimą, bendruomenės įgalinimą kūrybiškam veikimui, sutelkimą mokymosi sėkmei, refleksijai ir tobulėjimui)	☐	☐	☐	☐
Mokyklos savivaldą (jos atvirumą ir skaidrumą, sprendimų pagrįstumą ir veiksmingumą)	☐	☐	☐	☐
Veikimą kartu (mokyklos komandų bendrumą ir kolegiškumą, sutelktumą)	☐	☐	☐	☐
Tėvų galimybių pažinimą ir didinimą (mokytojų domėjimąsi tėvų galimybėmis padėti vaikui augti, tėvų sąveiką ir įsitraukimą)	☐	☐	☐	☐
Mokyklos tinklaveiką (jos atvirumą ir prasmingumą)	☐	☐	☐	☐
Posityvų profesionalumą (mokytojų kvalifikaciją ir kompetenciją, įsivertinimo objektyvumą)	☐	☐	☐	☐
Nuolatinį profesinį tobulėjimą (mokytojų atkaklumą ir nuoseklumą siekiant asmeninio meistriškumo, profesinę ūgtį)	☐	☐	☐	☐

Čia galite įrašyti, kas dar svarbu, siekiant mokyklos veiklos kokybės LYDERYSTĖS IR ĮGALINANČIOS VADYBOS srityje. Kokius rodiklius reikėtų papildomai reikėtų įtraukti?

Kokių, Jūsų nuomone, reikia žinių, gebėjimų / kompetencijų atlikti mokyklos veiklos vertinimą, taikant atnaujintą rodiklių sistemą?

DĖKOJAME UŽ SKIRTĄ LAIKĄ IR LINKIME SĖKMINGŲ MOKSLO METŲ

Mokyklų, kurių išorinio vertinimo ataskaitos atsirinktos analizei, sąrašas

1. Alytaus Panemunės pagrindinė mokykla – 682 mokiniai.
2. Alytaus savivaldybės Putinų gimnazija – 582 mokiniai.
3. Anykščių rajono Troškūnų Kazio Inčiūros vidurinė mokykla – 273 mokiniai.
4. Biržų rajono savivaldybės Kaštonų pagrindinė mokykla – 398 mokiniai.
5. Biržų „Saulės“ gimnazija – 424 mokiniai.
6. Jonavos jaunimo mokykla (pagrindinė mokykla) – 135 mokiniai.
7. Jonavos rajono Ruklos Jono Stanislausko pagrindinė mokykla – 322 mokiniai.
8. Kalvarijos savivaldybės Nemunaičių pagrindinė mokykla – 89 mokiniai.
9. Kauno Kovo 11-osios vidurinė mokykla – 535 mokiniai.
10. Kauno universitetinė Maironio gimnazija – 506 mokiniai.
11. Kauno Stepono Dariaus ir Stasio Girėno gimnazija – 752 mokiniai.
12. Kauno Šv. Mato gimnazija – 743 mokiniai.
13. Kauno „Varpo“ gimnazija – 511 mokiniai.
14. Klaipėdos rajono Endriejavo vidurinė mokykla – 193 mokiniai.
15. Klaipėdos Tauralaukio progimnazija – 181 mokiny.
16. Klaipėdos „Žemynos“ gimnazija – 586 mokiniai.
17. Kretingos Marijos Tiškevičiūtės pagrindinė mokykla – 252 mokiniai.
18. Lazdijų rajono savivaldybės Krosnos pagrindinė mokykla – 100 mokinių.
19. Marijampolės savivaldybės Jono Totoraičio progimnazija – 753 mokiniai.
20. Marijampolės savivaldybės Mokolų pagrindinė mokykla – 225 mokiniai.
21. Marijampolės savivaldybės Padovinio pagrindinė mokykla – 101 mokiny.
22. Neringos savivaldybės Juodkrantės Liudviko Rėzos jūrų kadetų mokykla (1-10 klasės) – 55 mokiniai.
23. Panevėžio rajono Vadoklių vidurinė mokykla – 129 mokiniai.
24. Panevėžio „Verdenės“ pagrindinė mokykla – 496 mokiniai.
25. Rokiškio rajono savivaldybės mokykla-darželis „Ažuoliukas“ – 86 mokiniai.
26. Šakių rajono Griškabūdžio gimnazija – 463 mokiniai.
27. Šakių rajono Lukšių Vinco Grybo gimnazija – 429 mokiniai.
28. Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazija – 572 mokiniai.
29. Šilalės rajono Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazija – 495 mokiniai.
30. Švenčionių pradinė mokykla – 227 mokiniai.
31. Tauragės Jovarų pagrindinė mokykla – 424 mokiniai.
32. Tauragės Tarailių progimnazija – 250 mokinių.
33. Telšių rajono Luokės vidurinė mokykla – 323 mokiniai.
34. Ukmergės rajono Taujėnų vidurinė mokykla – 191 mokiny.
35. Vilkaviškio pagrindinė mokykla – 273 mokiniai.
36. Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazija – 774 mokiniai.
37. Vilniaus Antano Vienuolio pagrindinė mokykla – 870 mokinių.
38. Vilniaus Baltupių progimnazija – 615 mokiniai.
39. Vilniaus Grigiškių pradinė mokykla – 264 mokiniai.

40. Vilniaus Pilaitės gimnazija – 555 mokiniai.
41. Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazija – 574 mokiniai.
42. Vilniaus miesto savivaldybės Salininkų gimnazija – 540 mokinių.

Kodavimo paaiškinimas: G – gimnazija; V – vidurinė mokykla; P – progimnazija, pagrindinė mokykla; PR – pradinė mokykla; M – maža mokykla; D – didelė mokykla. Pvz. **GD1** – didelė gimnazija, mokykla pirma pagal sąrašą. **PrM5** – maža pradinė mokykla, penkta pagal sąrašą.